

2018

Baselregelverkets Pelare 3

Information om kapitaltäckning
och riskhantering

SBAB!
från dröm till hem

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tabellförteckning	3	9. Kreditrisk i utlåningsverksamheten	36
Figurförteckning	4	9.1 Kreditriskhantering	36
Ordlista	5	9.2 Kreditrisk i utlåningsportföljen	36
1. Inledning	7	9.3 Riskklassificeringssystem	38
2. Styrelsens yttrande om riskhantering och en kortfattad riskförklaring	10	9.4 Riskklassificeringsmetod	39
3. Den konsoliderade situationen	11	9.5 Sambandet mellan extern och intern rating	39
4. Riskhantering och riskorganisation	13	9.6 Exponeringsbelopp och kapitalkrav	40
4.1 Övergripande regler för riskhantering	13	9.7 Exponeringsbelopp fördelat på geografiska regioner	43
4.2 Riskstrategi	13	9.8 Nettoexponeringsbelopp fördelat på nästkommande villkorsändringsdag	46
4.3 Riskkapitit	14	9.9 Nettoexponeringsbelopp fördelat på bransch och fastighetstyp	47
4.4 Gränsvärden för kapitalrelationer och mål för kapital	14	9.10 Exponeringar i fallissemang och exponeringar med nedskrivningsbehov	48
4.5 De tre försvarslinjerna	15	9.11 Avstämning av förändring i specifika kreditriskjusteringar för lån med reservering	52
4.6 Riskorganisation	15	9.12 Exponeringar per riskklass i PD-dimensionen	53
5. Kapitaltäckning	17	9.13 Realiserat utfall i PD- respektive LGD-dimensionen	54
5.1 Kapitalbehov	17	9.14 Jämförelse mellan förväntad förlust och utfall	54
5.2 Kapitalkrav och buffertar	17	10. Finansiering	55
5.2.1 Buffertar	17	10.1 Medel- och långfristig upplåning	55
5.2.2 Riskviktsgolv för svenska bolån	17	10.1.1 Icke säkerställd upplåning	55
5.2.2.1 Påverkan på SBAB	17	10.1.2 Säkerställd upplåning	55
5.2.3 Regelverksförändringar	18	10.2 Kortfristig upplåning	55
5.3 Kapitalbas	19	10.3 Intecknade och icke intecknade tillgångar	55
5.3.1 Förlagslån	21	10.4 Upplåningsstrategi	58
5.4 Kapitalkrav	22	10.5 Inlåningsstrategi	58
5.5 Metoder för kreditriskreducering	25	11. Kreditrisk i finansverksamheten	59
5.6 Värdepapperiserade tillgångar	25	11.1 Motpartsrisk	59
5.7 Rating	25	11.2 Kreditkvalitet i likviditetsportföljen	60
6. Internt bedömt kapitalbehov	26	12. Marknadsrisk	62
6.1 Intern kapitalutvärdering enligt Baselregelverkets Pelare 2	26	12.1 Value at Risk	62
6.2 Process för intern beräkning av kapitalbehov	26	12.2 Kompletterande riskmått	62
6.3 Det internt bedömda kapitalbehovets beståndsdelar	26	12.3 Ränterisk i övrig verksamhet	63
6.3.1 Kreditrisk	27	12.4 Kapitalkrav för marknadsrisk	63
6.3.1.1 Kreditrisk i utlåningsverksamheten	27	13. Likviditetsrisk	64
6.3.1.2 Riskviktsgolv för svenska bolån	27	13.1 Likviditetsstrategi och likviditetsriskhantering	64
6.3.1.3 Kreditrisk i finansverksamheten	27	13.1.1 Bred och diversifierad upplåning	64
6.3.1.4 Statsrisk	27	13.1.2 Likviditetsreserven	64
6.3.1.5 Kreditrelaterad koncentrationsrisk	28	13.1.3 Kontinuerlig övervakning av likviditetsrisken	64
6.3.2 Kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	28	13.1.4 Beredningsplan	65
6.3.3 Operativ risk	28	13.2 Likviditetsriskmått – Kortfristig likviditetsrisk	67
6.3.4 Marknadsrisk	28	13.2.1 Likviditetstäckningskvot enligt EU-kommissionens delegerade förordning	67
6.3.4.1 Ränterisk	28	13.2.2 Överlevnadshorisont	67
6.3.4.2 Kreditspreadrisk	28	13.3 Likviditetsriskmått- strukturell likviditetsrisk	67
6.3.4.3 Valutarisk	28	13.4 Stresstester för likviditetsrisk	67
6.3.4.4 Basisrisk	28	13.5 Regelverksutveckling inom likviditetsrisk	68
6.3.5 Pensionsrisk	28	13.5.1 Ändrad tillsynsförordning (CRR)	68
6.3.6 Kapitalplaneringsbuffert	28	13.5.2 Övriga regelverksförändringar	68
6.3.6.1 Kvantifiering och bedömning av kapitalplaneringsbufferten	28	14. Operativ risk	69
6.3.6.2 Resultatvolatilitet	29	14.1 Riskhantering	69
6.3.6.3 Affärsrisk	29	14.1.1 Självutvärdering	69
6.4 Sammanställning av det internt bedömda kapitalbehovet	29	14.1.2 Incidenthantering	69
6.5 Stresstester	30	14.1.3 Hantering av väsentliga förändringar	69
6.5.1 Metod för stresstester	30	14.1.4 Kontinuitetshantering	69
6.5.2 Makroscenario	31	14.2 Väsentliga operativa risker	69
7. Bruttosoliditet	32	14.2.1 Cyberrisk	69
8. Risk i ersättningsystemet	35	14.2.2 Teknisk skuld	69
		14.2.3 Kompetens	70
		14.2.4 Regulatorisk risk	70
		14.3 Kapitalkrav för operativa risker	70
		15. Affärsrisk	71

TABELLFÖRTECKNING

Tabell	Tabellnamn	Tabell enl. EBA:s riktlinjer	Sida
Tabell 1	Väsentliga risker		sid 8
Tabell 2	Riskaptit och riskprofil		sid 10
Tabell 3	Den konsoliderade situationen	EBA Tabell LI3	sid 11
Tabell 4	Beslutade mål för avkastning och kapitalrelationer		sid 15
Tabell 5	Geografisk fördelning av exponeringar för beräkning av kontracyklisk buffert		sid 19
Tabell 6	Institutspecifik kontracyklisk buffert		sid 19
Tabell 7	Kapitalbas		sid 20
Tabell 8	Kapitaltäckning		sid 21
Tabell 9	Utfall innan flytt av riskviktsgolvet för bolån		sid 21
Tabell 10	Förlagslån		sid 21
Tabell 11	Risnexponeringsbelopp och kapitalkrav per risktyp	EBA Tabell OV1	sid 22
Tabell 12	Risnexponeringsbelopp och kapitalkrav		sid 22
Tabell 13	Fördelning av nettoexponeringsbelopp enligt schablonmetoden per exponeringsklass och riskvikt efter KF och kreditriskskydd (CRM)		
		EBA tabell CR5	sid 23
Tabell 14	Exponeringsbelopp och kapitalkrav utifrån balansräkning	EBA tabell LI1	sid 24
Tabell 15	Skillnader mellan tillgångar i balansräkningen och exponeringsbelopp för kapitaltäckningsberäkning	EBA tabell LI2	sid 24
Tabell 16	Kreditrisnexponering och kreditriskskydd (CRM) enligt schablonmetoden	EBA Tabell CR4	sid 25
Tabell 17	Exponeringsbelopp före och efter kreditriskreducerande åtgärder per kreditkvalitetssteg		sid 25
Tabell 18	Metoder för kreditriskreducering - översikt	EBA Tabell CR3	sid 25
Tabell 19	Internt bedömt kapitalbehov		sid 30
Tabell 20	Parametrar som stressas under innevarande och kommande tre år		sid 31
Tabell 21	Bruttosoliditetsgrad		sid 32
Tabell 22	Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad	LRSUM	sid 33
Tabell 23	Uppdelning av exponeringar i balansräkning (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar)	LRSPL	sid 33
Tabell 24	Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning	LRCOM	sid 34
Tabell 25	Låneportföljer och exponeringsklasser där IRK-metoden tillämpas		sid 39
Tabell 26	Förhållandet mellan intern och extern rating		sid 39
Tabell 27	Exponeringsbelopp per exponeringsklass för kreditrisnexponeringar		sid 40
Tabell 28	PD-intervall för företags- och hushållsexponeringar	EBA Tabell CR6	sid 42
Tabell 29	Utveckling av risnexponeringsbelopp för IRK-exponeringar	EBA Tabell CR8	sid 43
Tabell 30	Totalt och genomsnittligt nettoexponeringsbelopp för kreditrisnexponeringar	EBA Tabell CRB-B	sid 43
Tabell 31	Nettoexponeringsbelopp fördelat på geografiskt område för kreditrisnexponeringar	EBA Tabell CRB-C	sid 44
Tabell 32	Nettoexponeringsbelopp fördelat på geografiskt område för kreditrisnexponeringar i utlåningsverksamheten		sid 45
Tabell 33	Nettoexponeringsbelopp fördelat på löptid	EBA Tabell CRB-E	sid 46
Tabell 34	Koncentration av nettoexponeringsbelopp per typ av bransch eller motpart	EBA Tabell CRB-D	sid 47
Tabell 35	Nettoexponeringsbelopp fördelat på fastighetstyp för kreditrisnexponeringar i utlåningsverksamhet		sid 48
Tabell 36	Kreditkvalitet för exponeringar per exponeringsklass och instrument	EBA Tabell CR1-A	sid 49
Tabell 37	Kreditkvalitet för exponeringar per bransch eller motpartstyp	EBA Tabell CR1-B	sid 50
Tabell 38	Exponeringars kreditkvalitet per geografiskt område	EBA Tabell CR1-C	sid 50
Tabell 39	Fördelning av förfallna exponeringar efter antal kreditdagar	EBA Tabell CR1-D	sid 51
Tabell 40	icke presterande exponeringar och exponeringar med lättnadsåtgärder	EBA Tabell CR1-E	sid 51
Tabell 41	Nettoexponeringsbelopp i utlåningsverksamheten för fallerade och icke fallerade exponeringar fördelade på fastighetstyp		sid 52
Tabell 42	Nettoexponeringsbelopp i utlåningsverksamheten för fallerade och icke fallerade exponeringar fördelade på region		sid 52
Tabell 43	Förändring av specifika och allmänna kreditriskjusteringar	EBA Tabell CR2-A	sid 52
Tabell 44	Förändring av innehavet av fallerade och osäkra lån och räntebärande värdepapper	EBA Tabell CR2-B	sid 53
Tabell 45	Internmetoden - utfallstester av PD per exponeringsklass	EBA Tabell CR9	sid 54
Tabell 46	Realiserat utfall i PD-respektive LGD-dimensionen		sid 54
Tabell 47	Jämförelse av förväntad förlust mellan utfall och modell samt reservering för lån som redovisas enligt IRK-metoden		sid 54
Tabell 48	Upplysning om intecknade tillgångar		sid 57

TABELLFÖRTECKNING

Tabell	Tabellnamn		Sida
Tabell 49	Mottagna säkerheter		sid 57
Tabell 50	Intecknade tillgångar/säkerheter som mottagits och skulder till följd av dessa		sid 57
Tabell 51	Risikovikter för motpartskreditriskexponeringar per exponeringsklass	EBA Tabell CCR3	sid 59
Tabell 52	Analys av motpartskreditriskexponering per metod	EBA Tabell CCR1	sid 59
Tabell 53	Inverkan av nettning och säkerheter som innehas på exponeringsvärden	EBA Tabell CCR5-A	sid 59
Tabell 54	Sammansättning av säkerheter för exponeringar gentemot motpartskreditrisk	EBA Tabell CCR5-B	sid 60
Tabell 55	Godkända ratingar per tillgångsklass		sid 60
Tabell 56	Innehav i likviditetsportföljen		sid 60
Tabell 57	Derivatinstrument fördelat på rating		sid 61
Tabell 58	Derivatinstrument		sid 61
Tabell 59	Nettokreditexponering för derivatinstrument		sid 61
Tabell 60	Risikexponeringsbelopp och kapitalkrav för marknadsrisk	EBA Tabell MR1	sid 63
Tabell 61	Likviditetsreserv		sid 65
Tabell 62	Likviditetstäckningskvot enligt CRR	EBA Tabell LIQ1	sid 66

FIGURFÖRTECKNING

Figur	Figurnamn	Sida
Figur 1	Förenklad balansräkning	sid 11
Figur 2	Organisation	sid 12
Figur 3	De tre försvarslinjerna	sid 15
Figur 4	Rapportering avseende risk	sid 16
Figur 5	Risikoviktsgolv	sid 18
Figur 6	Process för intern kapitalutvärdering	sid 27
Figur 7	Kärnprimärkapitalrelation i stressat scenario	sid 29
Figur 8	Schematisk process för beräkning av ekonomiskt kapital	sid 30
Figur 9–10	"Loan To Value" (LTV) för företags- respektive hushållsexponeringar	sid 37
Figur 11	Intern ratingprocess för företagskunder	sid 38
Figur 12	IRK Företag – Exponering per riskklass	sid 53
Figur 13	IRK Hushåll – Exponering per riskklass	sid 53
Figur 14	IRK Hushåll – Bostadsrättslägenhet – Exponering per riskklass	sid 53
Figur 15	IRK Hushåll – Villa/Fritidshus – Exponering per riskklass	sid 53
Figur 16	IRK Hushåll – Brf – Exponering per riskklass	sid 53
Figur 17	Intecknade tillgångar	sid 56
Figur 18	Outnyttjat utrymme	sid 56
Figur 19	Finansieringskällor och valutafördelning för in- och utplåning	sid 58
Figur 20	Utveckling av inlåning och utlåning	sid 58
Figur 21	Ränterisk fördelat på valutor vid en parallellflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet	sid 62
Figur 22	Ränterisk i övrig verksamhet vid en parallellflyttning av avkastningskurvan med +- 2 procentenheter	sid 63

Ordlista

KAPITEL 4 RISKHANTERING OCH RISKORGANISATION

Asset and Liability Committee (ALCO)

Organ som bereder ärenden avseende risk och kapitalplanering som behandlas i företagsledning och styrelse.

Europaparlamentets och rådets direktiv om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag 2013/36/EU – CRD IV

Regler för riskhantering och kapitaltäckning som är gemensamma för Europa.

Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag nr 575/2013 – CRR

Regler för riskhantering och kapitaltäckning som är gemensamma för Europa.

Minimikrav på nedskrivningsbara skulder – (MREL)

Riksgälden fastställer modell för beräkning av nedskrivningsbara skulder (MREL) som bestämmer dels hur mycket eget kapital och nedskrivningsbara skulder varje bank måste ha, dels hur stor andel som bör vara skulder och vilken typ av skulder som kravet får uppfyllas med. Banker som inte är systemviktiga uppfyller alltid Riksgäldens minimikrav så länge de efterlever gällande kapitalkrav. Vid en krissituation försätts dessa banker i konkurs eller likvidation i stället för resolution.

MREL- kvot

Andel nedskrivningsbara kvalificerade skulder och kapitalbas i relation till totala skulder och kapitalbas.

Process för intern kapitalutvärdering (IKU-process)

Process, enligt CRD IV artikel 73, för att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som är tillräckligt till belopp, slag och fördelning för att täcka de risker som banken är eller kan komma att bli exponerat mot.

KAPITEL 5 KAPITALTÄCKNING

Eviga förlagslån

Eviga förlagslån löper i princip på obegränsad tid men kan efter medgivande från Finansinspektionen återköpas.

Intern riskklassificeringsmetod (IRK-metod)

IRK-metoden används för att beräkna lagstadgade kapitalkrav för kreditrisk. Grundläggande IRK-metod innebär att institutet endast skattar parametern PD. I avancerad IRK-metod ska institutet förutom PD skatta en eller flera av parametrarna KF, LGD och M (löptid).

Kapitalbas

Kapitalbasen består i huvudsak av eget kapital och förlagslån och utgör buffert mot oförväntade förluster.

Kapitalkrav enligt Pelare 1

Avser det kapital som bolaget ska ha enligt CRR och CRD IV, Lag (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, Lag (2014:966) om kapitalbuffertar och Finansinspektionens författningssamling (FFFS 2014:12). Till bestämmelserna finns övergångsregler som härrör från Basel I. Dessa gällde till och med den 31 december 2017.

Riskviktsgolv Bolån Pelare 1

Tillägg av riskexponeringsbelopp beräknat utifrån svenska bolåneexponeringar, vilket innebär att riskvikt för dessa ska uppgå till minst 25 procent. Tillägget är enbart applicerbart för kreditinstitut som tillämpar IRK-metoden. Kravet på riskviktsgolv för svenska bolån har flyttats från Pelare 2 till Pelare 1 och trädde ikraft den 31 december 2018.

Kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)

Kreditvärdighetsjusteringsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion fallerar och att framtida betalningar enligt ingångna OTC-derivatkontrakt uteblir. Transaktioner med en kvalificerad central motpart ska uteslutas ur kapitalkravet för kreditvärdighetsjusteringsrisk.

Kärnprimärkapital

Primärkapital med avdrag för primärkapitaltillskott. Utgörs i huvudsak av eget kapital.

Minimikapitalkrav

Det lägsta belopp som bolaget får ha som kapitalbas.

Primärkapital

Primärkapitalet utgörs av eget kapital och primärkapitaltillskott.

Primärkapitaltillskott

Primärkapitaltillskott är i regel eviga förlagslån som uppfyller villkor i artikel 52 i CRR. Enligt övergångsbestämmelser kan även äldre primärkapitaltillskott få räknas in i primärkapitalet.

Riskexponeringsbelopp enligt Basel III

Under Basel III-regelverket finns möjlighet att under IRK-metod, inom ramen för Pelare 1, fastställa riskexponeringsbelopp för exponeringar på och utanför balansräkningen utifrån egna modeller för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. För övriga exponeringar bestäms exponeringarnas riskvikt utifrån schabloner, i tillämpliga fall baserade på motpartens rating.

Supplementärkapitalinstrument

Förlagslån som uppfyller villkor i artikel 63 CRR får inräknas i kapitalbasen. Enligt övergångsbestämmelser kan även äldre supplementärkapitalinstrument få räknas in i kapitalbasen. Om återstående löptid understiger fem år sker en avräkning baserat på resterande antal dagar.

Total kapitalrelation

Beräknas som kapitalbas/riskexponeringsbelopp.

KAPITEL 6 INTERNT BEDÖMT KAPITALBEHOV

Ekonomiskt kapital

Det ekonomiska kapitalet bygger på modeller där SBAB bedömer kvantifierbara risker. Det utgör en viktig beståndsdel vid bland annat prissättning, ekonomistyrning och vid bedömning av storleken av erforderligt riskkapital.

Exposure at Default (EAD)

Exponering vid fallissemangstidpunkten. För beräkning av EAD för poster utanför balansräkningen multipliceras det outnyttjade beloppet med en konverteringsfaktor (KF).

Kapitalkrav enligt Pelare 2

Utgör institutets egen bedömning av minimikrav på riskkapitalet. Bedömningen utgår från det ekonomiska kapitalet vilket kompletteras med kapital baserat på stresstester och kapital för ytterligare risker. Kapitalbehovet enligt Pelare 2 får inte understiga kapitalmålet enligt Pelare 1 per risktyp.

Value at Risk (VaR)

Statistiska mått på hur stor förlusten kan bli givet en viss säkerhetsnivå under en viss tidsperiod.

KAPITEL 7 KREDITRISK I UTLÅNINGSVERKSAMHETEN

Expected Loss (EL)

Den av modeller bedömda förväntade förlusten ska täckas av resultatet i den löpande verksamheten medan de oförväntade förlusterna ska täckas av bolagets eget kapital. EL erhålls genom att risken beräknas för varje enskilt lån utifrån utfallet under en längre tidsperiod i en statistisk modell. EL mäts genom formeln $EL = PD * LGD * EAD$.

Poster utanför balansräkningen

Förpliktelse, ställd pant eller dylikt som inte redovisas i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att den kommer att behöva infrias eller utnyttjas, eller på grund av att dess storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan även vara fråga om en möjlig förpliktelse, det vill säga att det är osäkert om det föreligger en förpliktelse eller ej.

Konverteringsfaktor (KF)

Den andel av ett åtagande utanför balansräkningen, som förväntas vara utnyttjad vid tidpunkten för ett eventuellt framtida fallissemang.

Loan to Value (LTV)

Belåningsgrad, det vill säga lånets storlek i förhållande till värdet av ställd säkerhet.

Loss Given Default (LGD)

Förlustandelen i händelse av fallissemang.

Probability of Default (PD)

Sannolikheten för fallissemang hos en kund eller motpart inom ett år.

KAPITEL 10 FINANSIERING

Credit Support Annex (CSA)

Tillägg till ISDA Masteravtal som reglerar ställande av säkerhet i samband med en derivattransaktion.

Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN)

Internationellt upplåningsprogram för utgivning av säkerställda obligationer.

Euro Medium Term Note Programme (EMTN)

Internationellt upplåningsprogram för medel- och långfristig icke säkerställd upplåning.

Global Master Repurchase Agreement (GMRA)

Internationella standardavtal för repor.

KAPITEL 11 KREDITRISK I FINANSVERKSAMHETEN

International Swap and Derivatives Association (ISDA) masteravtal

Ramavtal som reglerar rättigheter och skyldigheter mellan parterna i en derivattransaktion, framför allt så kallad netting i konkurs.

Repotransaktion

En repotransaktion är ett finansiellt avtal där den ena parten förbinder sig att sälja ett värdepapper till en motpart i utbyte mot pengar. Samtidigt upprättas ett terminskontrakt som säger att värdepapperet ska köpas tillbaka till ett bestämt pris vid en given tidpunkt i framtiden.

KAPITEL 13 LIKVIDITETSRISK

Likviditetstäckningskvot (LCR)

Likviditetsriskmått som mäter relationen mellan likvida tillgångar och 30 dagars nettoutflöde i ett stressat scenario.

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

Likviditetsriskmått av strukturell karaktär som visar hur stabil koncernens upplåning är i relation till tillgångarna.

Överlevnadshorisont

Mått på antal dagar likviditetsbehovet kan täckas i ett stressat scenario utan att ny likviditet tillförs.

1 Inledning

SBAB redovisar i denna årliga rapport information om kapitaltäckning, riskhantering och likviditet utifrån Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag nr 575/2013 (CRR) och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar. Rapporten omfattar den konsoliderade situationen och avser förhållandena per den 31 december 2018. För periodisk information hänvisas till den kvartalsvisa informationen "Information om kapital, likviditet och bruttosoliditet" på sbab.se.

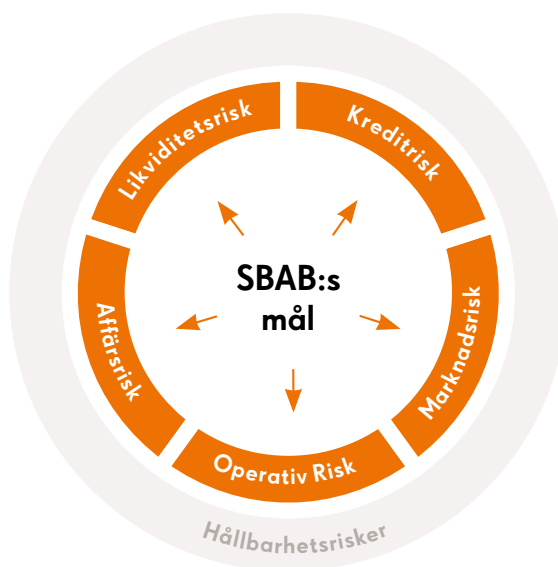
SBAB Bank AB (publ) ägs av den svenska staten. Verksamheten, som huvudsakligen består i inlåning och utlåning till bostäder till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsföretag i Sverige, kännetecknas av låg risk. SBAB är väl kapitaliserat.

Kärnprimärkapitalrelationen har minskat till 12,5 procent, till följd av Finansinspektionens beslut att ändra metoden för tillämpning av riskviktsgolvet för svenska bolån från den 31 december 2018. Kreditförlustnivån är oförändrat låg. SBAB uppfyller genom sin fortsatt starka kapitalposition och en god riskhantering de av EU beslutade tillsynsreglerna.

Total kreditrisk i SBAB har ökat något under året vilket främst är hänförligt till derivataffärer. Likviditetsrisken är relativt oförändrad och fortsatt låg. Marknadsrisken har minskat under 2018 till följd av att likviditetsportföljen helt och hållet omfördelats från handelslager till bankboken, i enlighet med IFRS 9. Marknadsrisken i Pelare 1 består därmed endast av valutakursrisk.

Gemensamma regler om tillsynskrav för kreditinstitut har beslutats av EU. Reglerna syftar till ökad stabilitet inom den internationella banksektorn och omfattar bland annat kapitaltäckning och stora exponeringar, krav avseende likviditetstäckning och bruttosoliditet samt möjlighet för myndigheterna att införa kapitalbuffertar som kan användas för att bland annat förebygga systemrisk och konjunkturella svängningar. Regelverken omfattar kapitalkrav och krav på kvalitet på kapital. Förändringstakten i regelverken är fortsatt hög. I december 2018 publicerade EBA nya riktlinjer avseende upplysningkrav för icke presterande exponeringar och exponeringar med lättnadsåtgärder som gäller från och med december 2019. I slutet på 2018 har också Baselkommittén presenterat förslag på utökade upplysningkrav för Pelare 3 anpassade efter slutförandet av Basel III paketet.

I denna rapport fördelas de för SBAB väsentliga riskerna i verksamheten på risktyper enligt tabellen på nästa sida.

SBAB:s riskapitit

Läs mer på sid **08**

För information om hållbarhetsrisker, se SBAB:s årsredovisning 2018

TABELL 1. VÄSENTLIGA RISKER

Risktyp	Riskapitet	
	Klassificering	Nivå
 <p>Kreditrisk i utlåningsverksamhet</p> <p>Risken för att motparten inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot SBAB. Kreditrisk uppstår, förutom vid lån och lånelöften, även genom värdeförändringar av ställda säkerheter som innebär att dessa inte längre täcker koncernens fordringar. Här ingår även koncentrationsrisk, vilket avser den ökning av kreditrisk som uppstår vid stora exponeringar mot enskilda motparter, regioner eller branscher.</p> <p>Läs mer i kapitel 9</p>	Önskvärd risk	Medel
 <p>Kreditrisk i finansverksamhet</p> <p>Definieras som summan av placeringsrisk och motpartsrisk. Motpartsrisken definieras som kreditrisk i finansiella derivatinstrument som uppstår då värdet på instrumentet förändras till följd av variationer i till exempel räntenivåer eller valutakurser vilket medför att SBAB erhåller en fordran på motparten. Dessutom innebär motpartsrisk risken för att SBAB:s finansiella motparter inte kan fullgöra sina åtagande i ingångna repokontrakt. Placeringsrisk definieras som kreditrisken i finansiella placeringar och innebär risken för att en kredittagare inte fullgör sina betalningsförpliktelser, det vill säga genomför sina betalningar för sent eller inte alls. Placeringsrisken uppkommer till följd av investeringar i likviditetsportföljen och placering av överskottslikviditet.</p> <p>Läs mer i kapitel 11</p>	Nödvändig risk	Låg
 <p>Marknadsrisk</p> <p>Risken för förlust eller lägre framtida intäkter på grund av marknadsrörelser. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutakursrisk, basisrisk och spreadrisk. Med valutarisk avses risken för att förändringar av den svenska kronans kurs mot andra valutor leder till förlust eller lägre framtida intäkter. Ränterisk definieras som risken att variationer i räntenivåer leder till förlust eller lägre framtida intäkter till följd av att tillgångar och skulder har olika räntebindningstid och räntevillkor. Med spreadrisk avses exponering mot ett ändrat förhållande mellan olika emittenters räntekostnad. Basisrisk avser den risk som är förknippad med in- och utlåning som är låst till olika räntebaser.</p> <p>Läs mer i kapitel 12</p>	Nödvändig risk	Låg
 <p>Operativ risk</p> <p>Risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller yttre händelser, inbegripet legala risker. De former av operativ risk som är aktuella för SBAB visas i för SBAB kategoriseras i händelsetyper. Några händelsetyper vilka bedöms kunna vara aktuella är interna och externa bedrägerier, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, skador på materiella tillgångar, avbrott eller störning i verksamhet och system, transaktionshantering samt processtyrning. Med legal risk avses bland annat risken för att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds som på ett negativt sätt kan påverka SBAB:s verksamhet. I kategorin operativ risk ingår compliancerisk. Regelefterlevnad är centralt för att bibehålla förtroendet för SBAB:s verksamhet. Även regler som inte är juridiskt bindande utan ger uttryck för en marknadspraxis eller etiska riktlinjer påverkar SBAB:s förhållningssätt till anställda och kunder.</p> <p>Läs mer i kapitel 14</p>	Nödvändig risk	Låg
 <p>Affärsrisk</p> <p>Risken för vikande intjäning med anledning av svårare konkurrensförhållanden, fel strategi eller felaktiga beslut. SBAB delar in affärsrisk i strategisk risk och risk för försvagad intjäning. Med strategisk risk avses risken för förlust på grund av ogynnsamma affärsbeslut, felaktigt genomförande av strategiska beslut eller brist på lyhördhet för förändringar i branschen, den politiska miljön eller rättsliga förhållanden. Med risk för försvagad intjäning avses risken för exempelvis minskade marginaler som i sin tur bland annat kan uppstå som ett resultat av fördyrad finansiering eller hårdare konkurrens.</p> <p>Läs mer i kapitel 15</p>	Nödvändig risk	Låg
 <p>Likviditetsrisk</p> <p>Risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid tidpunkt för förfall, utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Kortfristig likviditetsrisk mäter risken för att på kort sikt drabbas av brist på likviditet medan strukturell likviditetsrisk är ett mått på mismatchen mellan tillgångar och skulder avseende kapitalbindningstid, vilket på längre sikt riskerar att leda till likviditetsbrist.</p> <p>Läs mer i kapitel 13</p>	Nödvändig risk	Låg

Riskprofil

Riskhantering

SBAB:s kundbas är framför allt privatpersoner, bostadsrättsföreningar och hyresvärdar som finansierar boende säkerställt genom SBAB, merparten koncentrerad till storstadsregionerna.

Kreditrisken är central i SBAB:s affärsmodell och bedöms vara den dominerande risken i verksamheten. SBAB:s kreditgivning präglas av ansvarstagande med hänsyn tagen till kundernas långsiktiga återbetalningsförmåga och motståndskraft samt säkerheten. Kreditregler samt kredithantering analyseras, bearbetas och förbättras kontinuerligt. Företagskunder bearbetas på ett individuellt sätt medan privatkunder analyseras i en strukturerad process i samband med kreditprövning. Koncentrationsrisk och stora exponeringar bevakas nog.

SBAB:s motpartsrisiker och placeringsrisiker är låga och bedöms ej vara dominerande risker.

Motpartsrisikexponeringen är till övervägande del säkrad genom säkerhetsavtal, där motparten ställer säkerheter i syfte att reducera exponeringen. Placeringsrisiken begränsas genom att SBAB enbart investerar i räntebärande obligationer med hög rating.

SBAB:s marknadsrisk är låg och bedöms ej vara en dominerande risk.

Ränterisiker begränsas genom direkt upplåning eller genom användande av derivat. Valutarisiker begränsas genom att upplåning i utländsk valuta kurssäkras i form av valutaswappavtal eller placeras i matchande valutor.

Operativ risk är en naturlig del i all verksamhet. SBAB:s målsättning är att optimera förhållandet mellan kostnader för operativ risk och den löpande verksamheten. SBAB anser att operativ risk är en förutsättning för att kunna genomföra affärsidén på ett effektivt och konkurrenskraftigt sätt, med hänsyn tagen till verksamhet, strategi, riskkapitit och omvärldsbevakning.

Riskhantering inom SBAB utgörs av en enhetlig värdering och rapportering av operativa risker. Analys av risknivån i all verksamhet genomförs löpande och rapporteras till styrelse, VD och företagsledning. Självutvärdering av de processer som identifierats som väsentliga genomförs åtminstone årligen. Inom ramen för förändringar med potentiell påverkan på bankens risknivå identifieras och hanteras risker på ett tidigt stadium i förändringsprocessen. Inför beslut om genomförande kvalitetssäkras förändringsarbetet av representanter från andra försvarslinjen. Övriga händelser som kan påverka banken negativt ska rapporteras som incidenter och hanteras enligt beslutad instruktion.

SBAB:s affärsrisk är låg och bedöms ej vara en dominerande risk.

Risiker relaterade till strategi och intjäning utvärderas båda fortlöpande under året inom första linjens strategiarbete. Strategiskt viktiga beslut hanteras även inom ramen för hantering av väsentliga förändringar. Därtill sker en årlig utvärdering av väsentliga risker till styrelsen som tydligt berör både affärsmässigt strategiska risker samt bankens övergripande intjäning. Vidare ingår affärsrisk i beräkningen av kapitalbehovet i Pelare 2 som en del av SBAB:s stresstester, där effekterna av ett scenario motsvarande en normal lågkonjunktur utvärderas.

SBAB har en låg likviditetsrisk och en diversifierad upplåning. De värdepapper som ingår i likviditetsreserven har hög kreditvärdighet och är pantsättningsbara i antingen Riksbanken eller Europeiska Centralbanken, för att säkerställa likviditeten.

SBAB:s likviditetsstrategi innefattar en proaktiv och kontinuerlig likviditetsplanering, aktiv skuldförvaltning och en adekvat likviditetsreserv. I upplåningstrategin beaktas tillgångssidans förväntade löptid. Med utgångspunkt i den begränsar SBAB sin strukturella likviditetsrisk genom att eftersträva en diversifierad finansiering med tillräckligt lång löptid. SBAB har ett flertal limiterade likviditetsmått varav de flesta övervakas och rapporteras internt dagligen.

2 Styrelsens yttrande om riskhantering och en kortfattad riskförklaring

Styrelsen för SBAB Bank AB (publ) ställer sig bakom den i detta dokument beskrivna riskhanteringen och anser att den uppfyller de krav som kan ställas på denna i förhållande till SBAB:s riskprofil och beslutade kort- och långsiktiga strategiska planer, kapitalplaner och finansiella planer.

TABELL 2. RISKAPTIT OCH RISKPROFIL

Risktyp	RISKAPTIT		RISKPROFIL	
	Klassificering	Nivå	Limitutnyttjande	Andel av ekonomiskt kapital %
Kreditrisk i utlåningsverksamheten	Önskvärd risk	Medel	Medel	77
Kreditrisk i finansverksamheten	Nödvändig risk	Låg	Lågt	4
Marknadsrisk	Nödvändig risk	Låg	Medel	13
Operativ risk	Nödvändig risk	Låg	Lågt	6
Affärsrisk	Nödvändig risk	Låg	Lågt	–
Likviditetsrisk	Nödvändig risk	Låg	Lågt	–

SBAB klassificerar risker som önskvärda och nödvändiga:

- Önskvärda är de risker som är direkt kopplade till affärsidén
- Nödvändiga risker är de som uppkommer i aktiviteter som bedöms vara en direkt förutsättning för att kunna genomföra affärsidén på ett effektivt och konkurrenskraftigt sätt och där en viss risknivå accepteras.

Kreditrisken är central i SBAB:s affärsmodell och bedöms vara den dominerande risken i SBAB:s verksamhet. Kreditrisk direkt relaterad till SBAB:s affärsverksamhet kvalificeras som en önskvärd risk, medan kreditrisk i likviditetsplaceringar eller i form av motpartsrisk klassificeras som nödvändiga risker som accepteras, men där risknivån ska begränsas.

Marknadsrisk och dess komponenter räknas i huvudsak som en nödvändig risk. Marknadsrisken ska hållas på en låg nivå och ej vara en dominerande risk.

Den operativa risken är definierad som en nödvändig risk, vilket innebär att såväl förväntade som oförväntade förluster ska optimeras utifrån de positiva effekter som förväntas uppnås i form av förväntade intäkter, kostnadsbesparingar eller reduktion av annan risk.

Affärsrisken definieras som en nödvändig risk. Förändringar i form av nya produkter eller nya marknader ska endast utgöra en mindre del av verksamheten och ska genomföras i sådan takt att SBAB inte väsentligt äventyrar sin resultatnivå och med stor sannolikhet undviker belastning på kapitalbasen. Den kvantifierbara delen av affärsrisken omfattas i utvärderingen av kapital situationen i en normal lågkonjunktur.

Likviditetsrisk definieras som en nödvändig risk och ska läggas på en sådan nivå att SBAB kan klara en period av akut likviditetsrisk utan att vara beroende av kapitalmarknaden. Likviditetsrisk hanteras inte genom att avsätta kapital, utan genom att upprätthålla en likviditetsreserv.

3 Den konsoliderade situationen

I den konsoliderade situationen ingår SBAB Bank AB (publ) och AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ). I AB Sveriges Säkerställda Obligationer emitteras säkerställda obligationer på den svenska och internationella kapitalmarknaden.

TABELL 3. DEN KONSOLIDERADE SITUATIONEN (EBA TABELL LI3)

BOLAG SOM INGÅR I DEN KONSOLIDERADE SITUATIONEN

Bolag	Organisationsnummer	Ägarandel	Konsolideringsmetod för redovisning	Konsolideringsmetod för kapitaltäckning	Beskrivning av bolag
SBAB Bank AB (publ)	556253-7513	Moderbolag	-	-	Institut
AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ)	556645-9755	100 %	Fullständigt konsoliderat	Fullständigt konsoliderat	Institut

BOLAG SOM INTE INGÅR I DEN KONSOLIDERADE SITUATIONEN

Bolag	Organisationsnummer	Ägarandel	Konsolideringsmetod för redovisning	Konsolideringsmetod för kapitaltäckning	Beskrivning av bolag
Booli Search Technologies AB	556733-0567	100 %	Fullständigt konsoliderat	Ej konsoliderat	IT-bolag

SBAB:s huvudsakliga verksamhet består i att lämna lån till bostadsfastigheter och bostadsrätter belägna i Sverige mot säkerhet av pantbrev och andel i bostadsrättsförening samt i begränsad utsträckning finansiering av kommersiella fastigheter och utlåning utan säkerhet. Moderbolaget erbjuder dessutom möjlighet till sparkonton.

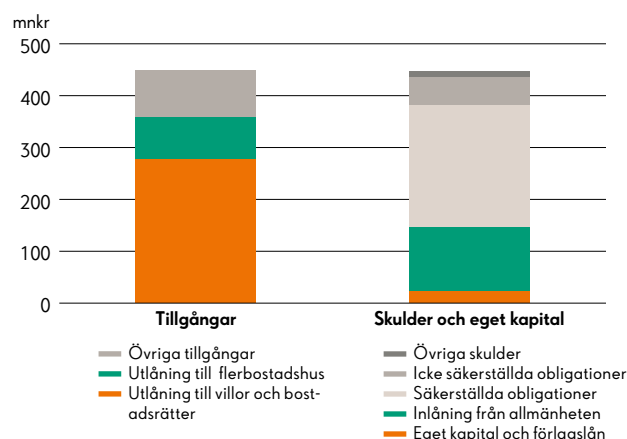
Information om styrelse, rekryteringspolicy, policy om mångfald och riskkommitté återfinns i Bolagsstyrningsrapport i SBAB:s årsredovisning. För upplysningar om närliggande hänvisas till not A:2 i SBAB:s årsredovisning.

AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ) (i det följande SCBC) bedriver inte någon nyutlåningsverksamhet i egen regi utan förvärvar löpande krediter från moderbolaget. Syftet med förvärven är att krediterna helt eller delvis ska kunna ingå i den tillgångsmassa som utgör säkerhet gentemot innehavare av SCBC:s säkerställda obligationer som emitterats på den svenska och internationella kapitalmarknaden.

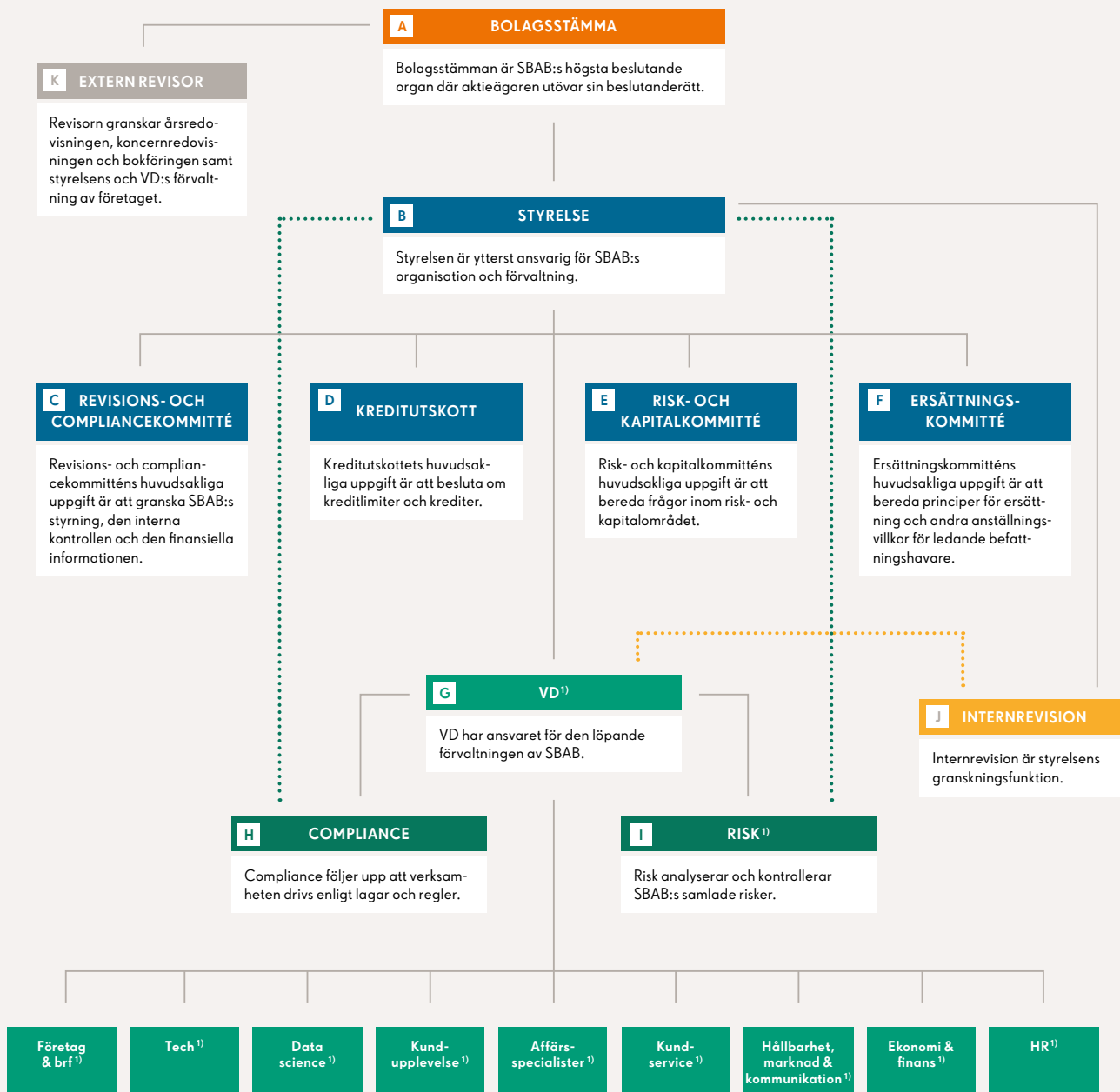
SBAB:s försäljningsverksamhet bedrivs i två kanaler, Privat respektive Företag & Brf. Privat bedriver utlåning till privatpersoner samt inlåning från privatpersoner och företag. Företag & Brf är verksam på fastighetsmarknaden genom utlåning till fastighetsbolag, fastighetsfonder och bostadsrättsföreningar. SBAB:s upplåning hanteras av Treasury inom Ekonomi & Finans.

SBAB har den 30 november 2018 förvärvat resterande aktier i Booli Search Technologies AB (Booli) och äger numera 100 procent (68 procent). Booli utvecklar produkter och tjänster med utgångspunkt i bostadsmarknaden och utgör inte en del av den konsoliderade situationen. Konsoliderad situation utgörs av SBAB Bank AB (publ) och det helägda dotterbolaget SCBC.

FIGUR 1. FÖRENKLAD BALANSRÄKNING

FIGUR 2. ORGANISATION

¹⁾ Ingår i företagsledningen

Organisationsförändringar under 2018

SBAB beslutade under 2018 om vissa organisationsförändringar i syfte att bättre och snabbare kunna möta nya kundbehov, samt för att anpassa verksamheten till den allt snabbare förändringstakten på marknaden. Förändringarna medförde bland annat att två enheter i företagsledningen upphörde (Privatmarknad och Samarbeten & Affärsutveckling), samt att tre enheter tillkom till företagsledningen i form av Data Science, Kundupp-

levelse och Kundservice. Operations ändrade namn till Affärsspecialister efter vissa ansvarsförändringar. Kredit & Risk ändrade namn till Risk efter vissa ansvarsförändringar. Hållbarhet & Strategisk Kommunikation ändrade namn till Hållbarhet, Marknad & Kommunikation efter att det fulla ansvaret för kommunikation och varumärke flyttats i enheten. Förändringarna trädde i kraft per den 1 maj 2018.

4 Riskhantering och riskorganisation

SBAB:s risktagande är lågt och hålls på en sådan nivå att det är förenligt med finansiella mål för avkastning, kapitalbasens storlek samt eftersträvd rating. I utlåningsverksamheten uppstår främst kreditrisk medan de mest väsentliga riskerna i upplåningsverksamheten utgörs av ränterisk och likviditetsrisk.

4.1 Övergripande regler för riskhantering

Riskhantering handlar om att säkerställa att SBAB har motståndskraft i alla slags situationer och att bolaget har ett kapital som säkerställer att även oväntade risker kan hanteras.

- Riskhanteringen ska stödja affärsverksamheten, hålla en hög kvalitet för att säkerställa kontroll över samtliga risker, säkerställa SBAB:s fortlevnad och ligga i linje med ratingmål samt begränsa volatiliteten i den finansiella ställningen
- Förmågan att bedöma, hantera och prissätta risker och samtidigt upprätthålla tillräcklig likviditet och kapital för att möta oförutsedda händelser är av fundamental betydelse för långsiktig lönsamhet och stabilitet. Den strategi som är beslutad för verksamheten ska ta hänsyn till de risker som uppstår i verksamheten och det kapital som behövs för att täcka dessa risker. Detta innebär att en återkommande diskussion ska föras kring vilka risker som uppstår i verksamheten och vilket kapital som krävs för att möta dessa risker
- SBAB ska ha en oberoende riskkontroll för att identifiera, mäta, styra, rapportera och ha kontroll över de risker som SBAB är eller kan bli exponerat för. Den oberoende riskkontrollen ska ha erforderlig kompetens och mandat. Det ska finnas ett effektivt system för riskhantering och en tillfredställande intern kontroll
- SBAB ska ha kunskap och kännedom om vilka risker som banken kan utsättas för. SBAB ska kunna uppskatta storleken på de risker som banken exponeras för och kan komma att exponeras för
- Alla anställda i SBAB ska ha ett ansvar för att hantera företagets risker som en del i det löpande arbetet. SBAB ska löpande informera och utbilda sin personal om företagets ramverk för riskhantering. En god riskkultur ska erhållas genom ett värdebaserat arbetssätt.

4.2 Riskstrategi

SBAB:s verksamhet ska bedrivas så att risker är anpassade till SBAB:s riskbärande förmåga. Med riskbärande förmåga menas i första hand möjlighet att täcka förväntade och oförväntade förluster med kapitalbas respektive löpande intjäningsförmåga, samt förmågan att minimera oönskade risker genom ändamålsenliga funktioner, strategier, processer, rutiner, interna regler, limiter och kontroller. Vissa risker kan inte kvantifieras och jämföras med riskbärande förmåga. I sådana fall ska kostnader för att minska

risken vägas mot önskad nivå på risken och den förändring av risknivå som uppnås med en viss åtgärd.

SBAB ska medvetet endast exponera sig mot risker som är direkt hänförliga till, eller bedöms vara nödvändiga för, SBAB:s affärsverksamhet. Sådana risker omfattar i huvudsak kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk, affärsrisk och operativ risk.

Utöver begränsning av exponering mot olika risktyper ska SBAB:s risker vid användning av olika typer av finansiella instrument begränsas. I finansverksamheten ska SBAB använda derivatinstrument huvudsakligen i säkringssyfte. Då riskprofilen för en derivattransaktion kan vara olik riskprofilen för den säkrade exponeringen ska alltid en analys genomföras för att säkerställa förståelse av den totala risken. Detta är särskilt viktigt vid användande av nya finansiella instrument som ska godkännas i SBAB:s process för nya finansiella instrument innan transaktion genomförs.

SBAB ska ha en dokumenterad process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och IT-system samt vid större förändringar i företagets organisation och verksamhet.

SBAB:s riskstrategi innebär att hantera och utvärdera de risker som verksamheten är eller kan bli exponerat för genom:

- Tydliga och dokumenterade interna rutiner och kontrollsystem
- En ändamålsenlig och överblickbar organisationsstruktur med tydligt definierade och dokumenterade befogenheter
- Aktuella och dokumenterade beslutsrutiner som tydligt anger rapporteringsvägar
- Riskmättningsmetoder och systemstöd som är anpassade till verksamhetens behov, komplexitet och storlek
- Tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att uppnå önskad kvalitet i både affärsaktiviteter och kontrollaktiviteter
- Regelbunden incidentrapportering av verksamheten enligt dokumenterad process
- Dokumenterade och kommunicerade beredskaps- och kontinuitetsplaner
- Tydliga instruktioner för intern kapitalutvärdering, kreditrisk, operativ risk, likviditetsrisk och marknadsrisk som årligen uppdateras och beslutas av VD eller, då det krävs, styrelsen
- Alla för SBAB väsentliga risker ska limiteras av styrelsen och vara förenliga med beslutad riskaptit.

4.3 Riskaptit

Rishtagandet i SBAB ska vara lågt. Detta uppnås genom att den totala risknivån hålls på en sådan nivå att den är förenlig med kort- och långsiktiga strategiska planer, kapitalplaner, finansiella planer och återhämtningsplan.

En viktig del i SBAB:s affärsmodell är att riskerna ska vara relativt låga och förutsägbara, vilket medför en möjlighet att ha en stor affärsvolym i förhållande till kapitalbasen. Detta innebär inte att varje kreditexponering har en låg risk, utan att den totala utlåningsportföljen till stor del består av exponeringar med låg risk och att deras inbördes riskpåverkan är sådan att SBAB:s totala risk blir begränsad. Utgångspunkten för SBAB:s aptit för olika risktyper är att respektive risk ska rymmas under en väl definierad del av SBAB:s riskbärande förmåga. Summan av all riskexponering ska inte överstiga den totala riskbärande förmågan. Omfattningen av den risk som accepteras ska vara tydligt kopplad till hur viktig den aktuella risken är för SBAB:s affärsmodell och de positiva effekter som förväntas uppnås i form av förväntade intäkter, kostnadsbesparingar eller reduktion av annan risk.

Varje affärsbeslut innebär som regel att SBAB:s exponering mot olika risktyper förändras. SBAB:s styrmodeller ska därför vara utformade så att de avspeglar beslutad riskaptit och så att varje affärsbeslut grundas på en sund avvägning mellan bedömd resultatpåverkan och förändring i riskexponering.

Med utgångspunkt från vald strategi, löpande intjäning och kapitalbasens storlek fastställer moderbolagets styrelse den risk som SBAB är beredd att ta och fattar beslut om mål för riskaptiten. Målen utgår från de tre huvudkategorierna solvens, likviditetsrisk och regelefterlevnad (compliance). I kategorin solvens ingår de risker som SBAB håller kapital för medan likviditetsrisk inkluderar de risker som påverkar SBAB:s förutsättningar för en framgångsrik finansiering och likviditetshantering. Regelefterlevnad, som utgör den tredje huvudkategorin, omfattar de regelverk och etiska standarder som SBAB ska följa för att kunna bedriva sin verksamhet. Varje kategori är nedbruten i undergrupper med beslutade gränsvärden för vilka utfallet följs upp och rapporteras månadsvis till VD och styrelse.

SBAB:s mål för de tre kategorierna inom riskaptit:

- I den första kategorin, solvens, följs upp att SBAB har kapital att bedriva en verksamhet i enlighet med beslutad strategi och att kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk, koncentrationsrisk och risk för resultatvolatilitet hålls inom av styrelsen beslutade nivåer samt att miniminivåer för kapitalrelationer uppfylls
- I den andra kategorin, likviditetsrisk, följs upp att likviditeten uppfyller beslutade miniminivåer så att SBAB ska kunna klara perioder av likviditetsbrist på marknaden. I detta mått ingår även att säkerställa att SCBC:s säkerställda pool har en tillräcklig säkerhetsnivå för att bibehålla AAA-rating i ett stressat scenario
- Regelefterlevnad är centralt för att bibehålla förtroendet för SBAB:s verksamhet. Även regler som inte är juridiskt bindande utan ger uttryck för en marknadspraxis eller etiska riktlinjer påverkar SBAB:s förhållningsätt till anställda och kunder. Riskaptitsmättet för den tredje kategorin, regelefterlevnad, är inte kvantifierbart på samma sätt som de andra kategorierna solvens och likviditet utan sammanfattas i ett mer förebyggande kvalitativt mål.

SBAB ska kontinuerligt och minst årligen omvärdera balansen mellan risker och riskbärande förmåga alternativt kostnader för att minimera risk. Omvärderingen omfattar limiter och kalibreringsnivåer och ska göras innan arbetet med affärsplanering, process för intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) och kapitalplanering inleds. I processerna för affärsplan, IKLU och kapitalplanering ska sedan en tydlig och dokumenterad koppling finnas till riskaptiten.

4.4 Gränsvärden för kapitalrelationer och mål för kapital

Styrelsen tar varje år ställning till kapitalbehovet i förhållande till de risker SBAB är exponerat mot. Detta sker genom ett beslut om gränsvärden för kapitalrelationer.

Med utgångspunkt i vald affärsstrategi, ratingmål och kapitalplanering har styrelsen beslutat följande kapitalmål som gäller från den 31 december 2018:

- Kärnprimärkapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till minst 0,6 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade kärnprimärkapitalkravet
- Total kapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till minst 0,6 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade kapitalkravet
- Bruttosoliditetsgraden ska under normala förhållanden uppgå till minst 0,2 procentenheter över det högsta av det av Finansinspektionen kommunicerade kapitalkravet eller 3 procent
- MREL- kvoten ska minst uppgå till 5,1 procent och skuldandelen till minst 29,9 procent av REA enligt Riksgäldens beslut för 2019.

Det av Finansinspektionen kommunicerade kapitalkravet gällande såväl kärnprimärkapital som kapitalbaskrav, bruttosoliditetsgrad och MREL ska vid var tid uppfyllas. Månadsvis rapporteras utfallen av kapitalrelationer till VD och styrelse. En mer fördjupad rapportering avseende aktuell kapitalsituation i relation till fastställda mål sker kvartalsvis. CRO (Chief Risk Officer) ansvarar för denna rapportering.

TABELL 4. BESLUTADE MÅL FÖR AVKASTNING OCH KAPITALRELATIONER

	MÅL		UTFALL		DIFFERENS	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Avkastning på eget kapital (ägarens avkastningskrav) ¹⁾ , %	10,0	10,0	12,1	12,5	2,1	2,5
Kärnprimärkapitalrelation, %	10,6	27,3	12,5	32,2	1,9	4,9
Total kapitalrelation, %	14,7	37,7	18,1	47,6	3,4	9,9

¹⁾ Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt eget kapital.

4.5 De tre försvarslinjerna

För att definiera ansvarsfördelningen mellan affärsverksamheten, riskkontroll och compliance samt internrevision tillämpar SBAB den roll- och ansvarsfördelning som följer av principen om de tre försvarslinjerna:

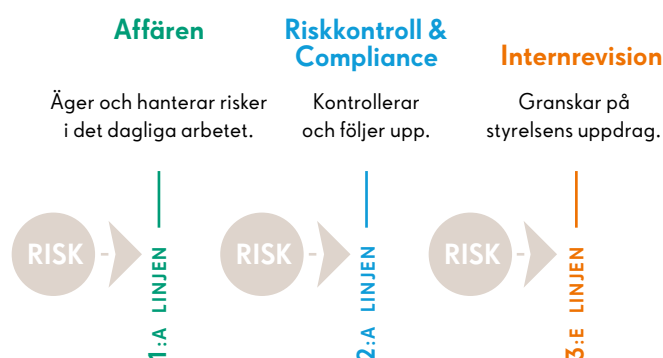
- Första försvarslinjen avser den dagliga hanteringen av risker som utförs av affärsverksamheten som tar och äger risken
- Andra försvarslinjen avser funktionerna för riskkontroll (som utgörs av enheterna finansiella risker, kapital, operativ risk och kreditriskanalys och policies) och compliance. Enheterna för riskkontroll ska kontrollera att det finns en adekvat riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker på daglig basis. De ska även vara stödjande och arbeta för att affärsverksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker och att affärsverksamheten därigenom uppfyller gällande lagar och regler inom riskkontrollens ansvarsområde. Compliance ska kontrollera att affärsverksamheten följer lagar och regler samt stödja affärsverksamheten inom sitt ansvarsområde
- Tredje försvarslinjen avser internrevision som ska granska och regelbundet utvärdera om företagets organisation, styrningsprocesser, IT-system, modeller och rutiner är ändamålsenliga och effektiva samt om företagets interna kontroll är ändamålsenlig och effektiv. Internrevision ska även granska och regelbundet utvärdera företagets riskhantering utifrån dess beslutade riskstrategi och riskapitit.

4.6 Riskorganisation

SBAB:s styrelse har det övergripande ansvaret för bolagets totala riskexponering och beslutar om riskpolicy, kapitalpolicy och riskapitit. Det är styrelsens ansvar att säkerställa att verksamheten kan bedrivas med god intern kontroll så att inte SBAB:s förmåga att uppfylla sina förpliktelser äventyras. När styrelsen fastställer affärsstrategin ska den ta hänsyn till de risker SBAB exponeras för och kan komma att exponeras för samt det kapital som krävs för att täcka SBAB:s risker.

Styrelse eller styrelseutskott ska godkänna alla väsentliga metoder, modeller och processer som används i riskhanteringen. (För mer information om styrelsens kommittéer och utskott, se Bolagsstyrningsrapporten i SBAB:s årsredovisning.) Styrelse och VD ska ha en god övergripande förståelse för dessa samt en detaljerad förståelse för innehållet i de riskrapporter som tillsänds dem. CRO ansvarar för att styrelse och VD erhåller löpande riskutbildning samt säkerställer att nya ledamöter utbildas inom två månader från det att tjänsten tillträtts.

FIGUR 3. DE TRE FÖRSVARSLINJERNA

VD ansvarar för den löpande förvaltningen enligt de av styrelsen fastställda strategierna, riktlinjerna och styrdokumenterna. VD ska säkerställa att de metoder, modeller och processer som är en del av den interna mätningen och kontrollen av identifierade risker fungerar som det är avsett och är beslutat i styrelsen. I ALCO (Asset & Liability Committee) bereds frågor inför VD som rör kapitalhantering, likviditetsberedskap, övergripande strategi rörande marknadsrisk, limitfrågor samt frågor avseende finansieringsstrategi, balansräkningsplan och internprismodeller. VD ska även löpande följa upp att rapporteringen från respektive enhet, däribland riskkontroll, sker enligt berörda instruktioner till styrelsen. CRO ansvarar för den oberoende riskkontrollen som består av identifiering, kvantifiering, analys, uppföljning och rapportering av samtliga risker. CRO är direkt underställd VD och rapporterar direkt till SBAB:s VD och styrelse.

CRO är bland annat ansvarig för:

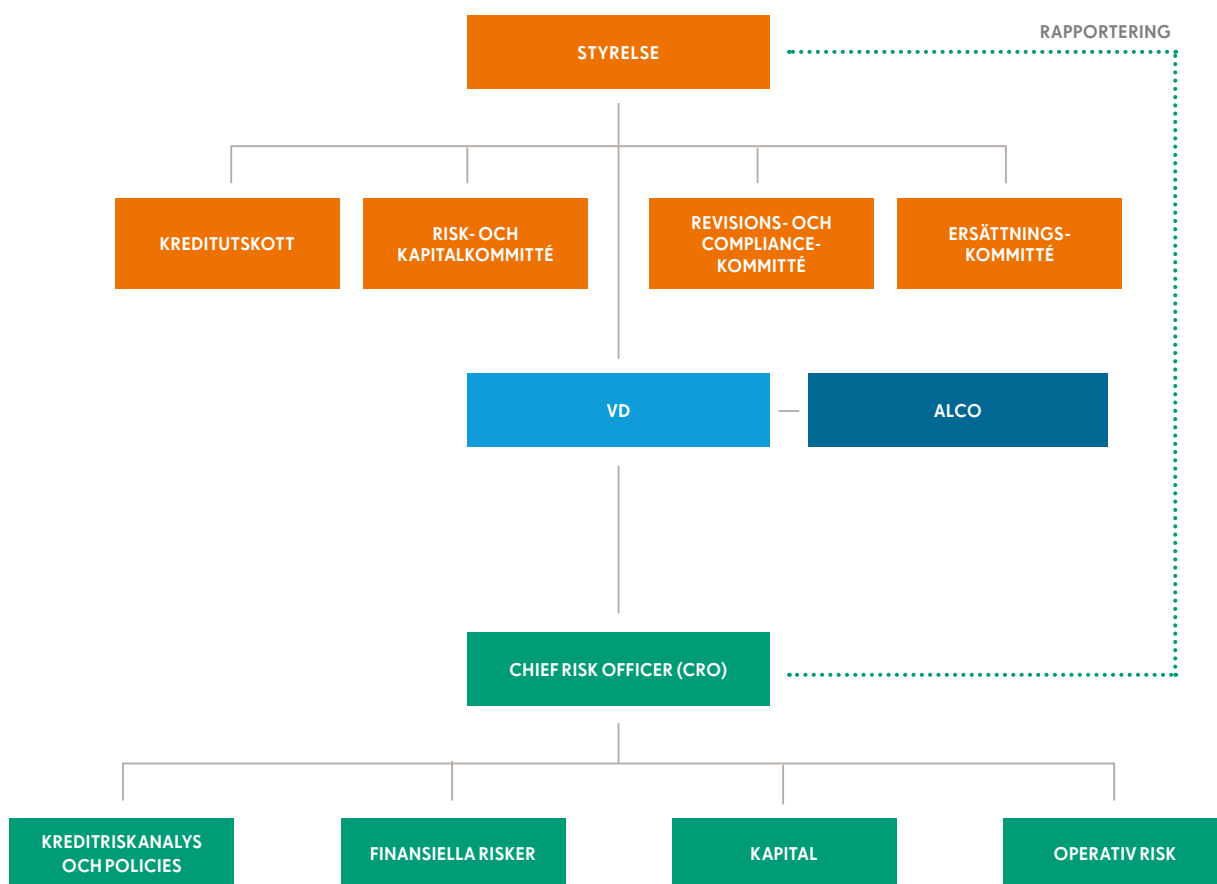
- Att på en övergripande nivå utveckla och säkerställa att SBAB:s strategier för risktagande utförs i enlighet med styrelsens avsikt och att policyer, instruktioner och processer stöder en relevant uppföljning
- Identifiering, mätning, analys och rapportering av riskexponeringar till styrelse och VD
- Att till styrelse och VD ge en konkret och heltäckande överblick över alla risker i institutet
- Att utforma förslag till riskstrategi och vara delaktig i alla materiella riskhanteringsbeslut
- Att ha auktoritet nog att påverka strategiska beslut om riskhantering och kunna vända sig direkt till styrelsen
- Utformning, implementering, tillförlitlighet och uppföljning av SBAB:s riskklassificeringssystem samt för modell för ekonomiskt kapital.

Den samlade riskbilden och kapitaltäckningsrelationer rapporteras av riskkontroll månadsvis till styrelse, VD och företagsledning. Kvartalsvis rapporteras även en mer fördjupad beskrivning av risker till styrelse och VD. Dessutom sker en daglig rapportering avseende aktuella risknivåer i förhållande till beviljade limiter till VD, CFO och CRO. SBAB:s styrelse och företagsledning erhåller genom denna rapportering kontinuerligt en relevant bild av koncernens riskexponering.

Riskägare, det vill säga affärsverksamheten, ska utan dröjsmål informera riskkontroll i sådana fall då det skett väsentliga händelser som kan innebära en förhöjd risk.

Inom SBAB ska det finnas ett tydligt ägarskap av risk och regel efterlevnad i första linjen. Detta säkerställs genom en organisation av risk- och regelverkssamordnare inom första linjen som arbetar som stöd till respektive enhetschef med frågor kring riskhantering, processkartläggning, interna kontroller, incidenthantering samt regel efterlevnad.

FIGUR 4. RAPPORTERING AVSEENDE RISK

5 Kapitaltäckning

Reglerna för kapitaltäckning framgår av CRR och CRD IV. Reglerna avser att dels förstärka institutens motståndskraft mot nya kriser, dels att öka förtroendet för att instituten ska klara av att hantera nya kriser. Instituterna ska visa ratinginstitut och de investerare som köper institutens värdepapper samt nya och befintliga kunder att instituten har en god kapitalsituation.

5.1 Kapitalbehov

Storleken på SBAB:s kapitalbehov är beroende av lagar och förordningar, bolagets interna bedömning utifrån beslutade strategier, investerares och ratinginstituts uppfattningar samt ägares, styrelses och företagslednings bedömning.

Kapital enligt Pelare 1 avser det minimikapital som bolaget ska ha enligt CRR och CRD IV, EU:s tekniska standarder och delegerade akter, Lag (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, Lag (2014:966) om kapitalbuffertar och Finansinspektionens författningssamling (FFFS 2014:12). Totalt kapitalbehov inkl Pelare 2 påslag uppgick per 31 december 2018 till 14,1 procent respektive 10,0 procent för kärnprimärkapitalbehovet. Total kapitalrelation uppgick per den 31 december 2018 till 18,1 procent och kärnprimärkapitalrelationen till 12,5 procent.

5.2 Kapitalkrav och buffertar

Reglerna i CRR och CRD IV innebär bland annat krav i Pelare 1 på miniminivå på kapitalbas och reglering av kapitalkrav. Enligt kraven ska banken ha en kärnprimärkapitalrelation på minst 4,5 procent, primärkapitalrelation på minst 6 procent och en total kapitalrelation som minst motsvarar 8 procent av det totala risk-exponeringsbeloppet för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker.

5.2.1 Buffertar

Utöver en total kapitalrelation om 8 procent ska banken hålla kärnprimärkapital för att uppfylla det kombinerade buffertkravet som i Sverige utgörs av summan av en kapitalkonserveringsbuffert på 2,5 procent på riskexponeringsbelopp, en kontracyklisk buffert på upp till 2,5 procent samt buffertar för systemrisk på upp till 5 procent.

Finansinspektionen har beslutat att förutom en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent ska en kontracyklisk buffert om 2,0 procent tillämpas för svenska exponeringar. Under 2018 togs ett beslut av Finansinspektionen om en höjning av den kontracykliska bufferten för svenska exponeringar till 2,5 procent med tillämpning från den 19 september 2019. Finansinspektionen har också beslutat att erkänna kontracykliska buffertvärden upp till 2,5 procent som har fastställts av behörig myndighet i ett annat EES-land vilket innebär att norska exponeringar omfattas av en kontracyklisk buffert om 2,0 procent. Från och med 31 december 2019 höjs kontracykliskt buffertvärde för norska exponeringar till 2,5 procent efter beslut av norska Finansdepartementet. Exponeringar från Storbritannien omfattas av en kontracyklisk buffert om 1 procent. Dessutom utgår för banker som anses systemviktiga ett extra kapitalkrav om 5 procent som ska täckas med kärnprimärkapital. Som systemviktiga banker i Sverige räknas för närvarande följande banker; Handelsbanken, SEB, Swedbank och Nordea Hypotek. Buffertvärden redovisas i tabell 12, Riskexponeringsbelopp och kapitalkrav.

5.2.2 Riskviktsgolv för svenska bolån

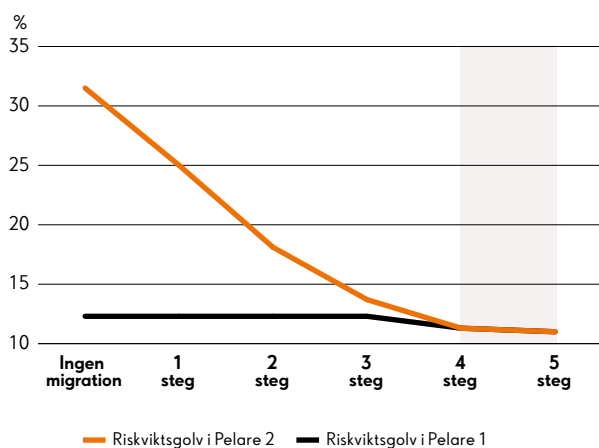
Finansinspektionens styrelse har den 22 augusti 2018 beslutat att ändra förfarings sättet för tillämpningen av riskviktsgolvet för svenska bolån. Det som tidigare tillämpades i Pelare 2 har från den 31 december 2018 ersatts med motsvarande krav i Pelare 1 genom en aktivering av artikel 458 i CRR. Ändringen gäller två år framåt alternativt tills makrorisken bedöms ha upphört att existera. Enligt artikel 458 kan åtgärden sedan förlängas med ett år i taget. Åtgärden omfattar kreditinstitut med exponeringar mot svenska bolån samt med tillstånd att tillämpa IRK-metod för dessa exponeringar. SBAB samt SCBC omfattas av åtgärden.

5.2.2.1 Påverkan på SBAB

SBAB:s samlade kapitalbehov i nominella termer påverkas inte nämnvärt av ändringen. Minimikravet stiger liksom buffertkravet. Samtidigt minskar kapitalkravet i Pelare 2 i samma utsträckning, då det befintliga Pelare 2-kravet på 25 procent för bolån tas bort. Det medför dock en ökning av riskeponeringsbeloppet om cirka 71 mdkr. Konsekvensen blir att kapitalrelationerna liksom kapitalbehovet uttryckt som procent av riskeponeringsbeloppet minskar, medan skillnaden i absoluta tal blir försumbar. SBAB:s förmåga att uppfylla det totala kapitalkravet påverkas inte.

Figur 5 nedan illustrerar kärnprimärkapitalrelationen vid försämring i PD-riskklass hos hela bolåneporföljen givet ett riskviktsgolv i Pelare 2 respektive i Pelare 1. Med golv i Pelare 2 så kvarhålls riskkänsligheten i kapitalrelationerna. Försämringar i PD-riskklass bidrar därmed naturligt till försämringar i kapitalrelationen. Med ett riskviktsgolv i Pelare 1 så erhålls en okänslig och närmast statisk kapitalrelation där det krävs att hela bolåneporföljen försämras med minst 4 migrationssteg för att en reaktion hos kapitalrelation ska erhållas. Effekten blir schablonartad och innebär att SBAB:s kapitalrelationer i ett tidigt skede fasas in i effekterna från slutförandet av Basel III (även kallad "Basel IV") Det är därmed viktigt att betona att SBAB:s faktiska risk eller krav i nominella termer ej påverkas av förändringen. Kapitalrelationerna påverkas genom en nivå-sänkning men kommer efter förändringen inte längre att representera faktiska risker i portföljen utan hålla sig på mer statiska nivåer.

FIGUR 5. RISKVIKTSGOLV

5.2.3 Regelverksförändringar

Förändringstakten i regelverken är fortsatt hög. Nedan presenteras kända kommande regelverksförändringar;

- EBA har presenterat slutliga riktlinjer avseende upplysningskrav för icke presterande exponeringar och exponeringar med lättnadsåtgärder, gällande från den 31 december 2019.
- Basalkommittén har presenterat ytterligare förslag till förändringar för att öka transparensen och ytterligare stärka institutens motståndskraft mot störningar i marknaden, exempelvis nya riktlinjer avseende tillämpning av upplysningskrav enligt kapitel 8 i CRR.
- Finansinspektionen har infört nya föreskrifter och allmänna råd om hantering av kreditrisker, vilka träder i kraft 1 mars 2019. Föreskrifterna innehåller regler om hur företag ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över sina kreditrisker. De innehåller även regler om hur företagen ska göra kreditprövningar. Målet med föreskrifterna är att förbättra kreditriskhanteringen i kreditinstitut och värdepappersbolag. Påverkan på SBAB:s verksamhet bedöms som hanterbar och under hösten 2018 har ett arbete gjorts för att säkerställa efterlevnad av föreskrifterna.
- Nya regler om leasing (IFRS 16) implementeras den 1 januari 2019, och innebär att leasingkontrakt ska redovisas som en tillgång (nyttjanderätt) och en skuld i leasetagarens balansräkning. SBAB har under 2018 genomfört en analys av samtliga avtal vilken har resulterat i att hyreskontrakt avseende lokaler är föremål för SBAB:s tillämpning av IFRS 16. Dessa kontrakt är klassificerade som operationell lease enligt IAS 17. Vid övergången den 1 januari 2019 kommer SBAB:s konsoliderade situation att redovisa en materiell tillgång avseende leasingkontrakt identifierade enligt IFRS 16 om 88 mnkr enligt förenklad metod. Den materiella tillgången riskvikts till 100 procent enligt artikel 134 punkt 7 i CRR. Effekten på resultaträkningen anses vara begränsad och kommer därmed inte att påverka SBAB:s kapitalbas nämnvärt.
- EBA har initierat ett omfattande arbete i syfte att harmonisera bankers interna riskklassificeringssystem (IRK) som används för kapitaltäckning av kreditrisk. Harmoniseringen består av två delar. Den första delen är nya regelkrav som förtydligar fallissemangsdefinitionen och trösklarna för väsentlighet enligt artikel 178.1 i CRR. Den andra delen berör parameterskattning av PD och LGD och kalibrering mot långfristiga fallissemangsfrekvenser respektive kreditförluster med beaktande av nedgångsperioder. Genom att förtydliga regelkraven inom de här områdena hoppas EBA uppnå en samsyn hos bankerna där samma underliggande kreditrisk kapitaltäcks i lika stor utsträckning. De nya regelkraven gäller från den 1 januari 2021 och kommer att påverka samtliga SBAB:s modeller under IRK. SBAB förväntas i början av 2020 att ansöka om ett nytt godkännande från Finansinspektionen för det anpassade IRK-systemet.
- EU-kommissionen har lämnat förslag till ändring i CRR som syftar till att minska andelen nödlidande lån. Förslaget innefattar en miniminivå för hur mycket institut ska avsätta för att täcka eventuella framtida förluster för nödlidande lån. Detta görs genom ett avdrag i institutets kärnprimärkapital. Påverkan på SBAB:s kapitalbas förväntas vara marginell.

TABELL 5. GEOGRAFISK FÖRDELNING AV EXPONERINGAR FÖR BERÄKNING AV KONTRACYKLISK BUFFERT

Kontracyklisk buffert per land, mnkr	KREDITRISK-EXPONERINGAR		EXPONERINGAR I HANDELSLAGER		VÄRDEPAPPERISERADE EXPONERINGAR		KAPITALKRAV					
	Exponeringsbelopp av kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden	Exponeringsbelopp av kreditriskexponeringar enligt IRK-metoden	Långa och korta positioner i handelslagret enligt schablonmetoden	Exponeringar i handelslager enligt IRK-metoden	Exponeringsbelopp för exponeringar enligt schablonmetoden	Exponeringsbelopp för exponeringar enligt IRK-metoden	Varav kreditexponeringar	Varav exponeringar i handelslager	Varav värdepapperiserade exponeringar	Totalt	Vikter kapitalkrav, %	Nivå kontracyklisk buffert, %
	Sverige	35 123	373 687	-	-	-	-	2 479	-	-	2 479	80,24
Norge	2 089	-	-	-	-	-	17	-	-	17	0,54	2,00
Övriga	41 728	-	-	-	-	-	594	-	-	594	19,22	-
Totalt	78 940	373 687	-	-	-	-	3 090	-	-	3 090	100,00	-

TABELL 6. INSTITUTSSPECIFIK KONTRACYKLISK BUFFERT

mnkr	
Totalt riskexponeringsbelopp	114 141
Institutsspecifik kontracyklisk buffertnivå, %	1,99
Institutsspecifik kontracyklisk buffertkrav	2 266

5.3 Kapitalbas

SBAB har en kapitalbas som består av eget kapital samt primärkapitaltillskott och supplementärt kapital som utgörs av förlagslån. SBAB:s kapitalbas uppgick till 20 713 mnkr per den 31 december 2018. Kärnprimärkapitalet har under året påverkats av att periodens resultat efter skatt tillförts och beräknad utdelning i enlighet med SBAB:s policy för utdelning dragits av. Överskottet har verifierats av bolagets revisorer i enlighet med artikel 26 punkt 2 i CRR.

Enligt artikel 35 i CRR ska institutet, med undantag av de poster som avses i artikel 33 i CRR, inte göra några justeringar för att från kapitalbasen undanta sådana orealiserade vinster eller förluster på tillgångar eller skulder som bokförts till verkligt värde. Enligt denna artikel har 609 mnkr tillförts kärnprimärkapitalet.

Enligt artikel 33 punkt 1 i CRR ska den del av reserverna för verkligt värde som härrör från vinster eller förluster på säkring av finansiella kassaflöden av finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde, inbegripet förväntade kassaflöden, inte räknas in i kapitalbasen. Kärnprimärkapitalet har justerats för kassaflödessäkringar om 488 mnkr.

Förändringar i verkligt värde som beror på institutets egen kreditvärdighet och som relateras till derivatinstrument har påverkat kärnprimärkapitalet med -65 mnkr i enlighet med artikel 33, punkt 1b.

Med hänvisning till artikel 34 och 105 i CRR har på grund av krav på försiktig värdering avräknats 59 mnkr från kärnprimärkapitalet.

Avdrag för immateriella tillgångar har gjorts med 126 mnkr. Avdrag för reserveringsnetto har gjorts med 50 mnkr i enlighet med artikel 36 i CRR. Tillägg för IRK-överskott enligt artikel 62 punkt d i CRR har påverkat kapitalbasen med 3 mnkr per december 2018.

Inga riskexponeringar har dragits av från kapitalbasen.

Upplysningar om kapitalbas

Upplysningar i enlighet med artikel 4 i Kommissionens Genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013, annex V.

TABELL 7. KAPITALBAS

Konsoliderad situation mnkr	2018-12-31	2017-12-31
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	1 958	1 958
Ej utdelade vinstmedel	11 443	10 452
Akkumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	609	189
Primärkapitalinstrument	1 500	1 500
Årets resultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	1 041	1 026
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	16 551	15 125
Kärnprimärkapital: Lagstiftningsjusteringar		
Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-59	-62
Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-126	-83
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäckringar	-488	9
Negativa belopp till följd av beräkning av förväntade förlustbelopp	-50	-29
Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	-65	-17
Primärkapitalinstrument i eget kapital	-1 500	-1 500
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-2 288	-1 682
Kärnprimärkapital	14 263	13 443
Primärkapitaltillskott: Instrument		
Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	3 000	3 000
varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder	1 500	1 500
varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder	1 500	1 500
Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	-	-
Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	3 000	3 000
Primärkapitaltillskott: Lagstiftningsjusteringar		
Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	-	-
Primärkapitaltillskott	3 000	3 000
Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	17 263	16 443
Supplementärkapital: Instrument och avsättningar		
Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	3 447	3 447
Kreditriskjusteringar	3	-
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	3 450	3 447
Supplementärkapital: Lagstiftningsjusteringar		
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-	-
Supplementärkapital	3 450	3 447
Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	20 713	19 890
Totalt riskexponeringsbelopp	114 141	41 797
Kapitalrelationer och buffertar		
Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	12,5	32,2
Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	15,1	39,3
Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	18,1	47,6
Institutspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontryckisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet, %	9,0	9,0
varav: minimikrav på kärnprimärkapital, %	4,5	4,5
varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert, %	2,5	2,5
varav: krav på kontryckisk buffert, %	2,0	2,0
varav: krav på systemriskbuffert, %	-	-
varav: buffert för globalt systemviktiga institut eller för annat systemviktigt institut, %	-	-
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	8,0	27,7
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (för endast tillämpas mellan den 1 januari 2014 och den 1 januari 2022)		
Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-	-
Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-	-
Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-	-

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella hinder eller några rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen än som följer av villkoren för förlagslånen (se not S:7 i SBAB:s årsredovisning 2018) eller vad som allmänt gäller enligt Aktiebolagslagen (2005:551).

Det startkapital som krävdes för moderbolaget enligt Lag om bank och finansieringsrörelse (2004:297) uppgick till 45,9 mnkr. Motvarande kapitalkrav uppgick för SCBC till 47,0 mnkr.

TABELL 8. KAPITALTÄCKNING¹⁾

mnkr	KONSOLIDERAD SITUATION		MODERBOLAGET		SCBC	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kärnprimärkapital	14 263	13 443	6 398	7 127	15 250	16 710
Primärkapital	17 263	16 443	9 398	10 127	15 250	16 710
Totalt kapital	20 713	19 890	12 845	13 574	15 253	16 710
Risikexponeringsbelopp	114 141	41 797	36 404	31 776	89 188	21 422
Kärnprimärkapitalrelation, %	12,5	32,2	17,6	22,4	17,1	78,0
Överskott ²⁾ av kärnprimärkapital	9 127	11 563	4 760	5 697	11 237	15 746
Primärkapitalrelation, %	15,1	39,3	25,8	31,9	17,1	78,0
Överskott ²⁾ av primärkapital	10 415	13 936	7 214	8 221	9 899	15 424
Total kapitalrelation, %	18,2	47,6	35,3	42,7	17,1	78,0
Överskott ²⁾ av totalt kapital	11 582	16 547	9 933	11 032	8 118	14 996

¹⁾ Risikexponeringsbelopp, överskott, och kapitalrelationer har påverkats av riskviktsgolvet för bolån.

²⁾ Överskott av kapital har beräknats utifrån minimikapitalkrav (utan buffertkrav).

TABELL 9. UTFALL INNAN FLYTT AV RISKVIKTSGOLVET FÖR BOLÅN¹⁾

	2018
Risikexponeringsbelopp, mnkr	43 422
Kärnprimärkapitalrelation, %	32,8
Primärkapitalrelation, %	39,8
Total kapitalrelation, %	47,7

¹⁾ Tabellen visar hur kapitalsituationen skulle sett ut om flytt av riskviktsgolvet ej genomförts. Upplysningen är därmed enbart för jämförande ändamål.

5.3.1 Förlagslån

Förlagslånen är efterställda moderbolagets övriga skulder och de förlagslån som ingår i det primära kapitalet är efterställda övriga förlagslån. För specifikation av kapitalbasen och villkoren för förlagslån i överensstämmelse med Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013 hänvisas till information "Kapitaltäckning & riskhantering" på sbab.se. Även de fullständiga villkoren för förlagslånen specificeras på sbab.se.

TABELL 10. FÖRLAGSLÅN, mnkr

ISIN	Valuta	Nominellt belopp	Utestående nominellt belopp	Första möjliga tid för inlösen	Räntesats, %	Räntesats efter första möjliga dag för inlösen, %	Förfallodag	Upptages till i kapitalbas som primärkapitaltillskott	Upptages till i kapitalbas som supplementärkapital
XS1202975386	SEK	400	400	2020-03-16	3,8245%	3 m stibor+3,25%	Evigt	400	-
XS1202987985	SEK	1 100	1 100	2020-03-16	3 m stibor+3,25%	3 m stibor+3,25%	Evigt	1 100	-
XS1245415812	SEK	1 000	1 000	2020-06-11	3 m stibor+1,30%	3 m stibor+1,30%	2025-06-11	-	1 000
XS1317715842	SEK	600	600	2020-11-10	2,25%	3 m stibor+1,90%	2025-11-10	-	597
XS1317716147	SEK	1 850	1 850	2020-11-10	3 m stibor+1,90%	3 m stibor+1,90%	2025-11-10	-	1 850
XS1412406503	SEK	775	775	2021-06-21	5,052%	3 m stibor+4,75%	Evigt	775	-
XS1412408897	SEK	725	725	2021-06-21	3 m stibor+4,75%	3 m stibor+4,75%	Evigt	725	-
Summa		6 450	6 450					3 000	3 447

5.4 Kapitalkrav

Vid beräkning av kapitalkrav fördelas varje exponering till en exponeringsklass, antingen enligt schablonmetoden eller enligt IRK-metoden. Av tabell 12 framgår de enskilda riskexponeringsbeloppen fördelade på exponeringsklasser.

Kapitalkravet för kreditrisk har ökat något under året på grund av derivataffärer. Kapitalkravet för kreditrisk, exklusive motpartsrisk, har minskat under året på grund av positiva migrationer i PD som mäter sannolikhet för fallissemang. Detta är också i linje med de historiskt låga fallissemangsfrekvenserna som har observerats under året. Kapitalkravet för marknadsrisk har minskat på grund av att likviditetsportföljen i sin helhet har omfördelats från handelslagret till bankboken. Detta resulterar i att SBAB inte längre har ränterisk i Pelare 1 utan enbart valutakursrisk.

TABELL 11. RISKEXPONERINGSBELOPP OCH KAPITALKRAV PER RISKTYP (EBA TABELL OV1)

mnr	Riskexponeringsbelopp		Minimikapitalkrav	
	2018	2017	2018	2017
Kreditrisk (exkl. motpartsrisk)	31 423	31 644	2 513	2 532
varav redovisade enligt schablonmetoden	7 199	6 917	575	554
varav redovisade enligt förenklad IRK-metod	12 128	12 258	970	981
varav redovisade enligt avancerad IRK-metod	12 096	12 469	968	997
Motpartsrisk	6 661	4 850	533	388
varav redovisade enligt schablonmetoden	3 776	2 592	302	207
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	2 885	2 258	231	181
Marknadsrisk	999	1 159	80	93
varav redovisade enligt schablonmetoden	999	1 159	80	93
Operativa risker	4 339	4 144	347	331
varav redovisade enligt schablonmetoden	4 339	4 144	347	331
Justering för Basel 1-golv	-	-	-	12 096
Ytterligare krav enligt CRR art. 458	70 719	-	5 658	-
Total	114 141	41 797	9 131	15 439

TABELL 12. RISKEXPONERINGSBELOPP OCH KAPITALKRAV

mnr	Riskexponeringsbelopp		Minimikapitalkrav	
	2018-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2017-12-31
Kreditrisk som redovisas enligt IRK-metoden				
Exponeringar mot företag	12 128	970	12 258	981
Exponeringar mot hushåll	12 096	968	12 469	997
- varav exponeringar mot små och medelstora företag	829	67	1 160	93
- varav exponeringar mot bostadsrätter, villor och fritidshus	11 267	901	11 309	904
Summa för exponeringar som redovisas enligt IRK-metoden	24 224	1 938	24 727	1 978
Kreditrisk som redovisas enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	0	0	0	0
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot institut ¹⁾	3 777		2 593	207
- varav derivat enligt bilaga 2 till CRR	3 776	302	2 583	206
- varav repor	-	-	9	1
- varav övrigt	1	0	1	0
Exponeringar mot hushåll	2 236	179	2 193	175
Fallerade exponeringar	10	1	11	1
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	3 593	287	3 282	263
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	16	1	21	2
Aktieexponeringar	1 116	89	1 078	86
Övriga poster	227	18	331	27
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	10 975	877	9 509	761
Marknadsrisk	999	80	1 159	93
- varav positionsrisk	-	-	413	33
- varav valutarisk	999	80	746	60
Operativ risk	4 339	347	4 144	331
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	2 885	231	2 258	181
Ytterligare krav enligt CRR art. 458	70 719	5 658	-	-
Totalt riskexponeringsbelopp och minimikapitalkrav	114 141	9 131	41 797	3 344
Kapitalkrav för kapitalkonserveringsbuffert		2 854		1 045
Kapitalkrav för kontracyklisk buffert		2 266		829
Totalt kapitalkrav		14 251		5 218

¹⁾ Riskvägt belopp för motpartsrisk enligt CRR artikel 92 punkt 3f uppgår till 3 776 mnr (2 592).

TABELL 13. FÖRDELNING AV NETTOEXPONERINGSBELOPP ENLIGT SCHABLONMETODEN PER EXPONERINGSKLASS OCH RISKVIKT EFTER KF OCH KREDIT-RISKSKYDD (CRM) (EBA TABELL CR5)

Exponeringsklasser, mnkr	0%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	1 250%	Avdraget ²⁾	Total	Varav saknar rating
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	25 266	-	-	-	-	-	-	-	-	25 266	-
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	12 081	-	-	-	-	-	-	-	-	12 081	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	2 443	-	-	-	-	-	-	-	-	2 443	-
Exponeringar mot institut ¹⁾	-	-	2 747	6 455	-	-	-	-	-	9 202	-
Exponeringar mot hushåll	-	-	-	-	2 982	-	-	-	-	2 982	2 982
Fallerande exponeringar	-	-	-	-	-	7	2	-	-	9	9
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	35 929	-	-	-	-	-	-	-	35 929	-
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	-	80	-	-	-	-	-	-	80	-
Aktieexponeringar	-	-	-	-	-	-	-	89	-	89	-
Övriga poster	154	-	-	-	-	227	-	-	-	381	381
Totalt	39 944	35 929	2 827	6 455	2 982	234	2	89	-	88 462	3 371

¹⁾ Inkluderar motpartstrisk i beräkning.

²⁾ Exponeringsklassen övriga poster inkluderar de poster som dras av från kapitalbasen. Dessa kapitaltäcks med riskvikt 0 procent.

Kapitaltäckning

TABELL 14. EXPONERINGSBELOPP OCH KAPITALKRAV UTIFRÅN BALANSRÄKNING (EBA TABELL L11)¹⁾

Balansräkning, mnkr	Bokförda värden					Varav exponeringar som inte ger upphov till kapitalkrav eller reduktion av kapital ³⁾
	Bokförda tillgångar enl. balansräkning i koncern	Bokförda tillgångar enl. balansräkning i konsoliderad situation	Varav kreditrisk exponeringar	Varav motpartsexponeringar	Varav marknadsrisk-exponeringar ²⁾	
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	0	0	0	-	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m. m ⁴⁾	20 904	20 904	23 419	-	-	-
Utlåning till kreditinstitut ⁴⁾	2 847	2 847	80	252	-	-
Utlåning allmänheten	364 215	364 215	364 215	-	-	-
Värdejustering på räntesäkrade poster i portföljsäkringar	99	99	99	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 945	50 945	50 945	-	-	-
Derivatinstrument	8 313	8 313	-	8 313	-	-
Aktier i koncernföretag	0	89	89	-	-	-
Immateriella anläggningstillgångar	234	154	154	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	16	14	14	-	-	-
Övriga tillgångar	73	68	68	-	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	709	707	707	-	-	-
Totala tillgångar	448 355	448 355	439 790	8 565	-	-
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	6 606	6 606	-	6 606	-	-
Inlåning från allmänheten	124 926	124 926	-	-	-	-
Emitterade värdepapper m.m.	290 795	290 795	-	-	-	-
Derivatinstrument	1 339	1 339	-	1 339	-	-
Övriga skulder	384	384	-	-	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 790	1 786	-	-	-	-
Uppskjutna skatteskulder	194	195	-	-	-	-
Avsättningar	138	138	-	-	-	-
Efterställda skulder	4 946	4 946	-	-	-	-
Totala skulder	431 118	431 115	-	7 945	-	-

¹⁾ Tabellen inkluderar inte operativ risk eller kreditvärdighetsjusteringsrisk.

²⁾ Efter införande av IFRS 9 har SBAB inte längre någon ränterisk utan enbart valutakursrisk. Tabellen specificerar inte bokförda värden från valutakursrisk.

³⁾ Exponeringsklassen övriga poster inkluderar de poster som dras av från kapitalbasen. Dessa kapitaltäcks med riskvikt 0 procent.

⁴⁾ Deposit uppgående 2,5 mdkr redovisas i balansräkningen på raden för utlåning till kreditinstitut och i kapitaltäckningen klassificeras den som belåningsbar stadsskuld förbindelse m.m.

TABELL 15. SKILLNADER MELLAN TILLGÅNGAR I BALANSRÄKNINGEN OCH EXPONERINGSBELOPP FÖR KAPITALTÄCKNINGSBERÄKNING (EBA TABELL L12)

mnkr	Total	Varav:			
		Kreditrisk ¹⁾	Motpartsrisk ¹⁾	Värdepapperisering	Marknadsrisk ¹⁾
Tillgångar enligt balansräkning (konsoliderad situation)	448 355	439 790	8 565	-	-
Skulder enligt balansräkning	7 945	-	7 945	-	-
Netto tillgångar efter avdrag av skulder	440 410	439 790	620	-	-
Poster utanför balansräkningen	37 535	37 535	-	-	-
Olikheter beroende av olika nettningsregler, förutom de som är inkluderade i raden för skulder enligt balansräkning	8 580	-	8 580	-	-
Olikheter i reservering	131	131	-	-	-
Olikheter i värdering	-	-	-	-	-
Ursprungligt exponeringsbelopp för kapitaltäckningsberäkning (före KF)	486 656	477 456	9 200	-	-

¹⁾ Ramverket för motpartsrisk och marknadsrisk innefattar riskexponeringsbelopp från både derivat och repor under Pelare 1. Riskexponeringsbelopp för obligationer omfattas sedan införandet av IFRS 9 endast av ramverken för kreditrisk under Pelare 1, detta till följd av obligationsinnehav i sin helhet flyttades från handelslagret till bankboken.

5.5 Metoder för kreditriskreducering

Kreditriskskydd som utnyttjas för IRK-exponeringar består av statliga och kommunala garantier. Dessa redovisas under schablonmetoden för kreditrisk.

TABELL 16. KREDITRISKEXPONERINGAR OCH KREDITRISKSKYDD (CRM) ENLIGT SCHABLONMETODEN (EBA TABELL CR4)

Exponeringsklasser, mnkr	Ursprungligt exponeringsbelopp före konverteringsfaktorer och riskreducerande metoder för kreditrisk		Ursprungligt exponeringsbelopp efter konverteringsfaktorer och riskreducerande metoder		Riskexponeringsbelopp och riskexponeringskoncentration	
	På balansräkning	Poster utanför balansräkningen	På balansräkning	Poster utanför balansräkningen	Riskexponeringsbelopp	Koncentration (%)
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	25 221	-	25 266	-	-	-
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	11 295	-	12 081	-	-	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	2 443	-	2 443	-	-	-
Exponeringar mot institut ¹⁾	2	-	2	-	0	0
Exponeringar mot hushåll	2 784	990	2 784	198	2 236	75
Fallerade exponeringar	9	-	9	-	10	110
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	35 929	-	35 930	-	3 593	10
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	80	-	80	-	16	20
Aktieexponeringar	89	-	89	-	1 116	1 250
Övriga poster	381	-	381	-	227	60
Totalt	78 233	990	79 065	198	7 198	9

¹⁾ Exponeringsklassen institut exkluderar motpartsrisk.

TABELL 17. EXPONERINGSBELOPP FÖRE OCH EFTER KREDITRISKREDUCERANDE ÅTGÄRDER PER KREDITKVALITETSSTEG

Kreditkvalitetssteg mnkr	Exponeringsbelopp före kreditriskreducerande åtgärder	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducerande åtgärder
1	78 545	78 545
2	6 438	6 438
3	17	17
4	-	-
5	-	-
6	-	-
Totalt	85 000	85 000

TABELL 18. METODER FÖR KREDITRISKREDUCERING - ÖVERSIKT (EBA TABELL CR3)

mnkr	Osäkrade exponeringar – bokfört värde	Säkrade exponeringar – bokfört värde	Exponeringar med pantsäkerhet	Exponeringar säkrade genom finansiella garantier	Exponeringar säkrade genom kreditderivat
Summa – lån	12 353	352 012	351 257	755	-
Summa – räntebärande värdepapper	74 887	-	-	-	-
Summa exponeringar	87 240	352 012	351 257	755	-
Varav fallerande	10	229	229	-	-

5.6 Värdepapperiserade tillgångar

SBAB har inga egna lån som värdepapperiserats och har inte heller medverkat till något annat instituts värdepapperisering. SBAB har inga förfallna exponeringar avseende värdepapperisering, inga återvärdepapperiseringar och inte några värdepapperiserade rullande exponeringar.

5.7 Rating

SBAB använder rating från samtliga tre godkända ratinginstitut; Moody's, Standard & Poor och Fitch.

I de fall extern rating använts har den högsta av de två lägsta ratingnivåerna från Moody's, Fitch och Standard & Poor's valts enligt CRR artikel 138. Extern rating används för exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker, delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter, multilaterala utvecklingsbanker, institut eller företag med kortfristig rating och exponeringar i form av säkerställda obligationer. Sambandet mellan kreditbetyg från ratinginstitut och den kreditkvalitetsskala som anges i CRR följer den indelning som offentliggjorts av EBA (se tabell 26, Förhållandet mellan intern och extern rating).

6 Internt bedömt kapitalbehov

Den interna kapitalutvärderingen syftar till att fortlöpande säkerställa att SBAB har tillräckligt kapital under normala förhållanden och i händelse av finansiella problem. Styrelse och företagsledning har ansvaret för den interna kapitalutvärderingen. Vid bedömning av internt bedömt kapitalbehov, inom ramen för den interna kapital- och likviditetsutvärderingsprocessen (IKLU-processen), använder SBAB en modell för ekonomisk kapital. Likviditetsrisk ger idag inte upphov till något faktiskt kapitalkrav för SBAB. IKLU-processen är utformad för att säkerställa jämvikt mellan risker, kapital och likviditet. Se kapitel 13 för mer information kring likviditetsrisk.

6.1 Intern kapitalutvärdering enligt Baselregelverkets Pelare 2

Basel III-regelverket ställer i Pelare 2 krav på att banker ska ha en tillfredsställande hantering och bedömning av risker så att bankerna kan fullgöra sina förpliktelser. För att uppfylla detta krav ska bankerna ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka de risker som de är eller kan komma att bli exponerade för. Detta kallas för företagets interna kapital- och likviditetsutvärderingsprocess (IKLU).

Den verksamhet SBAB bedriver påverkar omfattningen av den risk som bolaget tar, vilket i sin tur påverkar storlek och art av det kapital som krävs för att hantera oförväntade förluster. Storleken på kapitalet påverkar i sin tur priset till kund i den enskilda affären. Ju bättre SBAB kan hantera och bedöma risken, desto bättre kan storleken av det kapital som tas i anspråk i den enskilda transaktionen bedömas. Därmed kan även den riskjusterade avkastningen för affären beräknas.

SBAB:s internt bedömda kapitalbehov byggs upp av minimikapitalkravet enligt Pelare 1, kapitalkravet enligt Pelare 2 samt buffertkrav. I kapitalkravet enligt Pelare 2 bedöms tillkommande kapital utöver Pelare 1 för de risker där ett kapitalbehov i Pelare 2 identifierats. Denna bedömning görs utifrån SBAB:s modell för ekonomiskt kapital. Om det ekonomiska kapitalet för varje enskilt riskslag överstiger kapitalkravet i Pelare 1 tillkommer ett påslag i Pelare 2. I kapitalkravet enligt Pelare 2 bedöms också riskslag som inte täcks av Pelare 1. Därutöver tillkommer ett antal buffertkrav. Utöver buffertkrav enligt Pelare 1 beräknar SBAB en kapitalplaneringsbuffert som ska täcka försämringen av kapitaltäckningen vid en svårartad men ej osannolik finansiell påfrestning.

Vid bestämmande av storleken på kapitalbehovet tas även hänsyn till investerarnas och ratinginstitutens uppfattningar om bolagets kapitalbehov jämfört med det kapital bolaget har. Ratinginstitutens uppfattningar avspeglas i SBAB:s rating som direkt påverkar bolagets upplåningskostnad.

Kvaliteten och utnyttjandet av informationen om risk är avgörande för SBAB:s långsiktiga konkurrensförmåga på marknaden. Den interna kapitalutvärderingsprocessen syftar till att säkerställa att SBAB identifierar, värderar, mäter och hanterar de risker

SBAB är exponerat för och att SBAB har en kapitalbas som står i paritet med den valda riskkapiten. Processen revideras årligen i syfte att fånga upp de omvärldsförändringar som kontinuerligt påverkar bolagets utveckling.

6.2 Process för intern beräkning av kapitalbehov

I SBAB:s process för fastställande av internt beräknat kapitalbehov identifieras inledningsvis de risker som genereras i verksamheten. Riskkontroll ansvarar för kvantifiering av samtliga risker. Beroende på vilken risk som ska mätas används olika modeller. I modellen för ekonomiskt kapital beräknas kapitalbehovet för kvantifierbara risker.

SBAB använder stresstester för att bedöma effekten på kapitalbehovet vid en normal lågkonjunktur och vid en svårartad, men ej osannolik, finansiell påfrestning.

Utöver ekonomiskt kapital avsätts kapitalbuffertar för kapitalbehov på grund av stresstester samt pensionsrisk, vilka samtliga ingår i det interna kapitalbehovet. Resultatet följs upp och analyseras, både på kort och lång sikt, mot kapitalplanering och prognos. Det sammantagna resultatet av den interna kapitalutvärderingen rapporteras till styrelse och VD. Styrelsen fastställer slutligen processen och resultatet från bolagets interna kapitalutvärdering.

6.3 Det internt bedömda kapitalbehovets beståndsdelar

SBAB:s interna bedömning av kapitalbehovet tar hänsyn till minimikraven enligt Pelare 1, Pelare 2 baskrav, riskviktsgränser för svenska bolån, buffertkrav samt stresstester och kapitalplaneringsbuffert. Det används för styrning och uppföljning av lönsamheten i verksamheten samt för strategiska överväganden.

Kapitalbehov för kreditrisk, inklusive koncentrationsrisk samt statsrisk, marknadsrisk, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA) kvantifieras i SBAB:s modell för ekonomiskt kapital. Ekonomiskt kapital för kreditrisk och marknadsrisk definieras som den mängd kapital som behövs för att säkerställa solvensen över en ettårsperiod givet en bestämd konfidensgrad. Konfidensgraden väljs så att den avspeglar bolagets målrating. I SBAB:s fall är konfidensnivån 99,97 procent, vilket motsvarar den långsiktiga målratingen AA- (Standard & Poor's ratingskala).

FIGUR 6. PROCESS FÖR INTERN KAPITALUTVÄRDERING

Utöver det kapitalbehov som är kvantifierat med SBAB:s modell för ekonomiskt kapital tillkommer kapitalbehov från riskviktsgolv för svenska bolån, pensionsrisk samt eventuellt tillägg i form utav affärsrisk och kapitalplaneringsbuffert. Se tabell 19 för redovisning av det internt bedömda kapitalbehovet uppdelat per risktyp.

6.3.1 Kreditrisk

Kreditrisk i utlåningsverksamheten är den dominerade risken i SBAB:s verksamhet. Kreditrisk i låneverksamheten definieras som risken för förlust på grund av att kunden eller motparten inte kan erlagga räntebetalningar och amorteringar eller i övrigt fullfölja låneavtalet. Utlåningen sker till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och företag. Kreditrisk förekommer, förutom vid lån och lånelöften, även i finansverksamheten mot derivatmotparter samt genom placeringsrisk för investeringar i likviditetsportföljen.

6.3.1.1 Kreditrisk i utlåningsverksamheten

I modellen för ekonomiskt kapital beräknas kreditrisk med hjälp av Baselramverkens formler för kapitalkrav för kreditrisk. Dessa har dock modifierats genom att addera ytterligare säkerhetsmarginaler till de föreskrivna korrelationsantaganden som tillämpas. Vidare beräknas kapitalkravet på konfidensnivån 99,97 procent snarare än 99,9 procent som tillämpas i ursprungsformeln. I beräkningen av ekonomiskt kapital, som utgör grunden för SBAB:s riskjusterade uppföljning, tillämpas däremot inte de föreskrivna LGD-golven på 10 respektive 15 procent med syfte att ekonomiskt kapital, i motsats till IRK-metoden som den tillämpas i regelverken, ska vara känsligt för belåningsgrad för samtliga exponeringar.

Den formel som Baselregelverket tillämpar för kapitalkravsberäkningen i Pelare 1 beaktar inte eventuella koncentrationseffekter i kreditportföljen. I modellen är kapitalkravet för en enskild exponering oberoende av den portfölj som lånet ingår i och baseras enbart på PD, LGD och EAD för den specifika exponeringen. För att kvantifiera SBAB:s samlade kreditrisk, inklusive koncentrationrisk, måste därför ett tillägg för koncentrationrisk göras.

6.3.1.2 Riskviktsgolv för svenska bolån

Finansinspektionen (FI) beslutade i augusti 2018 att det nuvarande riskviktsgolvet för bolån som tillämpas i Pelare 2 genomförs som ett krav inom ramen för artikel 458 i CRR. Ändringen trädde i kraft den 31 december 2018 och gäller i två år. Ändringen innebär att kapitalkravet ställs som ett krav i Pelare 1. De kreditinstitut som omfattas av åtgärden är de som har tillstånd att använda IRK-metoden och har en exponering mot svenska bolån. Utländska kreditinstituts filialer i Sverige som är exponerade mot svenska bolån och som använder IRK-metoden för dessa kan också beröras.

6.3.1.3 Kreditrisk i finansverksamheten

Inom finansverksamheten uppstår kreditrisk dels i form av motpartsrisk för de derivatkontrakt som SBAB ingår för att hantera finansiella risker, dels i form av placeringsrisk till följd av investeringar i likviditetsportföljen och placering av överskottslikviditet. Beräkningen av exponeringsbeloppet för motpartsrisken görs utifrån marknadsvärdesmetoden och exponeringen är till övervägande del säkrad genom säkerhetsavtal.

Bedömningen av kreditrisken i finansverksamheten bygger på samma principer som för utlåningsverksamheten. Den stora skillnaden från utlåningen är att PD-talet åsätts med hänsyn till motpartens externa rating och att LGD-talet åsätts med hänsyn till typen av instrument (derivat, säkerställd obligation etc.).

6.3.1.4 Statsrisk

SBAB har statsexponeringar i såväl finansverksamheten som utlåningsverksamheten vilka i Pelare 1 tilldelas en riskvikt på 0 procent. SBAB använder statsrisk som risktyp i sin modell för ekonomiskt kapital och kvantifierar internt bedömt kapitalbehov från statsrisk. Statsrisken beräknas på utländska exponeringar med riskviktsformel för institutioner med LGD om 45 procent samt där PD-talet åsätts med hänsyn till motpartens externa rating.

6.3.1.5 Kreditrelaterad koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är den risk som följer av exponeringar koncentrerade till motparter, regioner och branscher. SBAB bedöms vara exponerad mot kreditriskrelaterad koncentrationsrisk inom utlåningsverksamheten och finansverksamheten. Hela kapitalbehovet för koncentrationsrisk ingår i ekonomiskt kapital för kreditrisk.

SBAB beräknar koncentrationsrisken uppdelat i namnkoncentration, branschkoncentration och sektorkoncentration (geografisk koncentration). SBAB:s metod för namnkoncentration bygger på en metod utvecklad av Gordy & Lutkebohmert (2007) medan bransch- och sektorkoncentration bygger på en metod baserat på Herfindahl-index.

Vid beräkningen per 31 december 2018 uppgick det internt beräknade kapitalbehovet för koncentrationsrisk till 968 mnkr (898), varav 898 mnkr (842) var relaterat till kreditrisk i utlåningsverksamheten och 70 mnkr (57) var relaterat till kreditrisk i upplåningsverksamheten.

6.3.2 Kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)

CVA definieras som risken för en försämring av SBAB:s OTC-derivatmotparter kreditkvalitet. Beräkningen av exponerings beloppet för motpartsrisk görs utifrån marknadsvärdesmetoden. SBAB kvantifierar CVA månatligen i enlighet med schablonmetoden i CRR.

SBAB identifierar inte något påslag i Pelare 2 för CVA.

6.3.3 Operativ risk

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar även legal risk.

SBAB kapitaltäckar operativ risk under Pelare 1 enligt schablonmetoden. Metoden innebär att kapitalkrav beräknas utifrån 12, 15 respektive 18 procent på affärsområdets genomsnittliga rörelseintäkter de senaste tre åren.

SBAB identifierar inte något påslag i Pelare 2 för operativ risk.

6.3.4 Marknadsrisk

Marknadsrisk innebär risk för negativ resultatpåverkan på grund av marknadsrörelser och består i SBAB:s verksamhet främst av ränterisk, kreditspreadrisk, valutarisk och basisrisk. Marknadsrisken kvantifieras med SBAB:s Value-at-Risk modeller (VaR) och hanteras genom att begränsa exponering inom av styrelsen fastställda limiter och genom att centralisera hanteringen av dessa risker till finansavdelningen.

6.3.4.1 Ränterisk

Med ränterisk avses risken att variationer i det allmänna ränteläget leder till negativ resultatpåverkan på grund av att framtida intäkter och kostnader har olika räntebindningstid eller räntevillkor. Huvudprincipen för SBAB:s hantering av ränterisk är att begränsa den genom direkt upplåning och användandet av derivat. I största möjliga utsträckning matchas skuld med bunden ränta direkt mot tillgångar med bunden ränta, men eftersom SBAB:s bolånekunder i stor utsträckning väljer rörlig ränta (med tre månaders bindings-

tid) medan en stor del av skulden är bunden på längre löptider, krävs att en stor del av skulden swappas ner till tre månaders räntebindning. Ränterisken i hypotekslån och likviditetsportfölj inklusive den skuld som allokeras till respektive portföljer, ska som huvudprincip vara matchad. Placeringen av eget kapital görs mot ett riktvärde som beslutas av SBAB:s styrelse och innehåller därmed en strategisk lång ränterisk.

6.3.4.2 Kreditspreadrisk

Kreditspreadrisken avser värdeförändringar i SBAB:s obligationsinnehav då kreditvärdigheten för motsvarande emittenter förändras.

6.3.4.3 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att förändringar av den svenska kronans kurs mot andra valutor leder till negativ resultatpåverkan. SBAB swappar som huvudregel sin utländska upplåning till svenska kronor eller matchar den mot tillgångar i likviditetsportföljen i samma valuta.

6.3.4.4 Basisrisk

Basisrisk uppstår främst då upplåning i utländsk valuta swappas till svenska kronor på en avvikande löptid i förhållande till löptiden på den underliggande upplåningen.

6.3.5 Pensionsrisk

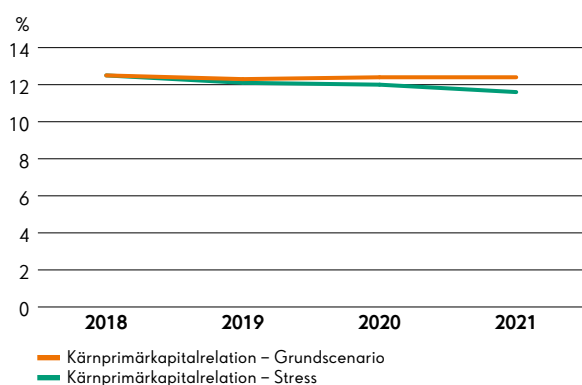
Pensionsrisk uppstår i och med att SBAB i förmånsbestämda pensionsplaner har en förpliktelse att lämna överenskomna ersättningar till nuvarande och tidigare anställda. SBAB gör löpande betalningar för att säkra detta åtagande, dock föreligger en risk avseende negativa utfall vad gäller avkastningen på det avsatta kapitalet. Pensionsförpliktelsens nuvärde kan även komma att öka beroende på aktuariella antaganden avseende exempelvis dödlighet samt som ett resultat av lägre diskonteringsränta. Från den 1 februari 2013 har inga nyanställningar anslutits till förmånsbestämda pensionsplaner. SBAB kvantifierar pensionsrisk i enlighet med "FI:s metoder för bedömning av enskilda risktyper inom Pelare 2".

6.3.6 Kapitalplaneringsbuffert

6.3.6.1 Kvantifiering och bedömning av kapitalplaneringsbufferten

För att utvärdera effekten av SBAB:s stresstest beräknas förändringen i SBAB:s kapitaltäckningskvoter som ett resultat av ökade kapitalkrav samt minskad kapitalbas som ett resultat av större kreditförluster. I den kraftiga konjunkturnedgång som det stressade scenariot utgör ökar både kapitalkravet och de förväntade förlusterna markant, dock från mycket låga nivåer. Samtidigt minskar räntenettet relativt grundscenariot som ett resultat av förhöjda upplåningskostnader. Som ett resultat av simuleringen av det svårartade men inte osannolika scenariot försvagas SBAB:s kärnprimärkapitalrelation enligt nedan.

FIGUR 7. KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION I STRESSAT SCENARIO

För att möta försvagningen av SBAB:s kärnprimärkapitalrelation skulle 2 780 mnkr behöva avsättas som buffert utan beaktande av riskviktsgolvet, vilket är det ytterligare kärnprimärkapital som krävs för oförändrad kärnprimärkapitalrelation relativt grundscenariot. Majoriteten av SBAB:s kreditexponeringar omfattas dock av riskviktsgolv för svenska bolån och kapitalkraven kommer således inte att öka som ett resultat av en rimlig ökning av risken i utlåningsportföljen. Med riskviktsgolvet för svenska bolån i beaktande och därmed exklusiv ökning av kapitalkravet för svenska bolån avsätts 800 mnkr som buffert. Detta jämförs sedan med kapitalkonserveringsbufferten och eventuellt överskott tilläggas till kapitalbehovet. SBAB:s stresstester beskrivs närmare i kommande avsnitt 6.5.

6.3.6.2 Resultatvolatilitet

På grund av redovisningsregelverkets utformning, där olika delar av balansräkningen värderas på olika sätt, uppstår värderingseffekter som påverkar rörelseresultatet och därmed kapitalbasen, utan att de utgör en verklig marknadsrisk.

Basisswappar som inte ingår i en säkringsrelation ska värderas till verkligt värde medan de lån som basisswapparna är kopplade till inte marknadsvärderas fullt ut i de fall där en säkringsredovisningsrelation inte föreligger. Detta innebär att basisrisken på basisswappar som inte ingår i en säkringsrelation saknar motsida i resultatet.

Detta får till effekt att rörelseresultatet, och därmed kapitalbasen, varierar på ett sätt som inte motsvarar den faktiska risk som portföljen är utsatt för. För att simulera hur mycket detta kan tänkas påverka kapitalbasen har en VaR-modell använts. Modellen är baserad på en innehavsperiod på ett år och en konfidensnivå på 99,97 procent. SBAB:s resultatvolatilitet väntas successivt minska kraftigt från nuvarande nivåer, när utestående basisswappar som inte ingår i säkringsredovisning närmar sig förfall. Vidare är resultatvolatiliteten limiterad för riskminimering och kapitaltäcks via kapitalplaneringsbufferten, varför den ej redovisas separat i det internt bedömda kapitalbehovet.

6.3.6.3 Affärsrisk

Med affärsrisk avses risken för avvikande intjäning med anledning av svårare konkurrensförhållanden, fel strategi eller beslut. Försvagad intjäning, till exempel som ett resultat av minskade marginaler som ett resultat av exempelvis fördyrad finansiering eller hårdare konkurrens, kan i viss mån mötas genom att minska SBAB:s kostnader. Dock består kostnadsbasen till stor del av fasta kostnader som inte kan reduceras på ett års sikt. Därför kan affärsrisken beskrivas som den förlust som uppstår om intjäningen minskar till den grad att denna inte längre kan täcka de fasta kostnaderna i ett ansträngt ekonomiskt scenario. I likhet med FI:s definition i promemorian "Kapitalkrav för svenska banker" från september 2014 definierar SBAB en normal lågkonjunktur som ett scenario som inträffar med ca 7 års mellanrum. Kapitalbehovet för affärsrisk kvantifieras genom att utvärdera effekterna av ett stressat scenario som motsvarar en normal lågkonjunktur. SBAB:s stresstestramverk beskrivs närmare i kommande avsnitt 6.5.

6.4 Sammanställning av det internt bedömda kapitalbehovet

SBAB förväntas enligt FI:s tillsynspraxis täcka en viss del av kapitalbehovet för risker i Pelare 2 med kärnprimärkapital. Dessa ska som huvudregel täckas enligt samma kapitalfördelning som kapitalkravet i Pelare 1, inklusive statiska buffertkrav (kapitalkonserveringsbuffert, systemrisikbuffert och buffertar för övriga systemviktiga institut). För SBAB innebär detta att kapitalbehovet för risker i Pelare 2 till 67 procent ska täckas med kärnprimärkapital. SBAB:s internt beräknade kapitalbehov utan respektive med beaktande av riskviktsgolvet för svenska bolån återges i tabell 19. Det internt bedömda kapitalbehovet motsvarar en kärnprimärkapitalrelation på 10,0 procent och en total kapitalrelation på 14,1 procent. Enligt målen som fastställts i SBAB:s kapitalpolicy ska dessa nivåer under normala förhållanden överskridas med minst 0,6 procentenheter av riskexponeringsbeloppet. Således ska kärnprimärkapitalrelationen uppgå till minst 10,6 procent och den totala kapitalrelationen uppgå till minst 14,7 procent per 31 december 2018.

TABELL 19. INTERNT BEDÖMT KAPITALBEHOV

mnr	Pelare 1	EXKL. RISKVIKTSGOLV	INKL. RISKVIKTSGOLV
		Internt bedömt kapitalbehov	Internt bedömt kapitalbehov
Pelare 1	Kreditrisk & CVA-risk	3 046	3 046
	Marknadsrisk	80	80
	Operativ risk	347	347
	Risikoviktsgolv ¹⁾	5 658	-
Pelare 2	Kreditrisk ²⁾	-	1 164
	Marknadsrisk	-	781
	Operativ risk	-	0
	Risikoviktsgolv	-	-
	Koncentrationsrisk	-	968
	Statsrisk	-	52
Buffertar	Pensionsrisk	-	0
	Kapitalkonserveringsbuffert	2 854	2 854
	Kapitalplaneringsbuffert ³⁾	-	-
	Kontracyklisk buffert	2 266	2 266
Totalt		14 251	11 558
			16 052

¹⁾ Risikoviktsgolv Pelare 1 enligt CRR art.458

²⁾ I internt kapitalbehov utan beaktande av risikoviktsgolvet utgörs tillkommande kreditrisk i pelare 2 av SBAB:s skattning av kapitalbehov i ekonomisk kapital. Då det tillkommande kapitalbehovet för risikoviktsgolvet är större än tillkommande kapitalbehov enligt ekonomiskt kapital ingår enbart risikoviktsgolvet i internt kapitalbehov med beaktande av risikoviktsgolvet.

³⁾ Den högre av stresstestbuffert och kapitalplaneringsbuffert ingår i internt bedömt kapitalbehov. Med beaktande av risikoviktsgolvet beräknas stresstestbufferten utan beaktande av riskmigrationer i bolåneportföljerna, varför den erforderliga bufferten är mindre.

Enligt Finansinspektionens översyn- och utvärderingsprocess baserat på uppgifter per 31 december 2016 bedömde Finans-

inspektionen att SBAB:s kärnprimärkapitalbehov uppgick till 9 174 mnr samt ett totalt kapitalbehov som uppgick till 13 338 mnr.

FIGUR 8. SCHEMATISK PROCESS FÖR BERÄKNING AV EKONOMISKT KAPITAL

6.5 Stresstester

Kapitalplaneringen bygger på ett grundscenario som speglar den mest sannolika utvecklingen för verksamheten baserat på de interna prognoserna. Som ett komplement utförs stresstester och scenarioanalyser där utvecklingen av kreditportföljen och kapitalbehovet utvärderas under en svårtartad men inte osannolik konjunkturedgång. Hänsyn tas i testerna till händelser och ekonomiska förhållanden som skulle innebära en ogynnsam påverkan på institutets exponeringar i låneportföljer och som inte återspeglas i det förväntade scenariot.

6.5.1 Metod för stresstester

SBAB använder ett antal statistiska modeller för att prognostisera kreditrisken. Gemensamt för modellerna är att de är uppbyggda kring en eller flera förklaringsvariabler som specifikt är anpassade för den typen av exponering och riskdimension (PD eller LGD) modellen är avsedd att användas för. En förändring i en eller flera av dessa förklaringsvariabler resulterar i en förändring i den prognostiserade kreditrisken. Detta påverkar i sin tur vilken riskklass en exponering allokeras till. I stresstesterna utnyttjas detta samband genom att simulera förändringar i de underlig-

gande modellvariablerna. Utgångspunkten för denna simulering är ett makroekonomiskt scenario. Ett scenario som uttrycker en ogynnsam utveckling av konjunkturen kommer i stresstestet att resultera i en migration mot sämre riskklasser, vilket i sin tur betingar ett högre ekonomiskt kapital, högre riskexponeringsbetyg och större förväntade förluster. Ett scenario som avspeglar en konjunkturåterhämtning kommer följaktligen att resultera i motsatt effekt. Figur 8 ger en förenklad illustration av processen. Stresstestet genomförs på den vid tidpunkten aktuella portföljen. Därefter sker en stress av denna portfölj över en tidshorisont på tre år med beaktande av planerad volymutveckling inom olika portföljsegment. Makrosenariot som ligger till grund för stresstestet antas vidare ge en direkt effekt i SBAB:s riskmodeller. Med det menas att modellvariablerna förväntas ändras utan någon tidsförskjutning.

TABELL 20. PARAMETRAR SOM STRESSAS UNDER INNEVARANDE OCH KOMMANDE TRE ÅR

Efterfrågan	Priser	Räntor
BNP-tillväxt (real)	Konsumentpriser	Bolån, 3 månader
Hushållens disponibelinkomst (nominell)	Småhuspriser	STIBOR, 3 månader
Sysselsättning	Bostadsrättspriser	Statsobligationsränta, 10 år
Arbetslöshet	Fastighetspriser (bostäder)	STIBOR-Statsskuldväxel
		Bostadsobligationer-Statsobligationer, 5 år
		Statsobligationer Sverige-Tyskland, 10 år

De moment som ingår i SBAB:s modell för stresstester består av:

- Fastställa ett makrosenario för stresstestet
- Översättning av makrosenariot till modellvariabler
- Antagande om nyförsäljning och lösen
- Beräkning av förväntade förluster samt kapitalkrav
- Beräkning av resultat och kapitalbas.

Utöver kreditförluster och kapitalkrav relaterade till kreditrisk simuleras i stresstesterna även effekten av en försämring av SBAB:s kreditbetyg samt den effekt ett fastighetsprisfall har på utrymmet för finansiering med säkerställda obligationer. Dessa förväntas leda till ökade finansieringskostnader, vilket leder till ett sämre räntenetto, försämrat resultat och således också en minskad kapitalbas. Slutligen stressas även realiserade förluster relaterade till operativa risker fram med ett från makrosenarierna fristående bedrägeriscenario, vilket därmed leder till ytterligare försämrat resultat och minskad kapitalbas.

6.5.2 Makrosenario

Det finns ett antal tänkbara ansatser och metoder för stresstester. Generellt för dessa är ett antagande om ett framtidsscenario, antingen hypotetiskt eller grundat på ett historiskt utfall. De stresstester som presenteras i SBAB:s IKLU bygger på ett hypotetiskt scenario där parametrarnas utveckling är beräknade utifrån en subjektiv tolkning av ekonomisk teori och empiri. Scenariot beskriver en kraftig konjunkturedgång.

För ett flertal variabler i modellerna finns det en naturlig koppling mellan vilket värde variabeln förväntas anta och utvecklingen i en eller flera av makroparametrarna. I dessa fall kan således variabelvärdet räknas om direkt utifrån förändringen i de underliggande makroparametrarna.

Generellt sett gäller att alla modellvariabler förväntas påverkas i någon grad, undantaget är de variabler som inte bedöms som konjunkturrellt korrelerade.

Då ett makrosenario inte direkt går att översätta till vilken effekt det får på vissa PD-variabler används istället historiska korrelationer. Exempel på sådana modellvariabler är antal påminnelser och krav. För dessa variabler har effekten istället skattats utifrån den historiska korrelationen mot bolåneräntan.

LGD stressas enligt samma metodik som PD. SBAB:s LGD-modeller är uppbyggda kring belåningsgrad, varför förändringar i marknadsvärden på fastigheter ger en direkt effekt på LGD.

Makrosenariot kombineras slutligen med en simulerad försämring av SBAB:s kreditbetyg med två kreditvärdighetssteg.

Scenario

I detta scenario leder en uppsättning externa chocker, i kombination med interna sårbarheter och politiska problem, till en recession och problem i det svenska banksystemet. Typiskt bör ett sådant här scenario inträffa ungefär vart tjugofemte år.

- Stora börsfall i omvärlden och fallande tillväxt i länder som USA och Kina i kombination med ett eskalerande handelskrig och förnyad osäkerhet kring eurosamarbetet leder till att priserna på olja och andra råvaror faller brant och placerare på de internationella finansmarknaderna styr investeringarna mot säkra tillgångar.
- Den globala efterfrågan faller och svenska hushåll drar snabbt åt svängremmen samtidigt som det utländska förtroendet för statens finanser och bankernas finansiella styrka eroderas på grund av en svag regering och ett osäkert parlamentariskt läge, samt obalanser på bostads- och bolåne-marknaden. Den svenska kronan försvagas vilket bidrar till att hålla inflationen närmare 0 procent.
- BNP-fallet blir ungefär lika stort som under krisen 2008 men förloppet är mindre volatilt och mer utdraget. Även sysselsättning och hushållens disponibla inkomster faller. Ekonomin stabiliseras inte förrän sent under 2021.
- Statens finanser försämras snabbt och den parlamentariska situationen bidrar till att förtroendet för den ekonomiska politiken urholkas vilket leder till att såväl räntor som riskpremier stiger markant. Banksystemet kommer under press. Riksbanken försöker men lyckas inte stimulera ekonomin till följd av riskpremierna. Sammantaget faller bostadspriserna med omkring 30 procent innan de stabiliseras i början av 2022, vilket är efter prognosperioden.

7 Bruttosoliditet

Med CRR introducerades ett icke riskkänsligt mått för att undvika överdriven skuldsättning. Måttet beräknas som primärkapital i förhållande till balansomslutning samt åtaganden utanför balansräkningen omräknade med konverteringsfaktorer.

Bruttosoliditet är en form av soliditetsmått. Jämfört med kapitaltäckningskravet riskvikts inte tillgångarna utan det krävs lika mycket kapital oavsett vilken risk som är förknippad med tillgångarna. Bruttosoliditet beräknas enligt EU-kommissionens delegerade akt ((EU) 2015/62) som primärkapital genom totalt exponeringsbelopp, där åtaganden utanför balansräkningen åsätts konverteringsfaktorer. Bruttosoliditetsmålet uppgår till 3,77 procent per december 2018.

Beskrivning av åtgärder som vidtas för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet

Bruttosoliditetsgraden är inkluderad i SBAB:s framåtblickande kapitalplanering för att proaktivt hantera risken för en alltför låg bruttosoliditetsgrad. Måttet är målsatt i SBAB:s kapitalpolicy och dess utfall och utveckling följs därmed upp och rapporteras månadsvis till VD och styrelse. I en situation med överdriven skuldsättning och en alltför låg bruttosoliditetsgrad som behöver hanteras så kan åtgärder i form av minskad utdelning, kapitaltillskott från ägare alternativt emission av primärkapitaltillskottinstrument tillämpas. Därutöver kan även balansräkningsåtgärder vid behov tillämpas för att minska SBAB:s exponering.

Beskrivning av de faktorer som har påverkat bruttosoliditeten under den period som den offentliggjorda bruttosoliditeten avser

Förändringen i bruttosoliditetsmålet jämfört med föregående år förklaras av att:

- Primärkapitalet har ökat med anledning av upparbetat resultat, vilket ger en positiv påverkan på måttet med 0,19 procent
- Effekten på exponeringsmålet hänförligt till derivat har ökat något, vilket påverkar bruttosoliditeten negativt med 0,03 procent
- Effekten på exponeringsmålet hänförligt till poster utanför balansräkningen har minskat något, vilket påverkar bruttosoliditeten positivt med 0,01 procent
- En ökning i främst bolåneexponeringar medför en negativ påverkan om 0,26 procent.

TABELL 21. BRUTTOSOLIDITETSGRAD

mnkr	2018	2017
Primärkapital	17 263	16 443
Exponeringsmått	457 697	425 674
Bruttosoliditetsgrad %	3,77	3,86

TABELL 22. SAMMANFATTANDE AVSTÄMNING AV REDOVISNINGSTILLGÅNGAR OCH EXPONERINGAR I BRUTTOSOLIDITETSGRAD (LR SUM)

mnkr	TILLÄMPLIGT BELOPP
	2018
Sammanlagda tillgångar enligt offentliga finansiella rapporter	448 355
Justering för enheter som har konsoliderats för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolidering under tillsyn (Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen, men som är undantagna från exponeringsmättet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013).	1
Justeringar för finansiella derivatinstrument	886
Justeringar för transaktioner för värdepappersfinansiering	-
Justering för poster utanför balansräkningen (dvs konvertering till kreditekvivalenter för exponeringar utanför balansräkningen)	8 819
(Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmättet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013)	-
(Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmättet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013)	-
Andra justeringar	-364
Totalt exponeringsmättet för bruttosoliditetsgrad	457 697

TABELL 23. UPPDELNING AV EXPONERINGAR I BALANSRÄKNINGEN (MED UNDANTAG FÖR DERIVAT, TRANSAKTIONER FÖR VÄRDEPAPERSFINANSIERING OCH UNDANTAGNA EXPONERINGAR) (LRSPL)

mnkr	BRUTTOSOLIDITETS- GRAD FÖR EXPONERING - KAPITALKRAVS- FÖRORDNINGEN
	2018
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar) varav:	439 803
Exponeringar i handelslagret	-
Exponeringar utanför handelslagret, varav:	439 803
<i>Säkerställda obligationer</i>	35 929
<i>Exponeringar som hanteras som exponeringar mot nationella regeringar</i>	39 790
<i>Exponeringar mot delstatliga självstyrelseorgan, multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer och offentliga organ som inte behandlas som exponeringar mot nationella regeringar</i>	-
<i>Institut</i>	2
<i>Säkrade genom panträtt i fastigheter</i>	360 509
<i>Hushållsexponeringar</i>	2 784
<i>Företag</i>	-
<i>Fallerande exponeringar</i>	238
<i>Övriga exponeringar (t.ex. aktier, värdepappersiseringar och övriga motpartslösa tillgångar)</i>	550

TABELL 24. BRUTTOSOLIDITETSGRAD – GEMENSAM UPPLYSNING (LRCOM)

BRUTTOSOLIDITETS-
GRAD FÖR EXPONERING
- KAPITALKRAVS-
FÖRORDNINGEN

mnkr

2018

mnkr		2018
Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)		
Poster i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar, men inklusive säkerhet) (Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital)		439 803 -125
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar) (summan av raderna 1 och 2)		439 678
Derivatexponeringar		
Återanskaffningskostnad förbunden med samtliga derivattransaktioner (dvs. netto av medräkningsbar kontantvariationsmarginal)		2 688
Tilläggsbelopp för potentiell framtida exponering förbundet med samtliga derivattransaktioner (marknadsvärdering)		6 819
Exponering fastställd enligt ursprunglig åtagandemetod		-
Gross-up för derivatsäkerhet vid avdrag från tillgångar i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen (Avdrag för fordringar på kontantvariationsmarginal i derivattransaktioner)		-307
(Undantagen central motpartsdel i handelsexponeringar som är clearade med denna motpart)		-
Justerat effektivt teoretiskt belopp för skriftliga kreditderivat		-
(Justerad effektiv teoretisk kompensation och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat)		-
Sammanlagda derivatexponeringar (summa av rad 4 till 10)		9 200
Exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering		-
Bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering (utan godkännande av nettning) efter justering för försäljningstransaktioner (Nettade belopp för kontantskulder och kontantfordringar i bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering)		-
Motpartens kreditriskexponering mot tillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering		-
Undantag för transaktioner för värdepappersfinansiering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artikel 429b 4 och artikel 222 i förordning (EU) nr 575/2013		-
Exponeringar mot förmedlade transaktioner		
(Undantagen central motpartsdel av exponeringar mot transaktioner för värdepappersfinansiering som är clearade med motparten)		-
Sammanlagda exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering (summa av raderna 12 till 15a)		-
Andra poster utanför balansräkningen		-
Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp		37 535
(Justeringar för konvertering till kreditkvaliteter)		-28 715
Övriga exponeringar utanför balansräkningen (summa av rad 17 till 18)		8 820
Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.7 och 429.14 (i och utanför balansräkningen)		
(Undantag för exponeringar inom gruppen (individuell nivå) i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))		-
(Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))		-
Kapital- och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital		17 263
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad (summan av raderna 3, 11, 16, 19, EU-19a och EU-19b)		457 697
Bruttosoliditetsgrad		
Bruttosoliditetsgrad		3,77%
Val av övergångsarrangemang och belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen		
Val av övergångsarrangemang för definitionen av kapitalmättet		Fully Phased in
Belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen i enlighet med artikel 429.11 i förordning (EU) nr 575/2013		

8 Risk i ersättningsystemet

SBAB ska ha ett ersättningsystem som dels är förenligt med och främjar en effektiv riskhantering och som dels inte uppmuntrar otillbörligt risktagande. Ersättningar ska främja SBAB:s långsiktiga intressen. Ytterligare information om ersättningsystem återfinns i not IK:5 i SBAB:s årsredovisning och på webbplatsen sbab.se.

Bolagsstämman beslutar om de övergripande riktlinjerna för ersättningar och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare (de befattningshavare som ingår i SBAB:s företagsledning). Styrelsen beslutar om:

- Ersättningspolicy och riskanalys avseende ersättningsystem och andra styrande dokument i ersättningsfrågor
- Ersättningar och andra anställningsförmåner för företagsledningen och ansvariga för kontrollfunktioner (CRO och cheferna för internrevision och compliance)
- Åtgärder för att följa upp tillämpningen av SBAB:s styrande dokument om ersättningsfrågor.

Styrelsen har utsett en ersättningskommitté. Ledamöter i ersättningskommittén och antal möten framgår av Bolagsstyrningsrapporten i SBAB:s årsredovisning som återfinns på sbab.se.

Ersättningskommittén ska bereda frågor om ersättningar som ska beslutas av styrelsen och göra en oberoende bedömning av styrande dokument om ersättningsfrågor och ersättningsystem. I den oberoende bedömningen ska styrelsen se till att lämpliga kontrollfunktioner deltar.

Styrelsen beslutar om uppdragsbeskrivningen för ersättningskommittén. Ersättningskommitténs möten återrapporteras till styrelsen genom de protokoll som upprättats från ersättningskommitténs möten. Styrelsen ska årligen utvärdera och följa upp hur SBAB har efterlevt de principer för ersättningar till ledande befattningshavare som har beslutats av bolagsstämman, ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer inklusive gratifikationer. SBAB har för närvarande ingen rörlig ersättning varken till den verkställande ledningen eller till personal som kan påverka institutets riskprofil.

9 Kreditrisk i utlåningsverksamheten

SBAB bedriver en kundorienterad kreditverksamhet utifrån affärsmässighet, enkelhet och kvalitet vilket skapar förutsättningar för god lönsamhet och långvariga kundrelationer. Detta innebär att kreditverksamheten ska kännetecknas av en god kreditkvalitet, effektiva beslutsrutiner, respekt och förståelse för kundens situation. Dessutom innebär det enkelhet i uppträdande, språk och rutiner, balanserat risktagande i portföljen och att varje låns inbördes riskpåverkan är sådan att den totala risken blir begränsad samt en riskbaserad prissättning.

9.1 Kreditriskhantering

SBAB ska ha en dokumenterad riskhantering avseende kreditrisker med en tydlig ansvarsfördelning. Kreditriskhanteringen ska stödja affärsverksamheten, säkerställa SBAB:s överlevnad och överensstämma med SBAB:s ratingmål. SBAB:s kreditverksamhet ska präglas av ett lågt risktagande. Affärsmässiga risker ska ställas i relation till uppkommen intjänning. Vid affärsbeslut ska kreditrisken beaktas och utgöra en del i prissättningen av produkter och tjänster.

SBAB:s styrelse och företagsledning ska vara aktivt involverad i utformningen av institutets riskhanteringssystem och uppföljningen av kreditrisker. Styrelse eller styrelseutskott ska godkänna alla väsentliga metoder, modeller och processer avseende kreditrisk.

Rapporteringsstrukturen ska vara utformad så att styrelsen för moderbolaget och företagsledningen får rapporter avseende alla väsentliga risker. Det ska finnas rutiner för att hantera och agera utifrån den information som ges i rapporterna.

9.2 Kreditrisk i utlåningsportföljen

Kreditrisken är den största enskilda risken i SBAB och står för 81 procent av riskexponeringsbelopp enligt Pelare 1, exklusive riskviktsgolvet för svenska hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet. Kreditrisk definieras som risken för förlust på grund av att kunden inte kan erlägga räntebetalningar och amorteringar eller i övrigt fullfölja låneavtalet. Kreditrisk förekommer, förutom vid lån och lånelöften, även vid värdeförändringar av ställda säkerheter, som innebär att dessa inte längre täcker koncernens fordringar.

Kreditrisken vid lämnande av ny kredit kontrolleras först av affärsområdet och därefter i vissa fall av kreditavdelningen. Kreditrisken kontrolleras sedan av riskkontroll, som också ansvarar för analysen av kreditrisk. Den praktiska hanteringen av kreditrisk sker inom respektive affärsverksamhet.

Kreditrisken i utlåningsverksamheten begränsas av beslutade limiter för kund eller kundgrupp. Kreditrisken hanteras även genom att potentiella låntagares förmåga att betala räntor och amorteringar analyseras i kreditbeviljningsprocessen. Nya lån till konsumenter beviljas till exempel endast låntagare som beräknas

kunna erlägga räntor och amorteringar i ett ränteläge som med marginal överstiger dagens nivåer. Vidare används riskklassbedömningen vid analys av kreditrisk för nya och befintliga kunder i kreditportföljerna.

Stora exponeringar, det vill säga exponeringar som uppgår till mer än 10 procent av kapitalbasen, hanteras utifrån kreditinstruktion och externa regler. Samtliga exponeringar överstigande 2 procent av kapitalbasen identifieras och analyseras med syfte att bestämma om de faller inom ramen för stora exponeringar mot en grupp av kunder med inbördes anknytning.

För att lämna kredit krävs att betryggande säkerhet kan ställas i fast egendom eller andel i bostadsrättsförening. Med betryggande säkerhet avses i de flesta fall pantbrev i fastighet eller andel i bostadsrättsförening inom högst 75–85 procent av marknadsvärdet. Nivån 85 procent gäller under förutsättning att säkerhet kan erhållas med bästa rätt och att kunden har riskklass R1–R4 för privatkund respektive C1–C3, samt manuellt justerad från C3 till C4 för företagskund (för samband mellan riskklass och rating, se tabell 26). I övriga fall gäller för företagsexponeringar huvudsakligen en belåningsgrad om 75 procent. SBAB lämnar även mindre krediter utan säkerhet till låntagare inom hushållsegmentet, vilka utgör 5 procent av riskexponeringsbelopp enligt Pelare 1, exklusive riskviktsgolvet. Därutöver har SBAB ett tak för skuldkvoten (bruttoinkomst i relation till lån) för nya lån till hushåll om 550 procent.

Vid utlåning till konsumenter ska marknadsvärden för säkerheter i form av fastighet eller nyttjanderätt normalt åsättas av handläggaren med godkända kalkylmodeller. Kan marknadsvärdet inte åsättas med godkända kalkylmodeller, ska det beslutas av värderingsansvarig eller godkänd extern värderingsman.

Marknadsvärden för säkerheter i form av fastighet eller nyttjanderätt vid utlåning till bostadsrättsföreningar och företag ska normalt åsättas av intern fastighetsvärderare. Externa värderingar får utgöra beslutsunderlag efter godkännande av värderingsansvarig. I de fall extern värdering är utförd av en godkänd extern värderingsman krävs inte att värderingen godkänns av intern fastighetsvärderare.

SBAB kontrollerar regelbundet fastigheternas värde. För bostadsfastigheter och för bostadsrätter utförs kontroll av fastighetsvärdet minst vart tredje år. För övriga fastigheter utförs kontrollen minst årligen. Kontrollen görs oftare då det sker väsentliga förändringar av ekonomiska faktorer som påverkar fastighetsmarknaden. En extra fastighetsomvärdering gjordes våren 2018 för att ta hänsyn till fallande priser som observerades på bostadsmarknaden i slutet på 2017.

Förutom säkerhet i fastighet eller andel i bostadsrättsförening finns möjlighet att lämna kredit mot bland annat säkerhet av statlig kreditgaranti, kommunal proprieborgen, värdepapper, bankgaranti och inlåningsmedel i svensk bank.

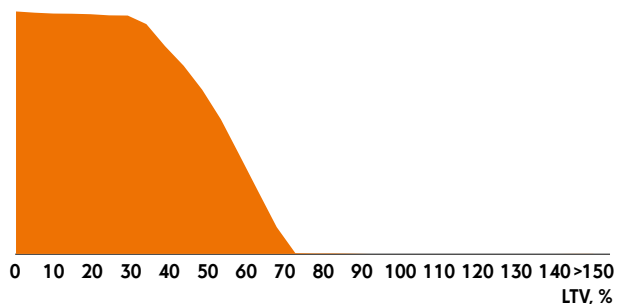
I begränsad utsträckning kan aktier upp till 85 procent av marknadsvärdet i de underliggande fastigheterna godtas som säkerhet i samband med fastighetsförvärv genom bolagstransaktion. SBAB innehar inga säkerheter som övertagits för skyddande av fordran.

Utlåningen till allmänheten står för 81 procent av SBAB:s samlade tillgångar. I figurerna 9 och 10 beskrivs "Loan to Value" (LTV) för lån där säkerheten utgörs av pantbrev i fastighet eller andel i bostadsrättsförening. I figur 9 visas företagsexponeringar och i figur 10 visas hushållsexponeringar¹). Arealen i figurerna motsvarar utlåningsvolymen och omfattar 96 procent av utlåning till allmänheten. Då 83 procent av utlåningen har säkerhet i pantbrev i fastighet eller andel i bostadsrättsförening inom 50 procent LTV, 98 procent inom 75 procent LTV anses kreditkvaliteten som mycket god (se tabell under figurerna 9 och 10).

FIGUR 9 OCH 10. "LOAN TO VALUE" (LTV) FÖR FÖRETAGS- RESPEKTIVE HUSHÅLLSEXPONERINGAR

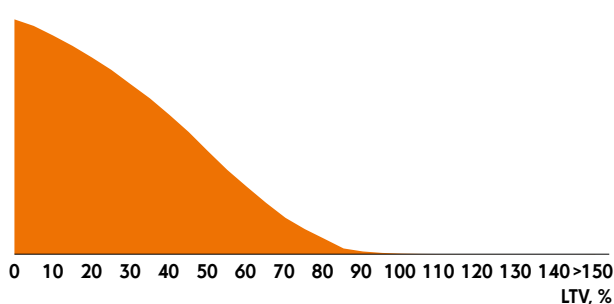
FÖRETAGSEXPONERINGAR

Utlåningsvolym

HUSHÅLLSEXPONERINGAR

Utlåningsvolym

Segment, %	Under 50%	Under 75%	Under 85%	Under 100%	Exponeringsviktat snitt-LTV
Företagsexponeringar	82,5	99,9	100,0	100,0	60,0
Hushållsexponeringar	82,5	97,7	99,5	99,9	58,0
Totalt	82,5	97,9	99,5	99,9	58,5

9.3 Riskklassificeringssystem

SBAB tillämpar intern riskklassningsmetod för konsumentkrediter och utlåning till bostadsrättsföreningar samt grundläggande IRK-metod för företagskrediter. Dessa engagemang omfattar 99 procent av total utlåning till allmänheten. För övriga engagemangstyper, inklusive lån utan säkerhet, används schablonmetoder för kvantifiering av kreditrisk.

IRK-metod har sedan 2007 använts för bedömning av kreditrisk, där säkerhet utgörs av pantbrev i fastighet eller andel i bostadsrättsförening. 2013 erhöles tillstånd att inkludera bostadsrättsföreningar med en omsättning understigande 50 MEUR i exponeringsklassen hushållsexponeringar för vilken SBAB har IRK-tillstånd. Sedan 2015 har SBAB tillstånd att även använda IRK-metod för överskjutande exponeringar som inte rymms i pantbrev, fastighetsfinansiering med annan säkerhet än direktpant-satta pantbrev och byggnadskreditiv. Tidigare tillämpades schablonmetoden för dessa exponeringar.

I modellerna för kreditrisk bedöms sannolikheten för fallissemang¹⁾ (PD), förlustandelen i händelse av fallissemang (LGD) samt den andel av lånelöften som förväntas konverteras till balansräkningen (KF). Utifrån dessa parametrar och engagemangets storlek beräknas förväntad respektive oförväntad förlust.

¹⁾ En exponering anses vara fallerad om fordran förfallit sedan mer än 60 dagar (för fordran överstigande ett tusen kronor) eller om bedömning gjorts att kunden sannolikt inte kommer att kunna betala avtalade räntor eller amorteringar.

Engagemangen rangordnas efter PD och hänförs till en av åtta riskklasser för företags- respektive hushållsexponeringar, där den åttonde riskklassen utgörs av kunder i fallissemang. Utvecklingen för kunder i sämre riskklasser följs extra noggrant och vid behov hanteras engagemanget aktivt av kreditbevakare i obeståndsprcessen.

IRK-modellerna används i SBAB:s utlåningsverksamhet, bland annat vid kreditbeviljning, prissättning, portföljanslys och resultatuppföljning per affärsområde. Modellerna valideras årsvis av riskkontroll och vid behov kalibreras modellerna. För 2018 har utförda valideringar inte resulterat i några förändringar av modeller. En stor utmaning i valideringsarbetet har varit att antalet fallissemang och konstaterade kreditförluster varit mycket låga de senaste åren.

För de kundsegment inom företagsexponeringar där aktuella bokslut finns tillgängliga kompletteras den kvantitativa bedömningen av en systemmässig kvalitativ bedömning utifrån SBAB:s kreditregelverk, baserad på ett antal givna frågeställningar (se figur 11). För övriga kundsegment inom företagsutlåningen tillför kreditanalytikerna sin bedömning av riskklass med tillhörande motivering till beslutsunderlaget för riskklassbedömningen.

FIGUR 11. INTERN RATINGPROCESS FÖR FÖRETAGSKUNDER

9.4 Riskklassificeringsmetod

Vid kapitaltäckning och riskklassificering delas exponeringarna in i exponeringsklasser. Konsumentkrediter tillsammans med krediter till bostadsrättsföreningar med en omsättning understigande 50 MEUR och full säkerhet i bostadsfastighet redovisas i klassen hushållsexponeringar. För hushållsexponeringar med någon form av säkerhet tillämpas IRK. Övriga exponeringar med säkerhet hänförs till företagsexponeringarna. För företagsexponeringar tillämpas grundläggande IRK. I tabell 25 visas en gränsdragning som gjorts mellan hushållsexponeringar och företagsexponeringar. För hushållsexponeringar utan säkerhet tillämpas schablonmetoden. Ställda garantier från Boverket (tidigare Statens Bostadskreditnämnd (BKN) eller kommun i form av Kommunalt förlustansvar (KFA) allokeras till stats- respektive kommunexponeringar och redovisas enligt schablonmetoden. Av tabell 12 framgår fördelningen av riskeponeringsbelopp och kapitalkrav per exponeringsklass.

SBAB använder flertalet rangordningsmodeller för PD beroende på typ av motpart för riskklassificering enligt IRK. Både interna och externa datakällor används som underlag till modellerna. Interna data omfattar bland annat kund- och låne-

information, fallissemangutfall samt intern skötselhistorik. Data som inhämtas externt utgörs av inkomstuppgifter, bokslut, extern skötselhistorik, fastighetsdata samt data över makroekonomiska faktorer. SBAB:s modeller för PD bygger på ett dataunderlag från slutet av 1990-talet och framåt. I samband med framtagande av långfristiga PD-estimat används också data från 90-talets bostadskris. För hushållsexponeringar där både konsumentkrediter och krediter till bostadsrättsföreningar ingår, använder SBAB en modell för skattning av LGD som till största del baseras på belåningsgraden (LTV). Med stigande LTV kommer sannolikheten för förlust samt storleken på den ekonomiska förlusten att öka. SBAB använder främst interna förlustdata för LGD men för modellkalibreringen till nedgångsperioder har externa förlustdata från 90-talets bostadskris inhämtats för att säkerställa tillräckligt konservativa estimat.

För lånelöften mot privatpersoner i exponeringsklassen hushåll använder SBAB egna skattningar av KF. Modellen för KF mäter sannolikheten att lånelöftet kommer att resultera i en utbetalning och ett faktiskt lån. Modellen bygger huvudsakligen på hur långt lånelöftet har kommit i kreditbeviljningsprocessen och hur lång tid som förflutit sedan ärendet skapades.

TABELL 25. LÅNEPORTFÖLJER OCH EXPONERINGSKLASSER DÄR IRK-METODEN TILLÄMPAS

Portfölj	Fastighet	Exponeringsklass	Metod	PD-modell
Företag	Privata fastigheter			
	Bostadsrättsfastigheter (omsättning lika med eller större än 50 MEUR)	Företagsexponeringar	Grundläggande IRK	"Corporate"
	Kommersiella fastigheter			
Hushåll	Villor och fritidshus			
	Bostadsrätter	Hushållsexponeringar	Avancerad IRK	"Retail"
	Bostadsrättsfastigheter (omsättning mindre än 50 MEUR)			

9.5 Sambandet mellan extern och intern rating

SBAB:s riskklasser är inte direkt jämförbara med den rating som de externa kreditvärderingsföretagen tillämpar.

Kreditvärderingsföretagens rating svarar inte mot en klassificering av motparternas sannolikhet för fallissemang, på samma sätt som bankens riskklassificering gör. Kreditvärderingsföretagen beaktar i varierande grad också hur allvarliga förluster ett fallissemang kan leda till, vilket hos SBAB fångas i LGD-dimensionen. Den tidshorisont som kreditvärdigheten bedöms under är inte

alltid densamma för ratingföretagen som för SBAB. Det är följaktligen svårt att entydigt och konsekvent översätta de interna riskklasserna till en extern rating. Genom att analysera den historiska fallissemangsandelen i SBAB:s riskklasser i förhållande till fallissemangsandelen i Standard & Poor's ratingklasser, kan dock en rimlig jämförelsetabell erhållas. I tabell 26 återges de externa ratingklasser som bäst motsvarar den historiska fallissemangsandelen i respektive riskklass hos SBAB.

TABELL 26. FÖRHÅLLET MELLAN INTERN OCH EXTERN RATING

Riskklass	Standard & Poor's rating	Riskklass	Standard & Poor's rating
C1	AAA-A	R1	AAA-AA
C2	A	R2	AA-A
C3	A-BBB	R3	A
C4	BBB-BB	R4	A-BBB
C5	BB	R5	BBB-BB
C6	BB-B	R6	BB
C7	B-C	R7	BB-C

9.6 Exponeringsbelopp och kapitalkrav

Tabell 27 visar samtliga ursprungliga kreditriskexponeringar. Totalt belopp för samtliga kreditriskexponeringar utan hänsyn till kreditriskskydd uppgick till 487 mdkr.

Kreditriskskydd som utnyttjas för IRK-exponeringar består av statliga och kommunala garantier. Kreditriskskydd utnyttjas i mycket begränsad omfattning för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden.

SBAB har också erhållit garantier om 116 mdkr från samarbetspartners för att täcka eventuella kreditförluster. Därutöver har moderbolaget SBAB och SCBC tillsammans tecknat en kreditförsäkring hos Genworth Financial Mortgage Insurance Limited (Genworth) (sålt till AmTrust Financial Services, Inc under 2016). Kreditförsäkringen omfattar den del av exponeringen som överstiger 85 procent av värdet av ställd säkerhet. Försäkrat belopp

uppgick till 45 mdkr per 31 december 2018. Försäkringsavtalet har sagts upp per den 1 januari 2009 och kan inte utnyttjas för lån som tillkommit efter detta datum. Varken garantierna från samarbetspartner eller kreditförsäkringen från Genworth beaktas i beräkning av kapitaltäckningsrelationer.

Företagsexponeringarna utgör endast 11 procent av totala exponeringar i utlåningsportföljen där IRK-metoden tillämpas, men genom den högre genomsnittliga riskvikten för kreditrisk utgör exponeringarna 50 procent av det totala kapitalkravet enligt Pelare 1.

Den genomsnittliga riskvikten för exponeringar, som redovisas enligt IRK-metoden, uppgick till 6,5 procent och för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden till 12,4 procent. Exponeringsvägt genomsnittligt PD-estimat redovisat enligt IRK uppgick för företagsexponeringar till 0,17 procent och för hushållsexpone-

TABELL 27. EXPONERINGSBELOPP PER EXPONERINGSKLASS FÖR KREDITRISKEXPONERINGAR

mdkr	Ursprunglig exponering före kreditriskskydd	Värdejusteringar	Exponering netto efter värdejusteringar och reserver	Säkerheter som reducerar kapitalkrav i form av garantier och finansiella säkerheter	Inflöden	Exponering utanför balansräkningen före konverteringsfaktor	Exponering efter konverteringsfaktor ¹⁾	Exponering utanför balansräkningen efter konverteringsfaktor
Kreditrisk i utlåningsportföljen som redovisas enligt IRK-metoden								
Företagsexponeringar	44 096	–	44 096	–100	–	5 024	42 430	3 457
Hushållsexponeringar	354 124	–	354 124	–731	–	31 521	331 258	9 387
varav villor och fritidshus	153 020	–	153 020	–39	–	13 088	143 573	3 679
varav bostadsrätter	154 523	–	154 523	–	–	18 214	141 829	5 521
varav BRF	46 580	–	46 580	–692	–	219	45 856	187
Summa kreditrisk enligt IRK-metoden	398 220	–	398 220	–831	–	36 545	373 688	12 844
Kreditrisk i utlåningsportföljen som redovisas enligt schablonmetoden								
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	25 221	0	25 221	–	45	–	25 266	–
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	11 295	0	11 295	–	786	–	12 081	–
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	2 443	0	2 443	–	–	–	2 443	–
Exponeringar mot institut	9 202	–	9 202	–	–	–	9 202	–
Exponeringar mot företag	–	–	–	–	–	–	–	–
Exponeringar mot hushåll	3 782	–8	3 774	–	–	990	2 982	198
Fallerade exponeringar	13	–4	9	–	–	–	9	–
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	35 930	–1	35 929	–	–	–	35 929	–
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	80	–	80	–	–	–	80	–
Aktieexponeringar	89	–	89	–	–	–	89	–
Övriga poster	381	–	381	–	–	–	381	–
Summa kreditrisk enligt schablonmetoden	88 436	–13	88 423	–	831	990	88 462	198
Totalt	486 656	–13	88 423	–831	831	37 535	462 150	13 042

¹⁾ I exponering efter in- och utflöde har justering gjorts med belopp som ska redovisas och kapitaltäckas i annan exponeringsklass än den ursprungliga.

²⁾ Exponeringar utanför balansräkningen har exkluderats.

ringar till 0,37 procent. Exponeringsvägt genomsnittligt LGD-estimat redovisat enligt IRK uppgick för företagsexponeringar till 38,0 procent och för hushållsexponeringar till 10,0 procent. Det ska förtydligas att det exponeringsvägda beloppet för LGD är styrt av begränsningsregeln som innebär ett lägsta genomsnittligt LGD om 10 procent för hushållsexponeringar med säkerhet i bostadsfastigheter, enligt artikel 164 punkt 4 i CRR.

Följande tabeller i detta avsnitt överensstämmer med COREP-rapportering med avseende på exponeringsbelopp. Detta i enlighet med nya upplysningskrav från Europeiska Bankmyndigheten (EBA).

Tabellerna för utlåningsverksamheten skiljer sig från de som presenteras i SBAB:s årsredovisning 2018 genom att totala exponeringsbelopp, inkluderande upplupen ränta, redovisas istället för kapitalfordran. Dessutom är transaktionskostnader som härrör

från provisioner till samarbetspartner exkluderade. Därutöver har Booli Search Technologies AB exkluderats då detta bolag inte ingår i den konsoliderade situationen.

Exponeringsbelopp som täcks av kreditriskskydd i form av fastigheter	Genomsnittligt exponeringsbelopp för exponeringar i utlåningsportföljen ²⁾	Risk-exponeringsbelopp före SME rabatt	Risk-exponeringsbelopp efter SME rabatt	Kapitalkrav	Genomsnittlig riskvikt, %	Specifik kreditriskjustering	Förväntad förlust	Exponeringsvägt genomsnittligt PD, %	Exponeringsvägt genomsnittligt LGD, %
42 430	39 648	12 880	12 128	970	28,6	7	28	0,17	38,04
331 258	309 204	12 348	12 096	968	3,7	104	131	0,37	10,00
143 573	133 632	4 978	4 978	398	3,5	42	55	0,38	10,0
141 829	129 689	6 289	6 289	503	4,4	52	67	0,42	10,9
45 856	45 882	1 081	829	66	1,8	10	9	0,18	7,3
373 688	348 852	25 228	24 224	1 938	6,5	111	159		
-	49	0	0	0	0,0	0	-	-	-
-	870	0	0	0	0,0	0	-	-	-
-	-	0	0	0	0,0	0	-	-	-
-	-	3 777	3 777	302	41,0	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2 735	2 236	2 236	179	75,0	8	-	-	-
-	14	10	10	1	117,1	4	-	-	-
-	-	3 593	3 593	287	10,0	1	-	-	-
-	-	16	16	1	20,0	-	-	-	-
-	-	1 116	1 116	89	1 250	-	-	-	-
-	-	227	227	18	76,9	-	-	-	-
-	3 668	10 975	10 975	877	12,4	13	-	-	-
373 688	352 520	36 203	35 199	2 815	7,6	124	-	-	-

TABELL 28. PD-INTERVALL FÖR FÖRETAGS- OCH HUSHÅLLSEXPONERINGAR
(EBA TABELL CR6)

mnkr	PD-intervall	Ursprunglig exponering på balansräkning	Exponering utanför balansräkning innan konverteringsfaktor	Genomsnittlig konverteringsfaktor, %	Exponeringsvärde efter konverteringsfaktor	Genomsnittligt PD, %	Antal låntagare	Genomsnittligt LGD, %	Genomsnittlig löptid	Riskeningsbelopp	Risikviktskoncentration, %	Förväntad förlust	Värdejustering och reservering		
Exponeringsklass															
Företag (grundläggande metod)	Varav Företag SME	0,00 to <0,15	7 354	-	-	7 340	0,09	72	35,8	2,5	1 196	16	2	-	
		0,15 to <0,25	6 746	-	-	6 745	0,21	109	35,9	2,5	1 681	25	5	-	
		0,25 to <0,50	1 710	-	-	1 710	0,45	69	35,3	2,5	624	37	3	-	
		0,50 to <0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		0,75 to <2,50	252	-	-	251	1,16	14	35,1	2,5	146	58	1	-	
		2,50 to <10,00	20	-	-	16	3,23	12	36,8	2,5	10	66	0	-	
		10,00 to <100,00	11	-	-	11	27,04	3	35,2	2,5	14	127	1	-	
		100,00 (Default)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Delsumma portfölj	16 093	-	-	16 073	0,22	279	35,8	2,5	3 671	23	12	1	
	Varav Företag Övrigt	0,00 to <0,15	18 549	2 599	63,0	20 143	0,09	126	38,0	2,5	5 074	25	7	-	
		0,15 to <0,25	3 315	1 125	75,0	4 122	0,21	27	44,1	2,5	1 928	47	4	-	
		0,25 to <0,50	1 066	1 300	75,0	2 041	0,45	8	44,5	2,5	1 415	69	4	-	
		0,50 to <0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		0,75 to <2,50	50	-	-	50	1,16	1	35,0	2,5	40	80	0	-	
		2,50 to <10,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		10,00 to <100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		100,00 (Default)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Delsumma portfölj	22 980	5 024	69,0	26 356	0,14	162	39,4	2,5	8 457	32	15	6	
Hushåll (avancerad metod)	Varav Hushåll SME	0,00 to <0,15	33 131	141	88,0	32 906	0,09	1 135	7,1	-	420	1	2	-	
		0,15 to <0,25	11 253	75	82,0	11 122	0,21	519	7,4	-	277	2	2	-	
		0,25 to <0,50	1 635	3	-	1 524	0,45	110	9,1	-	81	5	1	-	
		0,50 till <0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		0,75 to <2,50	255	-	-	255	1,16	17	9,0	-	25	10	0	-	
		2,50 to <10,00	68	-	-	30	3,20	11	8,3	-	5	17	0	-	
		10,00 to <100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		100,00 (Default)	19	-	-	19	100,00	3	21,9	-	21	109	4	-	
		Delsumma portfölj	46 361	219	86,0	45 856	0,18	1 795	7,3	-	829	2	9	11	
	Varav Hushåll Övrigt	0,00 to <0,15	187 472	15 641	27,0	191 593	0,04	124 258	10,1	-	2 440	1	8	-	
		0,15 to <0,25	44 613	10 805	32,0	48 040	0,16	31 102	10,9	-	1 892	4	9	-	
		0,25 to <0,50	28 357	4 413	29,0	29 640	0,42	18 106	11,2	-	2 425	8	14	-	
		0,50 till <0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		0,75 to <2,50	11 868	367	75,0	12 142	1,55	7 095	11,6	-	2 480	20	22	-	
		2,50 to <10,00	2 307	51	79,0	2 346	4,17	1 456	11,4	-	850	36	11	-	
		10,00 to <100,00	1 387	25	67,0	1 404	24,67	973	11,1	-	958	68	38	-	
		100,00 (Default)	237	-	-	237	100,00	186	11,7	-	221	93	20	-	
		Delsumma portfölj	276 241	31 302	29,0	285 402	0,40	183 176	10,4	-	11 267	4	123	93	
Totalt (alla portföljer)	361 675	36 545	35,0	373 687	0,35	185 412	13,2	-	24 224	6	159	111			

TABELL 29. UTVECKLING AV RISKEXPONERINGSBELOPP FÖR IRK-EXPONERINGAR (EBA TABELL CR8)

mnkr	Risikexpo- ningsbelopp	Kapitalkrav
Risikexpo- ningsbelopp vid slutet av föregående period	24 727	1 978
Storleken på tillgångar	1 814	145
Tillgångskvalité	-2 296	-184
Modelluppdateringar	-	-
Metod och policy	-	-
Förvärv och avyttringar	-	-
Växelkursförändringar	-	-
Övrigt	-21	-1
Risikexpo- ningsbelopp vid slutet av innevarande period	24 224	1 938

9.7 Exponeringsbelopp fördelat på geografiska regioner

SBAB:s kreditexponering är koncentrerad till Sverige. Viss exponering finns gentemot andra länder i Västeuropa, Kanada och USA på grund av finansiering av den svenska utlåningsverksamheten.

Den största andelen av SBAB:s utlåningsportfölj är säkerställd av bostäder i Stockholmsområdet (58 procent). Endast 1 procent av underliggande säkerheter återfinns svaga regioner. Indelningen av riket omfattar:

- Storstockholm: Stockholms arbetsmarknadsregion enligt SCB (2004)
- Storgöteborg: Göteborgs arbetsmarknadsregion enligt SCB (2004)
- Öresundsregionen: Malmös och Helsingborgs arbetsmarknadsregioner enligt SCB (2004)
- Universitets- och tillväxtregioner: Kommuner med universitet samt kommuner med speciellt god tillväxt enligt analys gjord av SBAB
- Svaga regioner¹⁾: Kommuner med mycket svag eller negativ tillväxt enligt analys gjord av SBAB
- Övriga regioner¹⁾: Kommuner som inte tillhör någon annan kategori.

¹⁾ Analysen baserar sig dels på statistik från SCB, som till exempel befolkningstillväxt på kort och lång sikt, andel befolkning äldre än 64 år, medelinkomst och vakansgrad i allmännyttan, dels på SBAB:s analytikers lokalkännedom.

TABELL 30. TOTALT OCH GENOMSNITTLIGT NETTOEXPONERINGSBELOPP FÖR KREDITRISKEXPONERINGAR (EBA TABELL CRB-B)

mnkr	Nettoexpo- nings-be- lopp vid slutet av perioden ²⁾	Medelvärde av netto- exponerings- belopp över perioden ³⁾
mnkr		
Exponeringar mot företag	44 089	44 925
varav mot specialutlåning	-	-
varav mot SME	16 092	16 527
Exponeringar mot hushåll	354 019	352 987
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	354 019	352 987
varav mot SME	46 570	46 794
varav mot icke-SME	307 449	306 193
varav mot ej SME	-	-
Total exponering redovisade enligt IRK- metoden	398 108	397 912
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	25 221	31 744
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	11 295	10 734
Exponeringar mot offentliga organ	-	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	2 443	2 491
Exponeringar mot internationella organisationer	-	-
Exponeringar mot institut ¹⁾	9 202	8 982
Exponeringar mot företag	-	-
varav mot SME	-	-
Exponeringar mot hushåll	3 774	3 828
varav mot SME	-	-
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-
varav mot SME	-	-
Fallerade exponeringar	9	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	35 929	37 115
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	80	432
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-
Aktieexponeringar	89	87
Övriga poster	381	471
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	88 423	95 893
Totalt	486 531	493 805

¹⁾ Exponeringsklassen institut inkluderar motpartsrisk.

²⁾ Nettoexponering efter avdrag för reservering avser både intern och schablonmetoden.

³⁾ Medelvärde av nettoexponering över perioden baseras på observerade värden under fyra kvartal.

TABELL 31. NETTOEXPONERINGSBELOPP FÖRDELAT PÅ GEOGRAFISKT OMRÅDE FÖR KREDITRISKEXPONERINGAR¹ (EBA TABELL CRB-C)

mnkr	Sverige	Danmark	Finland	Frankrike	Tyskland	Norge	Storbri- tannien	USA	Kanada	Schweiz	Övriga länder	Totalt
Exponeringar mot företag	44 089	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44 089
Exponeringar mot hushåll	354 019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	354 019
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	398 108	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	398 108
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	22 107	-	946	-	1 836	-	-	-	110	222	-	25 221
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	9 798	1 497	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11 295
Exponeringar mot multi-laterala utvecklingsbanker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 443	2 443
Exponeringar mot institut	2 659	2 320	1 862	39	11	9	2 137	165	0	-	-	9 202
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll	3 774	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 774
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fallerade exponeringar	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	31 582	995	625	-	-	2 089	-	-	638	-	-	35 929
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktieexponeringar	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89
Övriga poster	381	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	381
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	70 479	4 812	3 433	39	1 847	2 098	2 137	165	748	222	2 443	88 423
Totalt	468 587	4 812	3 433	39	1 847	2 098	2 137	165	748	222	2 443	486 531

¹) I denna tabell inkluderas poster utanför balansräkningen.

TABELL 32. NETTOEXPONERINGSBELOPP FÖRDELAT PÅ GEOGRAFISKT OMRÅDE FÖR KREDITRISKEXPONERINGAR I UTLÅNINGSVERSAMHETEN¹

mnkr	Storstockholm	Storgöteborg	Öresunds-regionen	Universitet och tillväxt	Övriga orter	Svaga orter	Totalt
Exponeringar mot företag	20 373	4 142	8 325	8 025	2 414	810	44 089
Exponeringar mot hushåll	211 186	31 947	36 677	30 549	40 873	2 787	354 019
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	231 559	36 089	45 002	38 574	43 287	3 597	398 108
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	-	-	1	1	-	2
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll	842	112	53	66	2 698	3	3 774
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-	-	-	-	-	-
Fallerade exponeringar	2	-	-	-	7	-	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-	-	-	-
Aktieexponeringar	-	-	-	-	-	-	-
Övriga poster	-	-	-	-	-	-	-
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	844	112	53	67	2 706	3	3 785
Totalt	232 403	36 201	45 055	38 641	45 993	3 600	401 893

¹ I denna tabell inkluderas poster utanför balansräkningen.

9.8 Nettoexponeringsbelopp fördelat på nästkommande villkorsändringsdag

Tabell 33 presenterar nettoexponeringar i balansräkningen, det vill säga poster utanför balansräkning är exkluderade. En stor andel (69 procent) av kreditriskexponeringarna har mindre

än ett års återstående löptid¹⁾. Andelen som har en återstående löptid upp till fem år omfattar 98 procent av utestående exponeringar. Exponeringar under övriga poster som inte kan löptidsberäknas har placerats i kolumnen "ingen löptid" för att öka överblickbarheten.

TABELL 33. NETTOEXPONERINGSBELOPP FÖRDELAT PÅ LÖPTID (EBA TABELL CRB-E)

mnkr	På begäran	<= 1 år	> 1 år <= 5 år	> 5 år	Ingen löptid	Totalt
Exponeringar mot företag	-	7 543	30 752	776	0	39 071
Exponeringar mot hushåll	-	273 223	46 411	2 832	33	322 499
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	-	280 766	77 163	3 608	33	361 570
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	19 343	5 418	460	-	25 221
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	621	9 461	1 213	-	11 295
Exponeringar mot offentliga organ	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	-	534	1 517	392	-	2 443
Exponeringar mot internationella organisationer	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	-	7	6 921	2 274	-	9 202
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll	2 192	591	-	-	-	2 783
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-	-	-	-	-
Fallerade exponeringar	-	-	-	-	9	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	6 724	28 528	677	-	35 929
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	80	-	-	-	80
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-	-	-
Aktieexponeringar	-	-	-	-	89	89
Övriga poster	-	-	-	-	381	381
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	2 192	27 900	51 845	5 016	479	87 432
Totalt	2 192	308 666	129 008	8 624	512	449 002

¹⁾ För kreditriskexponeringar i utlåningsportföljen har nästkommande villkorsändringsdag använts. Med villkorsändringsdag avses dag för fastställande av de villkor som ska gälla för krediten under den kommande villkorsperioden. Villkoren ska ha stöd av bestämmelserna i det ursprungliga låneavtalet.

9.9 Nettoexponeringsbelopp fördelat på bransch och fastighetstyp

Tabell 34 och 35 innehåller nettovärden för poster i och utanför balansräkningen. Tabell 34 upplyser om kreditriskexponeringar i sin helhet till skillnad från tabell 35 som upplyser kreditriskexponeringar i utlåningsverksamheten. Vid fördelning av utlåningsportföljen per fastighetstyp utgör utlåning till villor och fritidshus, bostadsrätter och bostadsrättsföreningar 82 procent av den samlade utlåningsportföljen.

ringar i utlåningsverksamheten. Vid fördelning av utlåningsportföljen per fastighetstyp utgör utlåning till villor och fritidshus, bostadsrätter och bostadsrättsföreningar 82 procent av den samlade utlåningsportföljen.

TABELL 34. KONCENTRATION AV NETTOEXPONERINGAR PER TYP AV BRANSCH ELLER MOTPART (EBA TABELL CRB-D)

mnkr	Byggverksamhet	Fastighetsverksamhet	Övrig verksamhet	Finansiell verksamhet*	Totalt
Exponeringar mot företag	12 121	31 968	-	-	44 089
varav mot specialutlåning	-	-	-	-	-
varav mot SME	-	16 092	-	-	16 092
Exponeringar mot hushåll	-	354 019	-	-	354 019
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	354 019	-	-	354 019
varav mot SME	-	46 580	-	-	46 580
varav mot icke-SME	-	307 449	-	-	307 449
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	12 121	385 987	-	-	398 108
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	-	-	25 221	25 221
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	11 295	-	-	11 295
Exponeringar mot offentliga organ	-	-	-	-	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	-	-	-	2 443	2 443
Exponeringar mot internationella organisationer	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	-	-	-	9 202	9 202
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-
varav mot SME	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll	-	-	3 774	-	3 774
varav mot SME	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-	-	-	-
varav mot SME	-	-	-	-	-
Fallerade exponeringar	-	-	9	-	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	-	-	35 929	35 929
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	-	-	80	80
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-	-
Aktieexponeringar	-	-	89	-	89
Övriga poster	-	-	381	-	381
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	-	11 295	4 253	72 875	88 423
Totalt	12 121	397 282	4 253	72 875	486 531

TABELL 35. NETTOEXPONERINGSBELOPP FÖRDELAT PÅ FASTIGHETSTYP FÖR KREDITRISKEXPONERINGAR I UTLÅNINGSVERSAMHET

mnkr	Villor och fritidshus	Bostads-rätter	Bostads-rätts-föreningar	Privata flerbostads-hus	Kommunala fler-bostadshus	Kommersiella fastigheter	Utan säkerhet	Poster utanför balansräkningen	Totalt
Exponeringar mot företag	16	-	5 565	30 171	148	3 171	-	5 018	44 089
Exponeringar mot hushåll	139 890	136 258	46 351	-	-	-	-	31 520	354 019
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	139 906	136 258	51 916	30 171	148	3 171	0	36 538	398 108
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Exponeringar mot offentliga organ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot hushåll	256	339	-	-	-	-	2 189	990	3 774
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fallerade exponeringar	1	1	-	-	-	-	7	-	9
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktieexponeringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga poster	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	257	340	-	-	2	-	2 196	990	3 785
Totalt	140 163	136 598	51 916	30 171	150	3 171	2 196	37 528	401 893

9.10 Exponeringar i fallissemang och exponeringar med nedskrivningsbehov

En exponering anses vara i fallissemang om fordran förfallit sedan mer än 60 dagar och obetalt belopp uppgår till minst 1 000 kr eller om en bedömning har gjorts att det är osannolikt att kunden kommer att betala avtalade räntor eller amorteringar. Exponering med nedskrivningsbehov avser exponering där individuell reservering har skett för ett engagemang. Det vill säga SBAB har bedömt att risk föreligger i framtida betalningar och att bedömt värde av säkerheten inte täcker fordringsbeloppet. Storleken på individuella reserveringar bedöms genom att avtalade kassaflöden jämförs med bedömd framtida betalningsförmåga i kombination med en värdering av underliggande säkerheter.

För alla övriga engagemang sker en gruppvis reservering utifrån ECL-modellen som uppskattar den förväntade kreditförlusten och som därför avser täcka förluster för inträffade händelser som ännu inte fått genomslag på individuell nivå. Modellen rangordnar lånefordringar och delar in dem efter deras relativa kreditrisk

sedan det första redovisningstillfället i tre kreditsteg. Kreditförsämrade lånefordringar hänförs till steg 3. SBAB tillämpar den interna fallissemangsdefinitionen för att avgöra om fordran är kreditförsämrad. Lånefordringar som har en betydande ökning i kreditrisk men som ännu inte är kreditförsämrade hänförs till steg 2. Övriga lånefordringar hänförs till steg 1.

Individuell och gruppvis reservering sker i enlighet med nuvarande redovisningsstandard IFRS 9. Per 31 december 2018 uppgick total reserv efter avdrag för garantier till 46 procent av exponeringsbelopp för fallerade exponeringar. Samtliga reserveringar har bedömts som specifik kreditriskjustering utifrån artikel 1 punkt 5 i EBA:s tekniska standard om specifik och allmän risk avseende artikel 110 punkt 4 i CRR.

TABELL 36. KREDITKVALITET FÖR EXPONERINGAR PER EXPONERINGSKLASS OCH INSTRUMENT (EBA TABELL CR1-A)

mnkr	Bokförda värden för		Specifik kreditriskjustering	Allmän kreditriskjustering	Ackumulerade avskrivningar	Periodens kostnader för kreditriskjustering	Nettovärden (eller nettoexponering)
	Fallerade exponeringar	Ej fallerade exponeringar					
Exponeringar mot företag	-	44 096	7	-	-	-11	44 089
- varav mot specialutlåning	-	-	-	-	-	-	-
- varav mot SME	-	16 093	1	-	-	-18	16 092
Exponeringar mot hushåll	257	353 866	104	-	26	-53	354 019
Exponeringar mot hushåll med säkerhet av bostadsfastighet	257	353 866	104	-	26	-53	354 019
-varav mot SME	19	46 560	10	-	23	0	46 569
-varav mot icke-SME	237	307 306	94	-	3	-53	307 449
Total exponering redovisade enligt IRK-metoden	257	397 962	111	-	26	-64	398 108
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	25 221	-	-	-	0	25 221
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	11 295	-	-	-	0	11 295
Exponeringar mot offentliga organ	-	-	-	-	-	-	0
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	-	2 443	-	-	-	0	2 443
Exponeringar mot internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	0
Exponeringar mot institut	-	9 202	-	-	-	-	9 202
Exponeringar mot företag	-	-	-	-	-	-	0
- varav mot SME	-	-	-	-	-	-	0
Exponeringar mot hushåll	13	3 782	8	-	-	-1	3 787
- varav mot SME	-	-	-	-	-	-	0
Fallerade exponeringar	13	-	4	-	-	0	9
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	-	35 930	1	-	-	0	35 929
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	80	-	-	-	-	80
Aktieexponeringar	-	89	-	-	-	-	89
Övriga poster	-	381	-	-	-	-	381
Avdrag för fallerade retail exponeringar, redovisade både på rad 24 och 28*	-13	-	-	-	-	-	-13
Total exponering redovisade enligt schablonmetoden	13	88 423	13	-	-	-1	88 423
Totalt	270	486 385	124	-	26	-65	486 531
-varav utgör lån	270	364 212	117	-	-	-72	364 365
-varav utgör värdepapper	-	60 398	-	-	-	-	60 398
-varav utgör poster utanför balansräkning	-	37 535	7	-	-	7	37 528

TABELL 37. KREDITKVALITET FÖR EXPONERINGAR PER BRANSCH ELLER MOTPARTSTYP (EBA TABELL CR1-B)

mnr	Bokförda värden för		Specifik kreditriskjustering	Allmän kreditriskjustering	Ackumulerade avskrivningar	Periodens kostnader för kreditriskjustering	Nettovärden
	Fallerade exponeringar	Ej fallerade exponeringar					
Byggverksamhet	-	12 127	6	-	-	0	12 121
Fastighetsverksamhet	257	397 219	105	-	26	-64	397 371
Övrig verksamhet	13	4 163	12	-	-	-2	4 164
Finansiell verksamhet*	-	72 876	1	-	-	1	72 875
Totalt	270	486 385	124	-	26	-65	486 531

*Kreditinstitut

TABELL 38. EXPONERINGARS KREDITKVALITET PER GEOGRAFISKT OMRÅDE (EBA TABELL CR1-C)

mnr	Bokförda värden för		Specifik kreditriskjustering	Allmän kreditriskjustering	Ackumulerade avskrivningar	Periodens kostnader för kreditriskjustering	Nettovärden
	Fallerade exponeringar	Ej fallerade exponeringar					
Sverige	270	468 441	124	-	26	-65	468 587
Danmark	-	4 811	-	-	-	0	4 811
Finland	-	3 434	-	-	-	-	3 434
Norge	-	2 098	0	-	-	0	2 098
Kanada	-	748	0	-	-	0	748
USA	-	165	-	-	-	-	165
Frankrike	-	39	-	-	-	-	39
Tyskland	-	1 847	0	-	-	0	1 847
Storbritanien	-	2 137	-	-	-	-	2 137
Schweiz	-	0	-	-	-	-	0
Österrike	-	222	-	-	-	-	222
Nederländerna	-	-	-	-	-	-	-
Spanien	-	-	-	-	-	-	-
Övriga länder*	-	2 443	-	-	-	0	2 443
Totalt	270	486 385	124	-	26	-65	486 531

* Avser investeringar i värdepapper utfärdade av EIB (Europeiska investeringsbanken) och NIB (Nordiska investeringsbanken)

TABELL 39. FÖRDELNING AV FÖRFALLNA EXPONERINGAR EFTER ANTAL KREDITDAGAR (EBA TABELL CR1-D)

mnkr	Bokförda bruttovärden					1 år
	≤ 30 dagar	>30 dagar ≤ 60 dagar	>60 dagar ≤ 90dagar	> 90 dagar ≤ 180 dagar	> 180 dagar ≤ 1 år	
Lån	18 819	62	20	25	39	21
Räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-
Totalt	18 819	62	20	25	39	21

TABELL 40. ICKE PRESTERANDE EXPONERINGAR OCH EXPONERINGAR MED LÄTTNADSÅTGÄRDER (EBA TABELL CR1-E)

mnkr	Bokförda bruttovärden för presterande och nödlidande exponeringar						Ackumulerade nedskrivningar och avsättnings samt negativa justeringar för verkligt värde på grund av kreditrisk				Mottagna säkerheter och finansiella garantier		
	Varav presterande men förfallna sedan >30 dagar ≤ 60 dagar*	Varav presterande med lättnadsåtgärd*	Varav nödlidande*			För presterande exponeringar*		För nödlidande exponeringar*		Varav nödlidande exponeringar	Varav exponeringar med lättnadsåtgärd		
			Varav fallerade	Varav lån med individuell reserv	Varav med lättnadsåtgärd	Varav med lättnadsåtgärd	Varav med lättnadsåtgärd						
Räntebärande värdepapper	23 175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lån och förskott	367 193	28	43	269	267	267	12	-99	0	-32	-1	229	54
Exponeringar utanför balansräkning	37 535	-	-	-	-	-	-	-7	-	-	-	-	-

* Avser definition enligt bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014

TABELL 41. NETTOEXPONERINGSBELOPP I UTLÅNINGSVERKSAMHETEN FÖR FALLERADE OCH ICKE FALLERADE EXPONERINGAR FÖRDELADE PÅ FASTIGHETSTYP

mnkr	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen	Varav fallerade exponeringar	Varav icke fallerade exponeringar	Specifik kreditriskjustering	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen efter avdrag för kreditriskjusteringar
Villor och fritidshus	140 205	133	140 072	41	140 164
Bostadsrätter	136 649	106	136 543	51	136 598
Bostadsrättsföreningar	51 926	19	51 907	11	51 915
Privata flerbostadshus	30 173	-	30 173	2	30 171
Kommunala flerbostadshus	150	-	150	0	150
Kommersiella fastigheter	3 171	-	3 171	1	3 170
Utan säkerhet	2 208	12	2 196	12	2 196
Övrigt	37 535	-	37 535	6	37 529
Totalt	402 017	270	401 747	124	401 893

TABELL 42. NETTOEXPONERINGSBELOPP I UTLÅNINGSVERKSAMHETEN FÖR FALLERADE OCH ICKE FALLERADE EXPONERINGAR FÖRDELADE PÅ REGION

mnkr	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen	Varav fallerade exponeringar	Varav icke fallerade exponeringar	Specifik kreditriskjustering ¹⁾	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen efter avdrag för kreditriskjusteringar
Storstockholm	232 465	124	232 341	62	232 403
Storgöteborg	36 210	12	36 198	9	36 201
Öresundsregionen	45 071	40	45 031	17	45 054
Universitets- och tillväxtregioner	38 648	25	38 623	7	38 641
Svaga regioner	3 612	25	3 587	11	3 601
Övriga regioner	46 011	44	45 967	18	45 993
Totalt	402 017	270	401 747	124	401 893

9.11 Avstämning av förändring i specifika kreditriskjusteringar för lån med reservering

SBAB har inga allmänna kreditriskjusteringar utan enbart specifika.

TABELL 43. FÖRÄNDRING AV SPECIFIKA OCH ALLMÄNNA KREDITRISKJUSTERINGAR (EBA TABELL CR2-A)

mnkr	Akkumulerade specifika kreditriskjusteringar	Akkumulerade allmänna kreditriskjusteringar
Ingående balans (utgående 171231)	190	-
Ökningar på grund av belopp som avsatts för beräknade låneförluster under perioden	77	-
Minskningar på grund av belopp som avsatts för beräknade låneförluster under perioden	-132	-
Minskningar på grund av belopp som avsatts för ackumulerade kreditriskjusteringar	-11	-
Överföringar mellan kreditriskjusteringar	-	-
Konsekvenser av växelkursrörelser	-	-
Företagssammanslagningar, inbegripet förvärv och avyttringar av dotterbolag.	-	-
Andra justeringar	-	-
Utgående balans	124	-
Återvinningar från kreditriskjusteringar som angivits direkt i resultaträkningen	3	-
Specifika kreditriskjusteringar som angivits direkt i resultaträkningen.	-11	-

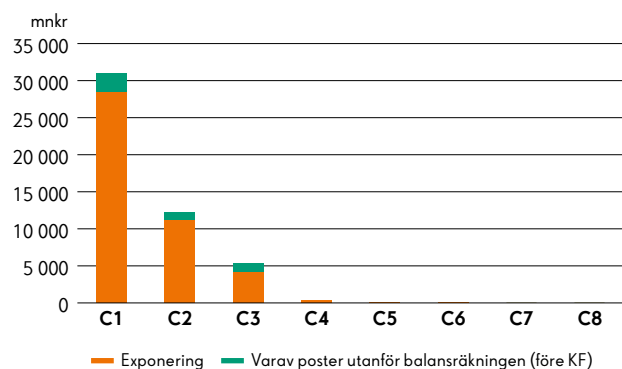
TABELL 44. FÖRÄNDRING AV INNEHAVET AV FALLERADE OCH OSÄKRA LÅN OCH RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER (EBA TABELL CR2-B)

mnkr	Bokfört bruttovärde för fallerade exponeringar
Ingående balans	451
Lån och räntebärande värdepapper som har fallerat eller skrivits ned sedan den senaste rapporteringsperioden	145
Återgått till icke fallerat tillstånd	-240
Avskrivningar	-7
Övriga förändringar	-79
Utgående balans	270

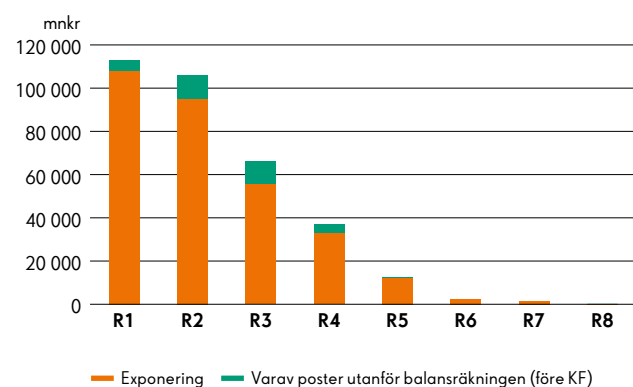
9.12 Exponeringar per riskklass i PD-dimensionen

Kreditkvaliteten på utlåningsportföljen är god. 99,9 procent av företagsexponeringarna och 94,7 procent av hushållsexponeringarna återfinns i de bättre riskklasserna, upp till C4 och R4 för företagsexponeringar respektive hushållsexponeringar.

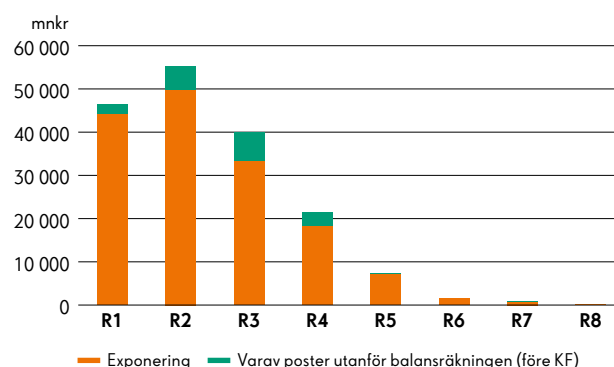
FIGUR 12. IRK FÖRETAG – EXPONERING PER RISKKLASS

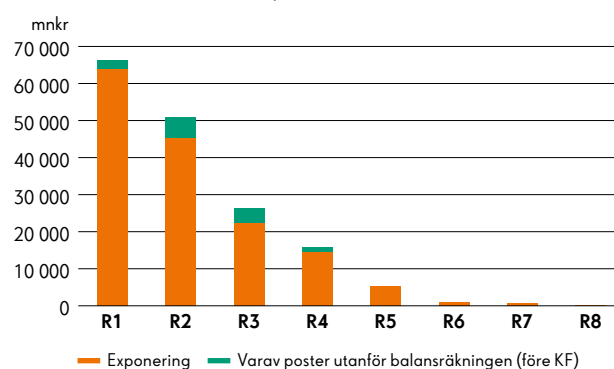
FIGUR 13. IRK HUSHÅLL – EXPONERING PER RISKKLASS

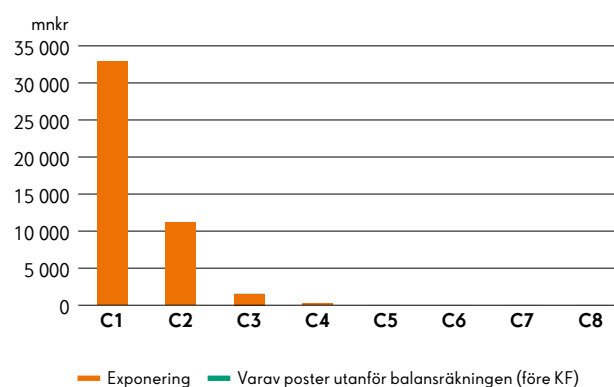
FIGUR 14. IRK HUSHÅLL – BOSTADSRÄTTSLÄGGENHET – EXPONERING PER RISKKLASS

FIGUR 15. IRK HUSHÅLL – VILLA/FRITIDSHUS – EXPONERING PER RISKKLASS

FIGUR 16. IRK HUSHÅLL – BRF – EXPONERING PER RISKKLASS

9.13 Realiserat utfall i PD- respektive LGD-dimensionen

Tabell 45 visar exponeringsvägda PD- och LGD-estimat per 31 december 2017 och realiserade utfall under 2018. Beräknat PD-estimat för hushållsexponeringar ligger över realiserat utfall vilket tyder på att modellen överskattar fallissemangsriskerna. För PD-estimaten för företagsexponeringar har det inte inträffat några fallissemang under 2018. Det är därför svårt att dra några slutsatser från resultatet.

Beräknat LGD-estimat för hushållsexponeringar ligger betydligt över realiserat utfall. Detta har sin förklaring i att LGD-estimatet är styrt av ovannämnda begränsningsregel som innebär ett lägsta genomsnittligt LGD om 10 procent.

Tabell 46 visar en vidare fördelning av PD-estimat och utfall.

TABELL 46. REALISERAT UTFALL I PD- RESPEKTIVE LGD-DIMENSIONEN

Exponeringsklass	PD-estimat, %	Realiserat utfall ¹⁾ %	LGD-estimat, %	Realiserat utfall ²⁾ %
Exponeringar mot företag	0,3	0,0	-	0,0
Exponeringar mot hushåll	0,5	0,2	10,0 ³⁾	0,5 ³⁾

¹⁾ En exponering anses vara fallerad om fordran förfallit sedan mer än 60 dagar eller om bedömning gjorts att kunden inte kommer att betala avtalade räntor eller amorteringar.

²⁾ Realiserat utfall har beräknats på fallerade krediter där fallissemang har avslutats under året.

³⁾ Resultaten är exponeringsviktade.

TABELL 45. INTERNMETODEN - UTFALLSTESTER AV PD PER EXPONERINGSKLASS (EBA TABELL CR9)

Exponeringsklass	PD-intervall	Extern rating	PD - Volymviktat genomsnitt	PD - Aritmetiskt medelvärde	Antal låntagare föregående år	Antal låntagare innevarande år	Antal fallerade låntagare under året	- Varav nya låntagare	Fallissemangsfrekvens - Genomsnitt över 5 år	
Exponeringar mot företag	Företag - Övriga	0-100%	-	0,24%	0,17%	181	159	-	-	0,00%
	Företag - SME	0-100%	-	0,20%	0,74%	278	275	-	-	0,23%
Exponeringar mot hushåll	Hushåll - SME	0-100%	-	0,16%	0,28%	1 942	1 768	1	-	0,03%
	Hushåll - Övriga	0-100%	-	0,39%	0,42%	172 115	179 781	334	-	0,27%

9.14 Jämförelse mellan förväntad förlust och utfall

Under jämförelseperioden kan iakttas att förväntad förlust (EL) har minskat för både företagsexponeringar och hushållsexponeringar. Minskningen förklaras i båda fallen av en förbättrad kredit-

kvalitet i portföljen sett till PD. Den goda kreditkvaliteten åskådliggörs också i de relativt små konstaterade förlusterna som uppkommit under året. Under 2018 uppgick konstaterade kreditförluster för exponeringar redovisade enligt IRK till 4 procent av EL.

TABELL 47. JÄMFÖRELSE AV FÖRVÄNTAD FÖRLUST MELLAN UTFALL OCH MODELL SAMT RESERVERING FÖR LÅN SOM REDOVISAS ENLIGT IRK-METODEN¹⁾

Exponeringsklass, mnkr	EL-IRK/IRK grundläggande 2017-12-31	EL-IRK/IRK grundläggande 2016-12-31	EL-IRK/IRK avancerad 2017-12-31	EL-IRK/IRK avancerad 2016-12-31	Realiserat utfall 2018	Realiserat utfall 2017	Total reserv inklusive garantier 2018-12-31	Total reserv inklusive garantier 2017-12-31
Exponeringar mot företag	42	44	-	-	-	-	2	19
Exponeringar mot hushåll	-	-	156	157	3	8	103	157
varav villor och fritidshus	-	-	60	65	2	5	42	54
varav bostadsrätter	-	-	72	68	1	3	51	93
varav bostadsrättsföreningar	-	-	24	24	-	-	9	10
Totalt	42	44	156	157	3	8	105	176

¹⁾ Förväntad förlust (EL) har beräknats för de lånefordringar som fanns vid utgången av 2016 respektive 2017. Den förväntade förlusten jämförs i tabell 18 med verkligt utfall av konstaterade förluster under utfallsåren 2017 respektive 2018. Tabellen inkluderar inte poster utanför balansräkningen.

10 Finansiering

SBAB:s verksamhet finansieras främst genom upplåning på kapital- och penningmarknaden men sedan 2007 också i växande grad med inlåning från allmänheten. Upplåningen äger dels rum i moderbolaget, SBAB Bank AB (publ), dels i SCBC där upplåningen sker genom utgivning av säkerställda obligationer. I upplåningen används svenska och internationella upplåningsprogram och sker främst genom publika transaktioner vilka kompletteras av private placements. Upplåningen riktas främst till större institutionella investerare. Den internationella upplåningen riktas främst mot europeiska investerare, men SBAB når även investerare i USA, Japan och övriga Asien.

10.1 Medel- och långfristig upplåning

10.1.1 Icke säkerställd upplåning

SBAB har ett program för medel- och långfristig upplåning, Euro Medium Term Note Programme (EMTN-program), som används både för svensk och internationell upplåning. EMTN-programmet har ett rambelopp om 13 miljarder euro. Villkoren i EMTN-programmet följer marknadspraxis för liknande program och ger bland annat en investerare rätt till förtida återbetalning av obligationerna om till exempel SBAB inte betalar ränta eller kapitalbelopp i rätt tid, bryter mot andra villkor under programmet (med hänsyn tagen till vissa läkningsperioder) eller om SBAB försätts i konkurs eller likvidation. Under EMTN-programmet kan SBAB välja mellan olika typer av räntekonstruktioner, bland annat rörlig och fast ränta, och ge ut obligationer i ett flertal olika valutor och valörer. SBAB kan under EMTN-programmet ge ut såväl icke efterställd skuld (senior preferred och senior non preferred) som daterad efterställd skuld (subordinated notes), vilken kan kvalificera som supplementärt kapital efter Finansinspektionens medgivande.

SBAB har även, baserat på EMTN-programmet, upprättat ett så kallat standalone prospectus under vilket utgivande av evig efterställd skuld avsett att kunna kvalificera som primärkapitaltillskott har emitterats.

10.1.2 Säkerställd upplåning

Dotterbolaget SCBC har tre upplåningsprogram för utgivning av säkerställda obligationer: ett svenskt säkerställt bostadsobligationsprogram som inte har något fast rambelopp, ett internationellt Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN-program) med ett rambelopp om 16 miljarder euro och ett vilande Australian Covered Bond Issuance Programme med ett rambelopp om 4 miljarder australiensiska dollar. Villkoren i dessa program för utgivning av säkerställda obligationer följer marknadspraxis för liknande program och innebär bland annat att en investerare har begränsad rätt till förtida återbetalning av obligationerna. Villkoren innebär även att SCBC kan välja mellan olika typer av räntekonstruktioner, bland annat rörlig och fast ränta, samt genom dessa tre program ge ut obligationer i ett flertal olika valutor och valörer. EMTCN-programmet ger även SCBC möjlighet att emittera obligationer med en så kallad "soft

bullet-struktur", vilken, i förekommande fall, ger emittenten rätt att, enligt dess villkor, skjuta fram obligationens förfalldatum.

10.2 Kortfristig upplåning

SBAB hanterar sin kortfristiga upplåning huvudsakligen via två certifikatprogram:

- Ett svenskt certifikatprogram med ett rambelopp om 25 mdkr
- Ett europeiskt certifikatprogram med ett rambelopp om 3 mdEUR

Villkoren i dessa certifikatprogram följer marknadspraxis för liknande program och innehåller bland annat begränsade möjligheter för en investerare att kräva förtida återbetalning. SBAB kan göra emissioner av certifikat på den internationella marknaden i ett flertal olika valutor genom det europeiska programmet medan det svenska används främst för svenska kronor. Certifikaten är främst så kallade diskonteringspapper, det vill säga att de varken har rörlig eller fast kupong utan ges ut med ett belopp som över-/understiger det nominella och vid förfall återbetalas nominellt belopp.

10.3 Intecknade och icke intecknade tillgångar

Som en del av SBAB:s verksamhet överläts bolån till dotterbolaget SCBC. Dessa bolån kan innefatta krediter ställda mot inteckning i fast egendom som är avsedd för bostadsändamål, mot pant i bostadsrätt eller krediter som på annat sätt kvalificerar att ingå i säkerhetsmassan för säkerställda obligationer. SBAB:s fordran för de bolånsom överlåtits till SCBC återbetalas (helt eller delvis) till SBAB samtidigt som säkerställda obligationer emitteras av SCBC. SBAB:s fordran för dessa överlåtelser såväl som andra fordringar (såvida dessa inte har uppkommit under något derivatavtal med koppling till säkerhetsmassan) är efterställda oprioriterade fordringar i händelse av SCBC:s konkurs eller likvidation.

Derivatavtal kan användas för att säkerställa att en god balans upprätthålls beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod i tillgångsmassan. Genom att SCBC ingår ränteswappavtal med SBAB eller en extern motpart avseende de tillgångar som finns registrerade i tillgångsmassan finns möjlighet för SCBC att omvandla de räntebetalningar som SCBC mottar i svenska kronor avseende vissa tillgångar som är registrerade i säkerhetsmassan till rörliga betalningar kopplade till 3 månaders STIBOR. På

samma sätt kan SCBC ingå valutaswappavtal för att kurssäkra valutarisker som uppkommer från upplåning i utländsk valuta eller eventuella tillgångar i utländsk valuta som är registrerade i säkerhetsmassan.

Bolagen i SBAB-koncernen har även möjlighet att ingå i derivattransaktioner som inte behöver registreras i säkerhetsmassan. Derivatet kan ingås antingen mellan bolagen inom SBAB-koncernen eller med en extern motpart. För samtliga motparter finns dokumentation i form av ISDA Masteravtal. I de flesta fall har avtalet kompletterats med ett säkerhetsavtal, så kallat Credit Support Annex. Moderbolaget och SCBC kan även ingå i repo-transaktioner med vissa motparter, dessa transaktioner regleras genom så kallade GMRA. De säkerheter som flyttas mellan motparterna under CSA och GMRA är i samtliga förekommande fall i form av kontanter.

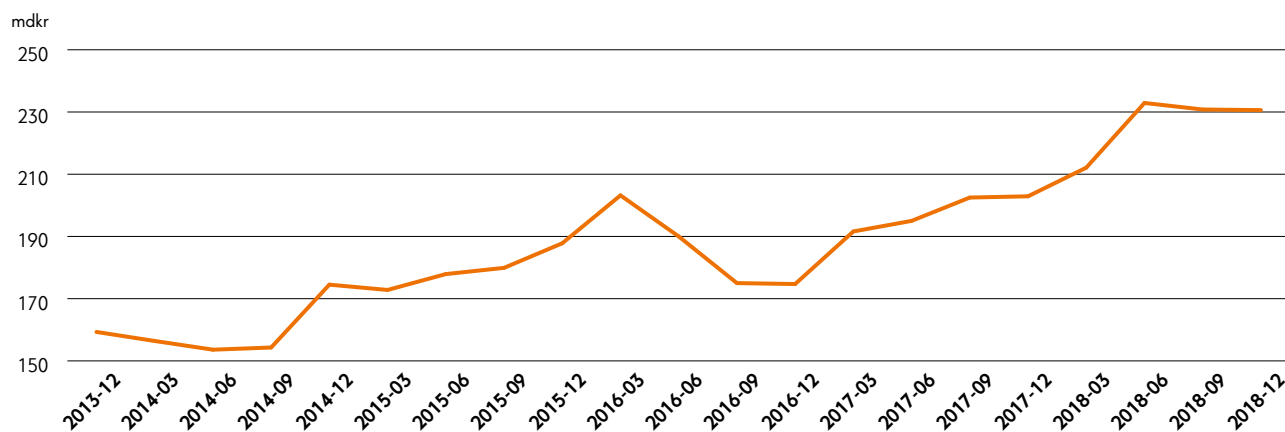
Tillgångarna i säkerhetsmassan består till största del av lån till allmänheten i form av lån mot inteckning i fast egendom som är avsedd för bostadsändamål eller mot pant i bostadsrätt. I säkerhetsmassan kan det även ingå fyllnadssäkerheter och det finns

därmed möjlighet att tillföra bland annat derivat eller värdepapper till tillgångsmassan. Volym avseende intecknade tillgångar under den senaste femårsperioden framgår av figur 17, "Intecknade tillgångar".

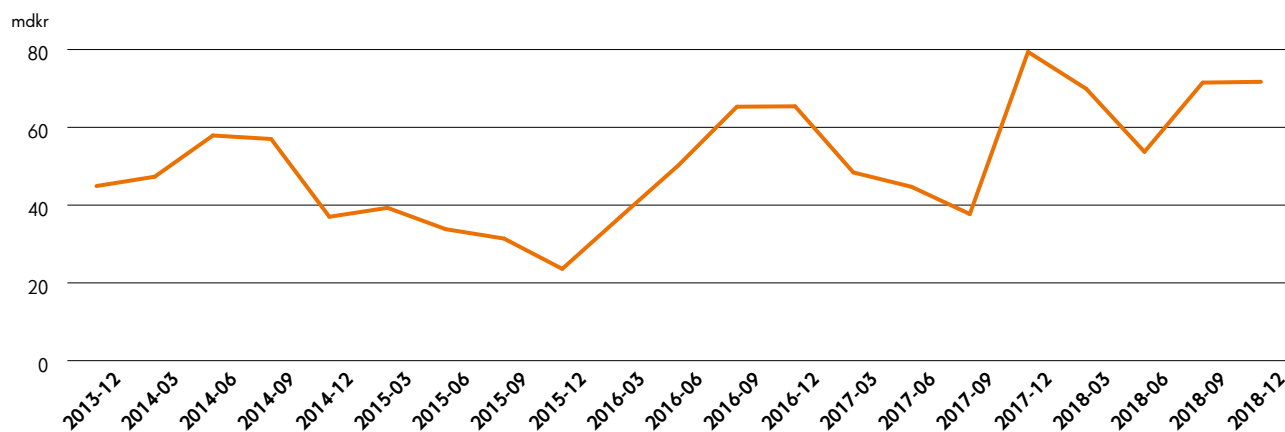
Enligt Lag (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer måste värdet av tillgångarna i den säkerställda poolen (säkerhetsmassan) alltid överstiga värdet av de obligationer som har emitterats med de intecknade tillgångarna som säkerhet (så kallad över collateralisation, "OC"). Det outnyttjade utrymmet under den senaste femårsperioden framgår av figur 18, Outnyttjat utrymme. Per den 31 december 2018 hade SCBC som minimikrav att OC-nivån skulle uppfylla 2,0 procent, vilket är den nivå som matchningsreglerna i 3 kapitlet, paragraferna 8 och 9 i Lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer föreskriver. Per den 31 december 2018 innebär denna nivå en volym om 4,6 mdkr.

Per den 31 december 2018 hade SCBC tillgångar (reserver) motsvarande 21,7 mdkr som kan utgöra säkerställda tillgångar.

FIGUR 17. INTECKNADE TILLGÅNGAR

FIGUR 18. OUTNYTTJAT UTRYMME

Av de tillgångar som innefattas i tabell 48, Upplysning om intecknade tillgångar nedan under "Icke intecknade tillgångar, redovisat värde" i rad "Övriga tillgångar" har SBAB redovisat de poster som i den normala verksamheten inte finns tillgängliga för inteckning eller annat säkerhetsarrangemang. Dessa tillgångar inne-

fattar bland annat uppskjutna skattefordringar, materiella och immateriella anläggningstillgångar och vissa övriga tillgångar som inte intecknas, pantsätts eller ställs som säkerhet i den normala verksamheten.

TABELL 48. UPPLYSNING OM INTECKNADE TILLGÅNGAR

Tillgångar, mnkr	Intecknade tillgångar, redovisat värde		Intecknade tillgångar, verkligt värde		Icke intecknade tillgångar, redovisat värde		Icke intecknade tillgångar, verkligt värde	
	<i>varav hypotetiskt godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>		<i>varav hypotetiskt godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>		<i>varav godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>		<i>varav godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>	
Det rapporterade institutets tillgångar	233 824	-			214 531	71 238		
Aktieinstrument	-	-			-	-		
Räntebärande värdepapper	-	-	-	-	71 849	71 238	72 392	71 780
<i>varav: säkerställda obligationer</i>	-	-	-	-	35 660	35 048	35 953	35 340
<i>varav: värdepapperiserade obligationer</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>varav: emitterat av centralbanker och dyligt</i>	-	-	-	-	22 505	22 505	22 701	22 701
<i>varav: emitterat av finansiella företag</i>	-	-	-	-	13 684	13 684	13 739	13 739
<i>varav: emitterat av icke-finansiella företag</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga tillgångar	233 824	-			142 682	-		

TABELL 49. MOTTAGNA SÄKERHETER

mnkr	Mottagna intecknade säkerheter eller egna emitterade räntebärande värdepapper, verkligt värde		Icke intecknade säkerheter	
	<i>varav hypotetiskt godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>		<i>varav hypotetiskt godtagbara som "EHQLA" och "HQLA"</i>	
Säkerheter som mottagits av det rapporterade institutet	1 352	-	0	-
Aktieinstrument	-	-	-	-
Räntebärande värdepapper	0	-	0	-
Övriga säkerheter som mottagits	1 352	-	-	-
Egna räntebärande värdepapper som har emitterats, utom egna säkerställda obligationer eller tillgångssäkrade värdepapper	-	-	-	-

TABELL 50. INTECKNADE TILLGÅNGAR/SÄKERHETER SOM MOTTAGITS OCH SKULDER TILL FÖLJD AV DESSA

mnkr	Matchande skulder, ansvarsförbindelser eller utlånade värdepapper	Intecknade tillgångar, mottagna säkerheter och egna räntebärande värdepapper som har emitterats utom säkerställda obligationer och tillgångssäkrade värdepapper
Vissa finansiella skulder, redovisat värde	233 824	233 824

10.4 Upplåningsstrategi

Upplåningsportföljens storlek anpassas dels efter volymen på utestående krediter och dels efter tillgångarnas sammansättning med beaktande av bland annat likviditetsrisk och utifrån bolagets riskapitit. Upplåningen anpassas även löpande till nya likviditetsriskregler samt de krav som ratingbolag och investerare ställer. Upplåningen ska vara väl diversifierad.

Portföljen ska ha en effektiv fördelning mellan säkerställd och icke säkerställd upplåning med en strävan efter utjämnade skuldförfall, det vill säga undvika tidsperioder med stora förfallokoncentrationer. Upplåningsportföljen ska även bestå av upplåning i ett flertal valutor med en avvägd diversifierad investerarbas. Eftersom bolagets utlåning sker uteslutande i svenska kronor är det naturligt att majoriteten av upplåningen allokeras mot svenska kronor. Den andra enskilt största valutan är euro och koncernen har i många år varit en regelbunden emittent på euromarknaden. Upplåningen ska ske via flera ledarbanker samt genom såväl publika transaktioner som private placements. För att hantera ränterisk och valutarisk i upplåningen används derivat, främst ränte- och valutaswappar.

SBAB:s utlåning finansieras främst av inlåning från allmänheten och via de finansiella kapitalmarknaderna i form av certifikat och obligationer. Den långfristiga finansieringen görs främst via säkerställda obligationer.

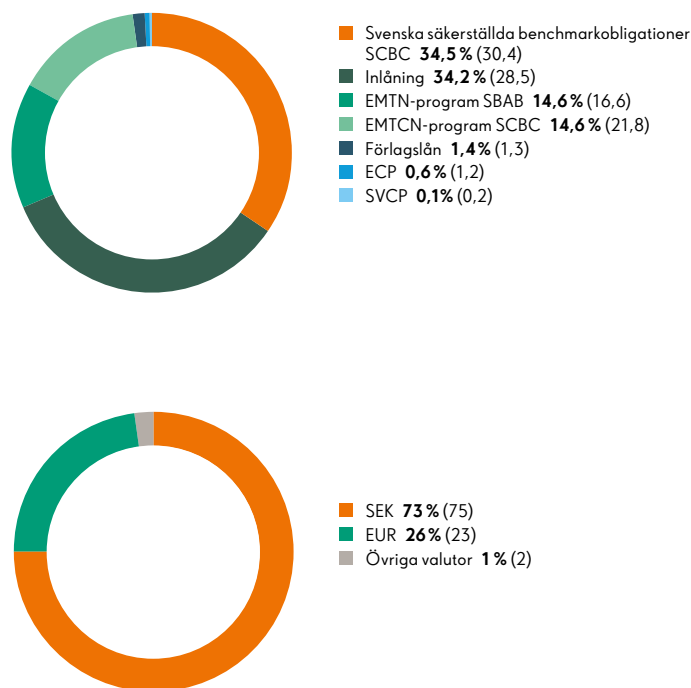
Kortfristig upplåning under SBAB:s certifikatprogram ska anpassas efter marknadsförhållanden och behov, men alltid utgöra en högst begränsad del av den totala upplåningsportföljen. SBAB:s lånetillgångar ska användas effektivt genom att verka som säkerheter vid emissioner av säkerställd upplåning. Finansieringsmixen mellan SCBC och moderbolaget ska vara väl avvägd med hänsyn tagen till riskapitit, rating och total upplåningskostnad på lång sikt.

SBAB och SCBC ska ha aktiv marknadsnärvaro med goda och frekventa relationer till investerare inom respektive investerarssegment.

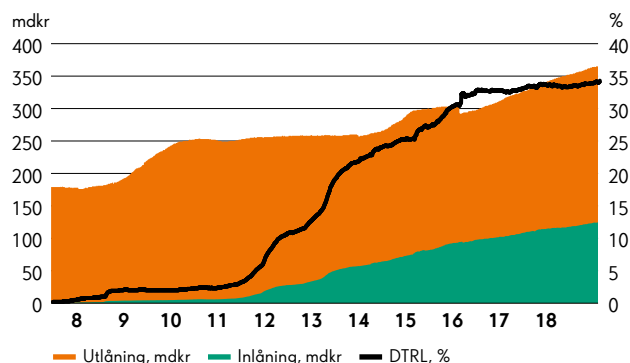
10.5 Inlåningsstrategi

SBAB har som uttalad ambition att successivt öka mängden inlåning och dess andel av balansräkningens skuldsida. Inlåning från allmänheten ska uppgå till en väsentlig del av total skuld. För att säkerställa en diversifierad upplåning och begränsa kapitalmarknadsberoendet ska inlåningens andel av utlåningen (deposit-to-loan ratio) uppgå till minst 28 procent. Per den 31 december 2018 uppgick kvoten till 34 procent. SBAB har som målsättning att nå en högre deposit-to-loan ratio framöver. Figur 20 visar hur inlåning, utlåning och deposit-to-loan ratio utvecklats sedan 2008.

FIGUR 19. FINANSIERINGSKÄLLOR OCH VALUTAFÖRDELNING FÖR IN- OCH UPPLÅNING

FIGUR 20. UTVECKLING AV INLÅNING OCH UTLÅNING

11 Kreditrisk i finansverksamheten

Inom finansverksamheten uppstår kreditrisk dels i form av motpartsrisk för de derivat- och repokontrakt som SBAB ingår för att hantera finansiella risker och dels i form av placeringsrisk till följd av investeringar i likviditetsportföljen och placering av överskottslikviditet.

I enlighet med den av styrelsen beslutade kreditinstruktionen fastställs kreditrisklimiten av SBAB:s kreditutskott för samtliga motparter i finansverksamheten. Utnyttjad limit beräknas som marknadsvärdet av finansiella derivatinstrument, repokontrakt och placeringar. För derivat- och repokontrakt inkluderas effekten av säkerheter som ställts eller mottagits under Credit Supporting Annex (CSA) och Global Master Repurchase agreement (GMRA) i den totala nettoexponeringen. För derivatkontrakt beräknas även ett överskjutande belopp för framtida möjliga riskförändringar. Kreditrisklimiten kan fastställas för en tidsperiod om längst ett år innan ny prövning ska ske. Kreditutskottets beslut ska redovisas till styrelsen vid nästkommande styrelsemöte.

11.1 Motpartsrisk

Motpartsrisk är risken att SBAB:s finansiella motparter inte kan fullgöra sina åtaganden i ingångna derivat- och repokontrakt och utgörs framför allt av exponeringar mot värenummerade och etablerade banker. Av tabell 51 framgår motpartsexponeringar uppdelat per riskvikt per den 31 december 2018. Exponeringen är till övervägande del säkrad genom säkerhetsavtal, genom vilka motparten ställer säkerheter i syfte att reducera nettoexponeringen.

TABELL 51. RISKVIKTER FÖR MOTPARTSKREDITRISKEXPONERINGAR PER EXPONERINGSKLASS (EBA TABELL CCR3)

mnkr Exponeringsklass	0 %	10 %	20 %	50 %	Total
Institut	-	-	2 745	6 455	9 200
Totalt	-	-	2 745	6 455	9 200

För att begränsa den potentiella motpartsrisken i derivattransaktioner med icke standardiserade derivatinstrument som inte clearas av kvalificerade centrala motparter godkända av en behörig myndighet (enligt förordning (EU) nr 648/2012), ska ett ramavtal ha ingåtts med motparten. Ramavtalet, ett ISDA Masteravtal eller annat likvärdigt avtal med bestämmelser om slutavräkning, kompletterats i de flesta fall med tillhörande säkerhetsavtal, (CSA).

ISDA Masteravtalet innebär bland annat att man reglerar nettning i händelse av exempelvis konkurs. Ett CSA innebär att parterna i förväg kommit överens om att överföra säkerheter om exponeringen överstiger ett visst tröskelbelopp. Tröskelbeloppet och det lägsta belopp som ska överföras till eller från motparten kan variera beroende på parternas rating. Av tabellerna 57 och 58 framgår hur enskilda derivattransaktioners marknadsvärde fördelas sig på olika rating respektive löptidssegment.

För att begränsa motpartsrisken i repotransaktioner används internationella standardavtal för repor, så kallade GMRA. Avtalen reglerar bland annat överföringen av säkerheter till eller från motparten.

Avstämning sker dagligen eller veckovis där säkerhetsavtal har ingåtts. När säkerhetsavtal finns ställs säkerheter för att reducera nettoexponeringen. I samtliga förekommande fall är de ställda och mottagna säkerheterna i form av kontanter med ägarärrättsovägång, vilket innebär att den part som tar emot säkerheterna har rätt att fritt disponera över dem i sin verksamhet. I vissa fall regleras tröskelbelopp och lägsta överföringsbelopp enligt de avtal som moderbolaget och SCBC har ingått avseende parternas rating; ju sämre rating en part har, desto lägre blir dessa belopp. En försämring av SBAB:s rating skulle per den 31 december 2018 inte medföra att SBAB skulle behöva ställa ut ytterligare säkerheter till någon extern motpart.

TABELL 52. ANALYS AV MOTPARTSKREDITRISKEXPONERING PER METOD (EBA TABELL CCR1)

mnkr Exponeringsklass	Ersättningskostnad/aktuell marknadsvärde	Potentiell framtida kreditexponering	Fallerande exponeringar efter kreditriskreducering	Risken exponeringsbelopp
Marknadsvärdering	7 299	6 819	9 200	3 776
Fullständiga metoden för finansiella säkerheter (för transaktioner för värdepapperisering)	-	-	-	-
Totalt	7 299	6 819	9 200	3 776

TABELL 53. INVERKAN AV NETTNING OCH SÄKERHETER SOM INNEHAS PÅ EXPONERINGSVÄRDEN (EBA TABELL CCR5-A)

mnkr	Verkligt positivt bruttovärde eller bokfört nettovärde	Nettningsvinster	Aktuell kvittad kreditexponering	Säkerheter som innehas	Nettokreditexponering
Derivat	8 313	1 014	7 299	4 919	2 380
Transaktioner för värdepappersfinansiering	-	-	-	-	-
Totalt	8 313	1 014	7 299	4 919	2 380

TABELL 54. SAMMANSÄTTNING AV SÄKERHETER FÖR EXPONERINGAR GENTEMOT MOTPARTSKREDITRISK (EBA TABELL CCR5-B)

mnkr	Säkerheter som används inom ramen för derivattransaktioner				Säkerheter som används inom ramen för värdepappersfinansiering	
	Verkligt värde av mottagna säkerheter		Verkligt värde av ställda säkerheter		Verkligt värde av mottagna säkerheter	Verkligt värde av ställda säkerheter
	Segregerat	Icke-segregerat	Segregerat	Icke-segregerat		
Totalt	-	-7 210	1 153	841	-	-

11.2 Kreditkvalitet i likviditetsportföljen

SBAB:s likviditetsportfölj har som primärt syfte att verka som reserv i situationer då möjligheten att skaffa likviditet på annat håll är begränsad eller kraftigt försvårad. Portföljen består främst av räntebärande värdepapper med hög rating. Dessutom ingår värdepappersinnehaven som en integrerad del i det totala kredit-

triskutnyttjandet för respektive emittent. Värdepappersinnehaven i likviditetsportföljen limiteras per tillgångsklass och land och en ny placering ska ha som lägst rating Aa från Moody's alternativt AA från Standard & Poor's vid förvärv. Detta gäller förutom för säkerställda obligationer där Aaa från Moody's alternativt AAA från Standard & Poor's krävs vid förvärv, se tabell 55.

TABELL 55. GODKÄNDA RATINGAR PER TILLGÅNGSKLASS

Tillgångsklass	Moody's / Standard & Poor's	Maximal återstående löptid	Andel av likviditetsportföljen
Värdepapper emitterade och/eller garanterade av stater, mellanstatliga organisationer eller icke-statliga offentliga enheter	Aaa / AAA	10 år	49%
	Aa / AA	6 år	3%
Säkerställda obligationer	Aaa / AAA	10 år	47%
	Aa / AA		1%

Innehav i säkerställda obligationer riskviktas i förhållande till sitt kreditkvalitetssteg enligt CRR. Per den 31 december 2018 hade samtliga SBAB:s innehav i säkerställda obligationer kreditkvalitetssteg ett, vilket innebär en riskvikt på 10 procent. Innehavet i portföljen är långsiktigt och marknadsvärdet uppgick per den 31 december 2018 till 74,9 mdkr. Per samma tidpunkt innehade 96 procent av portföljens värde ratingen Aaa från Moody's, alternativt AAA från Standard & Poor's. De olika tillgångsslagen i portföljen är värdepapper emitterade eller garanterade av stater, värdepapper emitterade av mellanstatliga organisationer, värdepapper emitterade av icke-statliga offentliga enheter och europeiska säkerställda obligationer. Innehaven i likviditetsportföljen är klassificerade som "Hold to Collect Fair Value Option (HTC FVO)", "Hold to Collect and Sell (HTC and Sell)", eller "Hold to Collect (HTC)".

TABELL 56. INNEHAV I LIKVIDITETSPORTFÖLJEN

mnkr	HTC FVO	HTC and Sell	HTC
Värdepapper emitterade av stater	5 886	6 180	11 353
Värdepapper garanterade av stater	715	101	785
Värdepapper emitterade av mellanstatliga organisationer	663	1 522	246
Värdepapper emitterade av icke-statliga offentliga enheter	366	7 062	3 825
Europeiska säkerställda obligationer	2 122	26 573	6 965
Totalt	9 752	41 438	23 174

Samtliga värdepapper redovisas ovan till sitt marknadsvärde oavsett redovisningsklassificering. Kreditriskbedömning sker med utgångspunkt i bedömt framtida kassaflöde och säkerhetens marknadsvärde.

TABELL 57. DERIVATINSTRUMENT FÖRDELAT PÅ RATING

mnkr	Netto marknadsvärde	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
AA	-6	53	-59
AA-	1 649	2 160	-511
A+	1 416	1 669	-253
A	4 018	4 356	-338
BBB+	-13	67	-80
BBB	-15	3	-18
BBB-	-75	5	-80
Totalt	6 974	8 313	-1 339
Säkerheter			5 217
Nettningsvinster			844

TABELL 58. DERIVATINSTRUMENT

mnkr	Summa nominellt belopp	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
< 1 år Ränterelaterade	57 497	142	-81
> 1 år Ränterelaterade	279 516	2 748	-777
< 1 år Valutarelaterade	8 316	148	-136
> 1 år Valutarelaterade	96 069	5 275	-345
Totalt	441 398	8 313	-1 339

TABELL 59. NETTOKREDITEXPONERING FÖR DERIVATINSTRUMENT

mnkr	
Det verkliga positiva bruttovärdet av kontrakt	8 313
- Nettningsvinster	-1 014
= aktuell kvittad kreditexponering	7 299
- Säkerheter som innehas	-6 045
= nettokreditexponeringen för derivat	1 254

12 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust eller lägre framtida intäkter på grund av marknadsrörelser.

SBAB präglas av ett lågt risktagande där styrelsen beslutar om den övergripande riskaptiten och sätter limiter för riskmättet Value at Risk (VaR). Utöver VaR limiteras även ett antal kompletterande riskmätt som beslutas av SBAB:s VD. Riskkontroll kontrollerar dagligen aktuella risknivåer och att limiter följs. Marknadsrisken följs upp både på koncernnivå och nedbrutet på lägre nivåer.

Huvudprincipen för SBAB:s exponering mot marknadsrisk är att risktagandet ska vara lågt. Ränteriskerna ska som huvudprincip begränsas genom direkt upplåning eller genom att använda derivat. Valutarisker begränsas genom att upplåning i utländsk valuta kurssäkras i form av valutaswappavtal eller placeras i matchande valutor.

12.1 Value at Risk

VaR är ett övergripande portföljmått som uttrycker den potentiella förlusten som kan uppstå givet en viss sannolikhetsnivå och innehavsperiod. SBAB:s modell är en så kallad historisk modell och använder percentiler i historisk marknadsdata från de två senaste åren.

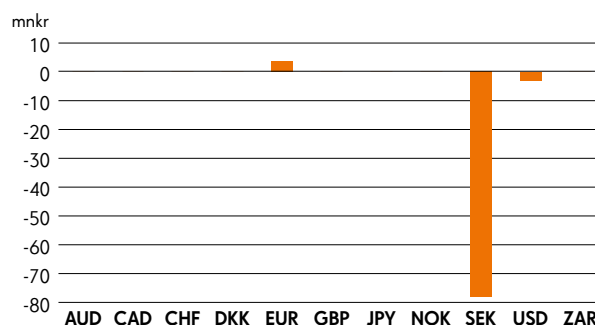
Limiter för daglig riskuppföljning har satts på två nivåer; för hela SBAB:s marknadsrisk och för alla marknadsriskerna som Treasury är ansvarigt för att hantera. Limiten för hela SBAB:s marknadsrisk baseras på det VaR-mått som ingår i modellen för ekonomiskt kapital och använder en sannolikhetsnivå på 99,97 procent och en innehavsperiod på ett år, medan det andra måttet använder en sannolikhetsnivå på 99 procent och en innehavsperiod på en dag.

Per den 31 december 2018 var exponeringen för hela SBAB:s marknadsrisk 774 mnkr (1 029), jämfört med limiten på 1 950 mnkr (1 950). Exponeringen för de marknadsriskerna som Treasury ansvarar för att hantera var 27 mnkr (38) och limiten 70 mnkr (70).

12.2 Kompletterande riskmätt

Utöver de övergripande VaR-limiterna, som beslutas av styrelsen, har VD beslutat om ett antal kompletterande riskmätt för de marknadsriskerna som SBAB exponeras mot. För ränterisker existerar limiter för parallellförskjutning och vridningsrisk. För parallellrisk mäts effekten på nuvärdet av en förskjutning av avkastningskurvan med 1 procentenhet. Vridningsrisk mäts som effekten på nuvärdet vid olika scenarier där den korta änden av avkastningskurvan varierar ner (upp) och den långa änden upp (ner). Valutarisk kontrolleras genom att effekten på nuvärdet mäts då valutakurser förändras samt i likviditetsportföljen genom kontroller av matchning av kapitalbelopp i respektive valuta. Limit för resultatvolatilitet från basisspreadar existerar också. Resultatvolatilitet från basisspreadar uppkommer eftersom de derivat som används för att säkra upplåningen, enligt de redovisningstandarder som SBAB använder, redovisas till verkligt värde och den underliggande upplåningen tas upp till bokfört värde. Därmed uppstår effekter i rörelseresultatet som inte motsvarar den faktiska risken som SBAB:s portfölj är exponerad emot. Resultatvolatiliteten från basisspreadar antas minska framöver då SBAB sedan 2014 tillämpar säkringsredovisning genom kassaflödessäkringar, vilket innebär att resultatvolatilitet enbart räknas för de sedan tidigare utestående swapkontrakt som inte ingår i kassaflödessäkringar.

FIGUR 21. RÄNTERISK FÖRDELAT PÅ VALUTOR VID EN PARALLELFÖRFLYTNING AV AVKASTNINGSKURVAN MED +1 PROCENTENHET

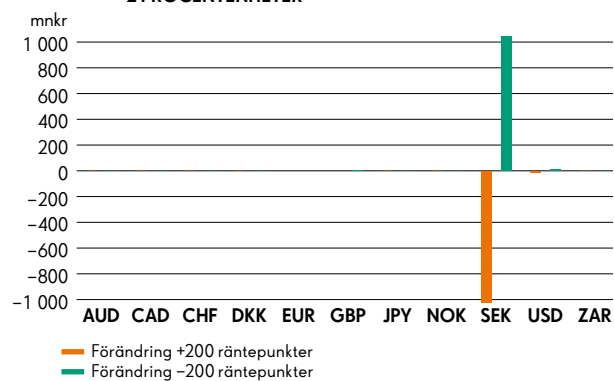
Ränterisken uppgår till totalt -41,0 mnkr per 2018-12-31.

12.3 Ränterisk i övrig verksamhet

Ränterisk i övrig verksamhet beräknas och rapporteras kvartalsvis till Finansinspektionen i enlighet med FFFS 2007:4. Vid beräkning av ränterisk i övrig verksamhet antas löptiden för den icke tidsbundna inlåningen vara en dag. Per den 31 december 2018 var effekten på nuvärdet -992,6 mnkr (-885,4) vid ett parallellskift uppåt med 2 procentenheter och 1 017,6 mnkr (909,3) vid ett parallellskift nedåt med 2 procentenheter. Exponeringen fördelad per valuta redovisas i figur 22.

För att fånga effekten av ränteförändringar på resultaträkningen mäts även räntenettoeffekten. Måttet speglar olikheter i volym- och räntebindningstider mellan tillgångar, skulder och derivat i övrig verksamhet. Räntenettoeffekten baseras på ett momentant parallellskift med en procentenhet uppåt och nedåt över en tidshorisont på tolv månader givet en konstant balansräkning. Vid årsskiftet uppgick räntenettoeffekten till -67 mnkr (-53).

FIGUR 22. RÄNTERISK I ÖVRIG VERKSAMHET VID EN PARALLELLFÖRFLYTTNING AV AVKASTNINGSKURVAN MED ± 2 PROCENTENHETER

12.4 Kapitalkrav för marknadsrisk

SBAB använder schablonmetoden för att kvantifiera kapitalkravet för marknadsrisk i Pelare 1. Kapitalkrav för marknadsrisk framgår av tabell 60.

TABELL 60. RISKEXPONERINGBELOPP OCH KAPITALKRAV FÖR MARKNADSRISK (EBA TABELL MR1)

Riskslag	Risikexponeringsbelopp	Kapitalkrav
Ränterisk (generell och specifik)	-	-
Valutarisk	999	80
Totalt	999	80

13 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

13.1 Likviditetsstrategi och likviditetsriskhantering

Likviditetsrisk definieras av SBAB som en nödvändig risk och ska läggas på en sådan nivå att SBAB kan klara en period av akut likviditetskris utan att vara beroende av kapitalmarknaden. SBAB och SCBC hanteras som en enda likviditetsdelgrupp med hänsyn till likviditetshantering och kreditkontroll i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, vilket möjliggör fri disposition av likvida medel inom likviditetsgruppen. Koncernen har en centralt placerad likviditetshanteringsfunktion där koncernens sammantagna likviditet i alla valutor prognostiseras och hanteras inom en gemensam koncernkontostruktur. SBAB:s likviditetsstrategi har som övergripande syfte att säkerställa SBAB:s likviditetsmässiga överlevnad och säkerställa att bolaget effektivt kan infria sina betalningsförpliktelser. Väsentliga delar i strategin är en proaktiv och kontinuerlig likviditetsplanering, aktiv skuldförvaltning samt storleken, innehållet och hanteringen av SBAB:s likviditetsreserv.

För att hantera finansiella risker i samband med upplåning och utlåning används derivattransaktioner. Majoriteten av SBAB:s ränterelaterade derivattransaktioner som görs med externa finansiella motparter clearas genom centrala clearingmotparter. SBAB utgör primär swapmotpart till SCBC för derivataffärer som SCBC behöver ingå för att hedga risker relaterade till upplåning och utlåning.

13.1.1 Bred och diversifierad upplåning

SBAB har en aktiv internationell kapitalmarknadsnärvaro sedan 1989. Upplåningen sker på global basis för både kort-, medel- och långfristig skuld. Dessutom har SBAB-koncernen, genom SCBC, tillgång till den säkerställda obligationsmarknaden såväl inom Sverige som internationellt. Utöver att ge ut obligationer finansierar sig SBAB med inlåning från allmänheten. Denna finansieringskälla har under de senare åren kommit att utgöra en allt större del av skuldsidan vilket har gjort SBAB-koncernen mindre beroende av icke säkerställd upplåning. Utvecklingen anses minska koncernens refinansieringsrisk då marknaden för icke säkerställd upplåning är betydligt mer volatil än marknaden för säkerställd upplåning och inlåning från allmänheten. Ytterligare en viktig del i SBAB-koncernens finansieringsstrategi är att över tid åstadkomma en jämn förfalloprofil. Detta görs exempelvis genom att i emissionsförfarandet aktivt välja löptider på ett sådant sätt att alltför stor koncentration av framtida skuldförfall undviks samt genom att löpande genomföra återköp och byten av utestående skuld (s.k. aktiv skuldhantering). Den svenska marknaden för säkerställda obligationer präglas, relativt den

europiska, av relativt stora utestående volymer i enskilda lån, men såväl koncentrations- som likviditets- och refinansieringsrisk mitigeras av de goda möjligheterna till återköp och skuldförlängning före det att lånen går till förfall.

13.1.2 Likviditetsreserven

För att försäkra sig om likviditet i tider då normal marknadsupplåning inte fungerar tillfredsställande eller vid utflöden av inlåning har SBAB en likviditetsportfölj. Portföljen fungerar som en buffert då innehaven i portföljen kan omsättas för att frigöra likviditet genom repor eller försäljning av delar av portföljen. Likviditetsportföljen fyller även en affärsnytta vid normala marknadsförhållanden i form av bryggfinansiering vid skuldförfall samt att tillgodose intradagslikviditet.

Innehavet i portföljen är långsiktigt och består i huvudsak av likvida räntebärande värdepapper med hög rating där 100 procent av portföljens innehav kan användas som säkerhet vid repor hos Riksbanken eller Europeiska Centralbanken (ECB). Storleken på SBAB:s innehav av ett enskilt värdepapper som andel av total utestående volym är dessutom limiterat i syfte att minska koncentrationsrisken.

Likviditetsreserven definieras som reservvärdet av likviditetsportföljen och övriga likvida kortfristiga placeringar. Vid beräkningen av reservvärdet på de värdepapper som ingår i likviditetsreserven tillämpar SBAB-koncernen de värderingsavdrag som är fastställda enligt "Riksbankens anvisningar för säkerhetskhantering" i regelverket för RIX och Penningpolitiska Instrument.

Per 31 december 2018 bestod SBAB:s likviditetsreserv exklusive ställda säkerheter av 70,7 mdkr (reservvärde hos Riksbanken eller ECB). Marknadsvärdet uppgick till 73,6 mdkr (se tabell 61) med en snittlöptid på 2,07 år. Därutöver utgör icke ianspråktaget emissionsutrymme för säkerställda obligationer en ytterligare reserv som inte ingår vid beräkning av likviditetsriskmåttan nedan.

13.1.3 Kontinuerlig övervakning av likviditetsrisken

En proaktiv och kontinuerlig likviditetsplanering i relevanta valutor, aktiv skuldförvaltning samt storleken, innehållet och hanteringen av likviditetsreserven är nyckelfaktorer i SBAB:s likviditetsriskhantering. Genom att se upplåningsverksamheten som en naturlig del i såväl det operativa arbetet som den strategiska planeringen av likviditetsrisken undviks koncentrationer av alltför stora upplåningsförfall. Ytterligare ett viktigt led i den löpande likviditetsriskhanteringen är att kontinuerligt bevaka och testa likviditetsreservens praktiska likviditetsvärde på andrahandsmarknaden.

13.1.4 Beredskapsplan

SBAB har en beredskapsplan för hantering av likviditetskriser. Beredskapsplanen innehåller en tydlig ansvarsfördelning för berörd personal samt instruktioner för hur företaget ska komma till rätta med ett eventuellt likviditetsunderskott. Planen anger lämpliga åtgärder för att hantera konsekvenserna av olika typer

av krissituationer samt innehåller definitioner på händelser som utlöser och eskalerar beredskapsplanen. Beredskapsplanen testas och uppdateras regelbundet, bland annat utifrån resultat av stresstester.

TABELL 61. LIKVIDITETSRESERV

Likviditetsreserv, mnkr	Dec 2018	FÖRDELNING VALUTASLAG			
		SEK	EUR	USD	Övriga
Kassa samt tillgodohavande hos centralbanker	2 515	2 515	-	-	-
Tillgodohavande hos andra banker	-	-	-	-	-
Värdepapper emitterade eller garanterade av stat, centralbank eller multinationella utvecklingsbanker	25 144	15 577	7 187	2 380	-
Värdepapper emitterade eller garanterade av kommun eller icke-statliga offentliga enheter	10 681	8 391	1 145	1 145	-
Andras säkerställda obligationer	35 339	30 840	3 905	594	-
Egna säkerställda obligationer	-	-	-	-	-
Värdepapper emitterade av icke-finansiella företag	-	-	-	-	-
Värdepapper emitterade av finansiella företag (exkl. säkerställda obligationer)	-	-	-	-	-
Övriga värdepapper	-	-	-	-	-
Bank- & lånefaciliteter	-	-	-	-	-
Totalt	73 679	57 323	12 237	4 119	-
Fördelning valutaslag, (%)		78	16	6	-

TABELL 62. LIKVIDITETSTÄCKNINGSKVOT ENLIGT CRR (EBA TABELL LIQ1)

	TOTALT OVIKTAT VÄRDE (MEDELVÄRDE)				TOTALT VIKTAT VÄRDE (MEDELVÄRDE)			
	2018-12-31	2018-09-30	2018-06-30	2018-03-31	2018-12-31	2018-09-30	2018-06-30	2018-03-31
Antal datapunkter som använts vid beräkningen av medelvärden	12	12	12	12	12	12	12	12
Högkvalitativa likvida tillgångar								
1 Summa, högkvalitativa likvida tillgångar	-	-	-	-	80 239	78 335	75 103	72 357
Kassaflöden								
2 Inlåning från allmänheten och inlåning från småföretagskunder, varav	96 793	93 606	90 337	86 919	7 941	7 629	7 326	6 999
3 Stabil inlåning	63 349	61 668	60 039	58 338	3 167	3 083	3 002	2 917
4 Mindre stabil inlåning	33 445	31 938	30 298	28 581	4 773	4 546	4 324	4 082
5 Icke-säkerställd kapitalmarknadsfinansiering	25 705	25 870	25 783	24 446	12 967	13 124	13 100	11 901
6 Operativ inlåning (alla motparter) och inlåning i nätverk av kooperativa banker	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Icke-operativ inlåning (alla motparter).	21 831	21 759	21 579	21 353	9 094	9 013	8 896	8 808
8 Skuld utan säkerhet	3 874	4 111	4 204	3 093	3 874	4 111	4 204	3 093
9 Säkerställd kapitalmarknadsfinansiering	-	-	-	-	57	60	55	51
10 Ytterligare krav	52 221	51 737	49 895	47 346	17 996	16 601	13 999	10 666
11 Utflöden kopplade till derivatexponeringar och andra krav på säkerhet	11 326	10 899	9 295	6 101	11 326	10 899	9 295	6 101
12 Utflöden kopplade till finansieringsförlust för skuldprodukter	4 869	3 852	2 815	2 634	4 869	3 852	2 815	2 634
13 Kredit- och likviditetsfaciliteter	36 027	36 986	37 785	38 611	1 801	1 849	1 889	1 931
14 Andra avtalsmässiga finansieringsskyldigheter	149	141	125	124	9	9	0	0
15 Andra villkorade finansieringsskyldigheter	10 964	11 311	11 534	11 583	3 770	4 193	4 759	5 308
16 SUMMA KASSAUTFLÖDEN	-	-	-	-	38 955	37 414	34 479	29 612
Kassainflöden								
17 Utlåning mot säkerhet (t.ex. omvända repor)	3 100	3 965	4 634	4 381	189	214	206	147
18 Inflöden från fullt presterande exponeringar	1 654	1 679	1 697	1 669	1 055	1 066	1 073	1 055
19 Andra kassainflöden	12 381	11 671	9 817	6 617	12 381	11 671	9 817	6 617
(Mellanskillnaden mellan summan av vägda inflöden och summan av vägda utflöden som uppkommer på grund av transaktioner i tredjeländer när det finns överföringsbegränsningar eller som är denominerade i icke-konvertibla valutor).	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-19a	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-19b (Överskott av inflöden från ett specialiserat kreditinstitut)	-	-	-	-	-	-	-	-
20 Summa kassainflöden	34 269	34 630	32 294	25 333	27 250	25 900	22 192	15 639
EU-20a Helt undantagna inflöden	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b Inflöden som omfattas av det övre taket på 90 %	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c Inflöden som omfattas av ett övre tak på 75 %	17 135	17 315	16 147	12 666	13 625	12 950	11 096	7 820
SUMMA JUSTERAT VÄRDE								
21 Likviditetsbuffert					80 239	78 335	75 103	72 357
22 Summa nettokassautflöden					29 109	28 667	28 144	27 100
23 Likviditetstäckningskvot (%)					276	273	267	267

13.2 Likviditetsriskmått – kortfristig likviditetsrisk

Risken för att på kort sikt drabbas av brist på likviditet benämns inom SBAB som kortfristig likviditetsrisk. SBAB följer regelbundet ett flertal olika mått på kortfristig likviditetsrisk. Några av dessa beskrivs nedan.

13.2.1 Likviditetstäckningskvot enligt EU-kommissionens delegerade förordning

Likviditetstäckningskvoten definieras av SBAB i enlighet med EU-kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61. Det är ett mått på till vilken grad likviditetsreserven täcker ett 30 dagars nettokassautflöde i ett stressat scenario. Enligt regelverket ska måttet uppgå till minst 100 procent för alla valutor konsoliderat. Måttet uppgick per 31 december 2018 till 283 procent på konsoliderad nivå, och till 6 795 procent respektive 319 procent i EUR respektive USD. Under 2018 har det aldrig understigit 220 procent på konsoliderad valutanivå.

I enlighet med EBA:s riktlinjer (EBA/GL/2017/01) redovisas detaljerad information om likviditetstäckningskvoten i tabell 62 ovan. De värden som presenteras är enkla medelvärden för observationer i slutet av månaden under de 12 månader som föregår slutet på varje kvartal.

Under 2018 uppgick posten "utflöden kopplade till derivatexponeringar och andra krav på säkerhet" i enlighet med tabell 62 i genomsnitt till 11 326 mdkr. Större delen av det beloppet avser derivatskulder som SBAB ställt säkerheter för. Drygt 1 mdkr motsvarar ett simulerat utflöde till följd av krav på ytterligare säkerheter vid ett extremt stressat marknadsscenario enligt artikel 30 (3) i EU-kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61. I beloppet ingår även översäkerheter som ställts av motparter och säkerheter som avtalats men ännu ej lämnat banken.

13.2.2 Överlevnadshorisont

Utöver regelverksstyrda likviditetsriskmått har SBAB ett antal interna mått. Bl.a. mäts och stresstestas likviditetsrisken genom att summera det maximala tänkbara behovet av likviditet för varje dag framåt. Detta mått på likviditetsrisken benämns överlevnadshorisonten. Beräkningarna baseras på ett krisscenario där all utlåning antas förlängas, vilket innebär att ingen likviditet tillförs genom lösen, och ingen finansiering finns att tillgå. Inlåning från allmänheten behandlas med ett konservativt antagande, där uttag ur portföljen fördelas över tiden baserat på historiska förändringar. På så sätt kan det maximala behovet av likviditet för varje given period i framtiden identifieras och nödvändig likviditetsreserv fastställas. Överlevnadshorisonten motsvarar det antal dagar som likviditetsreserven täcker det maximala utflödet och är limiterad till att vid varje given tidpunkt uppgå till minst 180 dagar på konsoliderad valutanivå.

Per 31 december 2018 uppgick överlevnadshorisonten till 400 dagar på konsoliderad nivå, och till 272 dagar i SEK samt 615 dagar i EUR respektive 138 dagar USD. Under 2018 underskred överlevnadshorisonten aldrig 272 dagar på konsoliderad nivå.

Utöver ovanstående mått begränsas även den kortfristiga likviditetsrisken av ytterligare interna limiterade mått.

13.3 Likviditetsriskmått – strukturell likviditetsrisk

Strukturell likviditetsrisk är ett mått på skillnader i löptidsstruktur mellan tillgångar och skulder, avseende kapitalbindningstid, vilket på längre sikt riskerar att leda till likviditetsbrist. SBAB har som målsättning att ha en diversifierad upplåning. SBAB-koncernen har valt en konservativ hantering av upplåningen. En större andel av kommande förfall förfinansieras och andelen kortfristig upplåning av den totala upplåningen hålls på en låg nivå. SBAB arbetar aktivt med att sprida tidpunkterna för skuldförfallen jämnt, samtidigt som skuldernas löptid förlängs. Övervakning av kommande förfall, återköp, byten och förfinansiering utgör viktiga delar i den praktiska hanteringen för att minska risken.

SBAB begränsar beroendet av marknadsfinansiering genom en limit avseende relationen mellan inlåning från allmänheten och utlåning till allmänheten. Relationen uppgick per 31 december 2018 till 34 procent jämfört med en limit på 28 procent.

Vidare säkras tillgången till upplåning genom säkerställda obligationer genom att kontrollera att översäkerheterna i den säkerställda poolen vid var tidpunkt, även i stressade förhållanden, överstiger Moody's krav för Aaa-rating.

Net Stable Funding Ratio (NSFR) enligt SBAB:s tolkning av Baselkommitténs NSFR-standard uppgick till 122 procent (117).

SBAB mäter även sin strukturella likviditetsrisk genom ett mått för löptidsmatchning, som mäter förhållandet mellan löptiden på tillgångar och skulder från ett likviditetsperspektiv vid olika framtida tidpunkter. Detta kan ses som SBAB:s interna variant på NSFR, där den likviditetsmässiga löptiden på in- och utlåning skattas med hjälp av SBAB:s egna statistiska modeller, som grundas på historisk data över beteendet hos SBAB:s kunder. Måttet är limiterat till att vid tidpunkten ett år uppgå till minst 90 procent på konsoliderad nivå, 60 procent för USD samt valutor där skulden överskrider 5 procent av den totala skulden. Per 31 december 2018 uppgick löptidsmatchningen till 143 procent på konsoliderad nivå, och till 143 procent i SEK samt 139 procent i EUR respektive 89 procent i USD.

Utöver ovanstående mått begränsas även den strukturella likviditetsrisken av ytterligare interna limiterade mått.

13.4 Stresstester för likviditetsrisk

SBAB utför regelbundet stresstester av likviditetsrisk med syfte att uppfylla interna behov av analys och beredskap för hantering av likviditetsrisk. Stresstesterna har utformats i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om likviditetsriskhantering där generella krav ställs på stresstester (FFFS 2010:7). Modellen analyserar SBAB:s förmåga att tillgodose behovet av likvida medel vid olika marknadsscenarier, samt vilken effekt en utdragen stress får på SBAB:s förmåga att finansiera verksamheten. Scenarierna utformas efter SBAB:s specifika riskprofil och täcker såväl företagsspecifika som marknadsrelaterade scenarier som kan ge upphov till svårigheter att finansiera verksamheten. Scenarierna delas upp i olika steg som fångar en ökande omfattning av påfrestningar för att spegla hur en kris kontinuerligt kan förvärras.

Stresstesterna simulerar bland annat följande scenarier:

- Finanskrisen 2008/2009 – stress av upplåningsverksamheten där upplåningsprogram stänger i olika steg
- Ratingrelaterad stress med stegvis sänkt rating för SBAB och SCBC
- Prisfall på fastighetsmarknaden – olika nivåer av prisfall vilket försämrar belåningsgraden, med konsekvensen att en mindre del av upplåningen kan göras med säkerställda obligationer
- Stress av likviditetsreservens likviditet
- Stora ränte- och valutakursrörelser, vilket leder till att större belopp behöver säkerställas under CSA och därmed kan försämrade likviditeten.

Stresstesterna är under kontinuerlig utveckling och de antaganden som ligger till grund för de olika scenarierna utvärderas regelbundet. Stresstesterna genomförs och redovisas kvartalsvis och resultatet utvärderas mot SBAB:s fastställda riskkaptit och används för att anpassa strategier och riktlinjer.

13.5 Regelverksutveckling inom likviditetsrisk

Likviditetsriskområdet präglas av en kontinuerlig regelverksutveckling. På agendan den närmaste tiden står bland annat följande regelverksförändringar:

13.5.1 Ändrad tillsynsförordning (CRR)

I november 2016 publicerade EU-kommissionen ett förslag till en ändrad tillsynsförordning ("CRR II") som är tänkt att ersätta den nu gällande förordningen som trädde ikraft 2014. Den största förändringen avseende likviditetsrisk gäller införandet av ett bindande krav på 100 % stabil nettofinansiering (NSFR). SBAB har sedan 2014 regelbundet beräknat NSFR baserat på Baselkommitténs standard, trots att det inte har funnits något lagstadgat kvantitativt krav. En skillnad mot baselstandarderna är att CRR II innehåller delvis nya vikter på tillgångs- och skuldsidan. SBAB:s bedömning är att bankens NSFR kommer att vara på en nivå med god marginal till kravet på 100 % enligt det nya regelverket när detta träder ikraft. Enligt förslaget till CRR II ska regelverket börja gälla två år efter det att den nya förordningen beslutats, vilket förväntas ske inom en snar framtid.

13.5.2 Övriga regelverksförändringar

Pelare 2-krav för likviditetsrisk

Finansinspektionen publicerade i april 2018 en promemoria som gör gällande att det inom ramen för pelare 2 införs ett likviditetskrav på banker i tillsynskategori 1 och 2 (där SBAB ingår). Kravet innebär att banken ska uppfylla en likviditetstäckningskvot i euro och US-dollar som separat uppgår till minst 100 procent, förutsatt att skulderna i dessa valutor motsvarar minst 5% av totala skulder ("signifikanta valutor"). Bakgrunden är att EU-förordningen inte ställer något minimikrav för LCR i enskilda signifikanta valutor, utan bara på konsoliderad valutnivå. Finansinspektionen anser dock att de bedömningar som låg till grund för det tidigare nationella kravet på likviditetstäckningskvot i euro och US-dollar kvarstår, vilket de anser motiverar det nya kravet. Förfarandet för att fastställa kravet följer processen för kapitalkrav inom pelare 2 och gäller från och med 2018. För SBAB:s del gäller kravet i dagsläget endast i euro då US-dollar inte är en signifikant valuta. Införandet får dock ingen praktisk betydelse eftersom bankens LCR i euro sedan tidigare är på en nivå med mycket god marginal till det nya kravet.

Harmoniserat regelverk för säkerställda obligationer

I mars 2018 presenterade EU-kommissionen ett förslag till nytt direktiv om säkerställda obligationer. Syftet är att införa ett harmoniserat regelverk kring säkerställda obligationer inom EU. Förslaget diskuteras både inom EU och på nationell nivå, bl.a. i ASCB (Association of Swedish Covered Bond issuers) där SBAB är representerat. Fortfarande råder osäkerhet kring hur den slutliga utformningen av regelverket blir. I det förslag som Kommissionen lagt fram ingår några punkter som är relaterade till likviditetsrisk. Det mest påtagliga är ett krav på att emittenter ska hålla en separat likviditetsreserv för att täcka nettolikviditetsutflöden från programmen för säkerställda obligationer under 180 dagar. Krav på en sådan likviditetsreserv finns inte i det nu gällande regelverket. SBAB fortsätter att bevaka utvecklingen inom området för att säkerställa en god beredskap.

Förändrat regelverk för LCR

I oktober 2018 publicerades en ny delegerad förordning (EU) 2018/1620 som ändrar förordning (EU) 2015/61 avseende likviditetstäckningskvot. Förändringarna påverkar beräkningen av inflöden och utflöden kopplade till repor och collateral swappar. Utöver detta blir rapporteringen av inlåning mer granulär samtidigt som vissa andra poster i rapporteringen försvinner och några andra förtydliganden görs, bl.a. avseende utflödesvikter för företagsinlåning. Förändringarna bedöms endast få en begränsad effekt på SBAB:s LCR men kommer innebära en del arbete med utveckling och anpassning av modeller och rapporteringsrutiner. Den nya förordningen ska börja tillämpas från och med den 30 april 2020.

14 Operativ risk

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller yttre händelser. Definitionen inkluderar legal risk.

14.1 Riskhantering

Processen för hantering av operativa risker baseras på att risker konstant identifieras, analyseras och bedöms, hanteras samt följs upp. En analys av risknivån rapporteras regelbundet till styrelse, VD och företagsledning.

Inom Riskavdelningen har funktionen för Operativ Risk övergripande ansvaret för de metoder och rutiner som används för hantering av operativa risker. Arbetet med att hantera operativa risker bedrivs utifrån SBAB:s riskkaptit och de väsentliga processerna för verksamheten. Detta innebär ett ständigt arbete med att utveckla medarbetarnas riskmedvetenhet och bankens riskkultur, att förbättra processer och rutiner samt att tillhandahålla verktyg för effektiv och proaktiv hantering i det dagliga arbetet.

Som ett led i att förstärka SBAB:s riskkultur har SBAB sedan 2016 risk- och regelverksamordnare (RRS) i första linjen. RRS:erna arbetar som stöd till verksamhetscheferna med fokus på riskhantering, processkartläggning, interna kontroller, incidenthantering samt regelefterlevnad.

14.1.1 Självutvärdering

Självutvärderingsprocessen omfattar identifiering och utvärdering av operativa risker i samtliga väsentliga processer. Självutvärdering utförs med gemensam metod och dokumenteras i det gemensamma systemstödet. Resultatet av självutvärderingen rapporteras årligen till styrelse, VD och företagsledning.

14.1.2 Incidenthantering

SBAB har rutiner och systemstöd för att underlätta rapportering och uppföljning av incidenter. Funktionen för Operativ Risk stödjer verksamheten med analys av rapporterade incidenter för att säkerställa att grundorsaker identifieras och att lämpliga åtgärder vidtas. Även incidenter som inte orsakat någon direkt skada eller ekonomisk förlust rapporteras för att främja det proaktiva risarbetet.

14.1.3 Hantering av väsentliga förändringar

SBAB:s process för hantering av väsentliga förändringar appliceras på nya och/eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar av SBAB:s verksamhet och organisation. Syftet med processen är att vid väsentliga förändringar utvärdera potentiella risker relaterade till förändringen och belysa förändringens eventuella påverkan på kapitalet.

14.1.4 Kontinuitetshantering

SBAB arbetar förebyggande för att förhindra händelser som kan påverka företagets förmåga att bedriva verksamhet. En krisorganisation som ansvarar för kris- och katastrofhantering samt för kommunikation vid allvarliga incidenter, kriser eller katastrofer finns etablerad och testas regelbundet i samarbete med externa experter på krishantering.

14.2 Väsentliga operativa risker

SBAB har identifierat ett antal risker som bedöms som, om de inträffar, skulle kunna få större påverkan på SBAB:s verksamhet än övriga risker. Utvecklingen av dessa risker följs löpande av såväl företagsledningen som styrelsen och beaktas inom ramen för SBAB:s affärsplanering. De väsentliga operativa riskerna framgår nedan.

14.2.1 Cyberrisk

Cyberhotet mot den svenska finanssektorn är omfattande och ihållande. Såväl intrång som kan resultera i driftstopp i viktiga system med eventuell tillhörande utpressning som informationsläckage av känsliga data kan leda till att SBAB:s åtaganden som bank inte kan uppfyllas.

SBAB har ett dedikerat säkerhetsteam med specialister som har som mål att nå och upprätthålla en hög cybersäkerhetsnivå för banken. Detta genom proaktivt arbete för ett starkt, digitalt skalskydd och en hög säkerhetsnivå inom detta skydd. Teamet arbetar även proaktivt med att öka risk- och säkerhetsmedvetenheten inom hela SBAB för att nå rätt nivå av säkerhet för våra kunder, system och personal.

14.2.2 Teknisk skuld

Den tekniska utvecklingen på marknaden har under de senaste åren gått snabbt vilket lett till att SBAB:s infrastruktur till del har blivit omodern och föråldrad. Ett omfattande projekt att byta ut systemplattformen initierades under 2017, har pågått med full intensitet och hög prioritet under 2018 och kommer att fortgå även under 2019. SBAB har identifierat risker för att bytet trots detta inte går tillräckligt fort, att det i det dagliga uppstår alltför mycket störningar relaterat till utvecklingen och att livscykelhanteringen för övriga systemstöd halkar efter.

SBAB:s IT-strategi har tydligt definierade mål och prioriteringar för att säkerställa att de identifierade riskerna hanteras ändamålsenligt. Utvecklingen och utfallet relaterat till tidplaner och kostnader följs noga av såväl företagsledningen som styrelsen. Det agila arbetssättet med kortare mål och ledtider likväl som tätare intervall mellan produktionssättningar ökar flexibiliteten och möjliggör ett effektivare arbetssätt.

14.2.3 Kompetens

SBAB:s ambition är att vara en attraktiv arbetsplats med engagerade och motiverade medarbetare som på ett självdrivande sätt genererar idéer, samarbetar och hittar lösningar. Precis som många andra företag står SBAB inför risken att inte lyckas attrahera och behålla rätt kompetens.

Genom en tydligt definierad och transparent HR-strategi och ambitiösa mål inom området arbetar SBAB aktivt med att utveckla det värderingsdrivna arbetssättet och säkerställa inkluderande ledarskap som kan generera självdrivande medarbetare.

14.2.4 Regulatorisk risk

Regulatorisk risk är alltså en väsentlig risk. Nya externa regelverk med påverkan på SBAB ska implementeras och utbildningsinsatser ska genomföras för att säkerställa hög kompetens och därmed hög regel efterlevnad inom samtliga delar av SBAB.

Under våren 2018 var fokus främst implementering av dataskyddsförordningen vilket innebar förändringar i rutiner, processer och systemstöd, implementering av förvaltningsorganisation (Privacy Office) som leder och koordinerar aktiviteter relaterat till personuppgiftshantering samt diverse utbildningsinsatser i olika delar av SBAB.

Verksamheten har fortsatt högt fokus på efterlevnad av reglerna för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. SBAB har en Anti Financial Crime enhet som bland annat bevakar regelverksutvecklingen på området och stöttar verksamheten i aktiviteter på området.

14.3 Kapitalkrav för operativa risker

SBAB använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet för operativ risk inom ramen för Pelare I. Kapitalkrav för operativ risk framgår av tabell 12, Riskexponeringsbelopp och kapitalkrav.

15 Affärsrisk

Med affärsrisk avser SBAB risken för vikande intjäning med anledning av svårare konkurrensförhållanden, fel strategi eller felaktiga beslut.

Affärsrisk inkluderar även strategisk risk, ryktesrisk samt marginalrisk, som uppkommer när räntemarginalerna för utlåning och upplåning har olika bindningstid. Affärsrisken definieras av SBAB som en nödvändig risk. Nya affärer ska som regel vara relativt lika dem som SBAB har sedan tidigare. Förändringar i form av nya produkter eller nya marknader ska endast utgöra en mindre del av verksamheten och ska genomföras i sådan takt att SBAB inte väsentligt äventyrar sin resultatnivå och med stor sannolikhet undviker belastning på kapitalbasen.

Då de redovisningsstandarder som SBAB använder kräver att vissa delar av portföljen marknadsvärderas medan andra delar upptas till bokfört värde uppstår effekter på rörelseresultatet, och följaktligen på kapitalbasen, som inte motsvarar den faktiska risk som portföljen är exponerad mot. För att begränsa dessa effekter ska resultatvolatiliteten mätas och limiteras. Affärsrisk ingår i beräkningen av kapitalbehovet i Pelare 2 som en del av SBAB:s stresstester. (Se även avsnitt 6.3.6.3 Affärsrisk.)

SBAB!
från dröm till hem

SBAB BANK AB (PUBL)

Org.nr. 556253-7513
Besöksadress: Svetsarvägen 24
Postadress: Box 4209, 171 04 Solna
Tel: 0771-45 30 00
Fax: 08-611 46 00
www.sbab.se